

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره‌ی روشنبیری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکه‌ت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووسه‌ن: به‌هران شه‌همه‌د هه‌بیب

***

ناوونیشان: ده‌زگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه‌ره‌کی راپه‌رین، هه‌ولتیر

س. پ. ژماره: ١

میلان کۆندیرا

کلیداران

میلان کۆندیرا

کلیداران

شانۆگەری

وەرگیڕانی: ئازا ھەسیب قەرەداغی

ناوی کتیب: کلیداران

شانۆگەرییەکە لە نووسینی: میلان کۆندیرا

وەرگیڕانی بۆ ھەری: سەلیم ئەلجەزایری

وەرگیڕانی بۆ کوردی: ئازا ھەسیب قەرەداغی

بلاوکراوەی ئاراس - ژمارە: ۹۴

دەرھێنانی ھونەری: بەدران ئەحمەد ھەیب

بەرگ: شکار عەفان نەقشبەندی

نووسینی سەر بەرگ: خۆشەنوس محەممەد زادە

پیت لێدان: دلاوەر صادق ئەمین

ھەلەگری: شێرزاد فەقی ئیسماعیل

سەرپەرشتیی کاری چاپخانە: ئاوەرحمان مەحمود

چاپی یەکەم - چاپخانەی وەزارەتی پەروردە، ھەولێر - ۲۰۰۱

لە کتیبخانەی بەریتۆبەرایەتی گشتیی رۆشنبیری و ھونەر لە ھەولێر ژمارە

(۴۳۴) ی سالی ۲۰۰۱ ی دراوەتی

کلیداران

کلیلی وروژاندنی پرسیاره کوتایی نه هاتووهدگان

نارزا جه سيب قهره داغی

رؤژتیک که به سهردان و کار له لای هاوړتی خوشه ویستم "موفید
ته لجه زایری" بووم، هم کتیبه ی نیشاندام که "سه لیم ته لجه زایری" برای
وهریگی پراوه ته سهر زمانی عهره بی... پیشیگوتتم که هممه ته نهها دانه به که
به دهستی گه بیوه، نه گهر خوتندمه وه و به لامه وه سه رنج راکیش بوو، نه وه
کاریکی باش ده کهم بیر له ته رجه مه کردنی بکه مه وه بو زمانی کوردی.

"میلان کوندیرا" بو من ناویکی نه ناسراو نه بوو، به لام هرچی زیاتره
وهک روماننوس، وه لای ناوی به بهرگی شانوگه ریبه کی یهک په رده بیه وه
ببینمه وه، جیتی سه رنجم بوو... به هر حال که مالئاواییم له ته لجه زایری کرد،
له شه قلاوه وه تا گه یستمه وه هه ولیر، سه ره تا بو خوتندنه وه یه کی ناسایی
دهستم دایه کتیبه که، به لام له بهرته وه ی ریتمی ته وه لینی هم شانوگه ریبه
خوی له خویدا زور به په له یه و، ههر زوو ده یقه ومیتنی، بو یه منیش زوو
تیوه گلام و، خوتندنه وه کهم بووه جددییات و، دهستم نالوسکا به سه ری
گلؤلکه وه.

که له خوتندنه وه ی هم شانونامه یه بوومه وه، نه وسا زانیم که "میلان
کوندیرا" منی رووبه رووی ژماره یه ک پرسیار کردوته وه و، نه گهره کانی وه لام
دانه وه شیان فه زایه کی کراوه یه.

***

ناخو کلیل یه ک مانای هه یه؟! بلتی کلیل نه و پارچه کانزایه بی که
هه موومان دانه یه کمان هه یه و، یان به قه دمانه وه هه لمانواسیوه... یان
خستوو مانه ته گیرفانمانه وه و، زوووش دهستی بو ده کوتین تا دلنیا بین که
پیمان ماوه و بزیمان نه کردوو؟!

کلیل نه و پارچه کانزایه یه که له کیلوونی دهرگا داخراوه کانی را ده که بین

و ده یانکه یه وه... یان به پیچه وانه وه دهرگا کراوه کانی پی داده خه ین...؟!
نه گهر کلیل ههر نه و کانزایه بی، نه دی نه و گوزارشته چییه که ده لای:
کلیلی دهروونی مرؤقه کان... کلیلی چاره سه ره سیاسییه کان... کلیلی دهرگا
داخراوه کانی هم سه رده مه و نه یینییه کانی پرابردوو؟ نه گهر کلیل خوی بو
خوی مانادار بی، نه دی بوچی به بی دهرگای کراواو داخراو ناچیتته پرسته ی
به سووده وه؟!

مه گهر لیتره به دو اوه نابج پرسیار دهر باره ی دهرگا کانیش بکه ین... واته
دهرگا ته نهها هه لگری نه و مانایانه یه که ژیان ریژانه به ییمه ی به خشیه وه؟!
نه و روویه ره ته خته یه یه... یان ناسنه یه که ژووهره کان له یه کتر و، مالله کان
له یه کتر جیا ده کاته وه و، ته حه کووم به په یوه ندی نیمه وه ده کات له گه ل
دراوسیکانمان... یان به سه ریاندا ده کرتیه وه... یان به سه ریاندا داده خری؟!
هه لبت به کردنه وه ی، یان به داخراونی دهرگا کان ته نویلی خه لک له باره ی
نیمه وه دروست ده بی... نه گهر کراوه بی پیمان ده لاین مالیکی خزم و
دراوسی دؤستق و، له کورده واریشدا و گوزارشتی لی کراوه که «له مالی
خوی ناترسی» که داخراویش بی پیمان ده گوتری: حه زیان به هاموشو نییه
و له مالی خویان ده ترسین.

دهرگا کان ههر نه و کهره ستاننه که له مالله کافاندا هه ن... یان
کهره سته به کیشن له دهروونی نیمه دا به سه ر نه وانی ترده ده کرتیه وه، یان
داده خرتین؟ کهره سته یه کن له میژوو ماندا، به سه ر په هنده زه مه نییه کانی
«پرابردوو، نیستا، داهاتوو» ماندا ده کرتیه وه یان داده خرتین... نیمه خومان
چهندی تیراده مان له پرؤسه ی کردنه وه و داخستنی دهرگا کاندا هه یه؟ مه گهر
نه و کاتانه ی له زینداندا ین حه ز ناکه ین هه موو دهرگا کان بکرتیه وه؟ مه گهر
نه و کاتانه ش که ژینگه کومه لایه تی و سیاسییه کان ژه هراوی و پیس ده بن،
حهنزاکه ین هه موو دهرگا کان له سه ر خومان دابخه ین... نه دی نه وه نیمه نین
که سه ر خه وی ده شکینین تا ماندوو پیمان بحه سیته وه، که چی له
حه وانه وه ی خومان دلنیا نابین تاکوو هه موو دهرگا کان دانه خه ین... نه وه
نیمه ی مرؤق نین له یه ک کاتدا له «کرانه وه» و «داخراوه یی» ده ترسین؟!

ئەى كە قسە ھاتە سەر ترس، ژمارەبەك پرسىيار لە بارەى ترسىشەوھە ناو رووژى... مەگەر لە مېژەوھ رەوا بوون و رەوانە بوونى ترس بابە تىك نەبووھ بۆ لىكۆلېنەوھ؟! مەگەر لە سەرەتاي خەلقەوھ ترس كەرەستەبەك دەروونى نەبووھ بۆ تۆقاندنى مرۆف و مل پى كەچ كردنى؟! مەگەر ترس نىبە بۆتە چاوكى زمانەوانى و كردهوبەى «ترساندن»؟ ئەى ئەوھ ترساندن نىبە رەھەندىكى ئايىنى وەرگرتوھ و رۆچۆتە ناخى ھەموومانەوھ؟ ئەى لە دوای دابەشبوونە كۆمەلايەتبەكانەوھ ترساندن نەبۆتە مېكانزىمىك بۆ ھىشتنەوھى ئەو دابەشبوونە؟ داخوا ترساندن سەرەتاي پىلاننى تۆقاندن و ئىرھاب نىبە كە ئەمرۆ ئامرازى سىرنەوھى جىاوازىبەكان و چەشنەكانى ترە؟ ئەى ئەوھ ترساندن نىبە كە پەيوەندىبەك لە نىوان من و تۆدا دروست دەكات كەسمان ئەوئىترمان خۆش نەوئى، بەلكو يەككىمان ئەوئىترمان دەترسىنئى و زال دەبى بەسەرىدا... ئەوئىترىشمان بەردەوام رقى لەوى ترە و ھەموو جارئى كە دەبىنئى يەك تەمەننا دەكات ئەوئىش ئەوئەبە كە بىكۆژئى؟! ئەدى خۆشەوئىستى و رق دوو بابەتى سەرسورھىنەر نىن لە دىرۆكى مرۆفايەتيدا؟ مەگەر ئەو دووانە قابىل و ھابىلى يەكترنئى؟ يەككىيان بەھەشت و ئەوئىتر دۆزەخ نىبە؟ يەككىيان فرىشتە و ئەوئىتر ئىبلىس نىبە؟ يەككىيان ژيان و ئەوئىتر مەرگ... يەككىيان مرۆف... ئەوئىترىش ھەر مرۆف نىبە؟

ئەدى مرۆف خۆى پرۆژەى ھەزاران ھەزار پرسىيار نىبە!؟

***

«يان رۆنزر»ى رەخنەگر، لە بابەتەكدا بەناونىشانى «كلىلداران - ژمارەبەك بەھاي ئەدەبى و فەلسەفى» نووسىوبەتى: بەپىي راستىبە بەرچاوەكان «كلىلداران» شانۆگەرىبەكى يەك پەردەبىبە. لە دىدى بىنەرىشەوھ، شانۆگەرى يەك پەردەبى واتە بىننى شانۆگەرىبەك بەبى پشوو. وەلى لە روانگەى دراماوھ، ئەم جۆرە شانۆگەرىبە، واتە بەدوای يەكتردا ھاتنى رووداوىكى روون و پىكەوھ گرىدراوى وا كە لە سەرەتاوھ تا كۆتايى نەپسىت. ھىشتنەوھ و پاراستنى يەكەكانى كات و شوئىن و رووداو

لە چوارچىوھ واقىعبەكەى شانۆگەرىبەكەدا ئەو نەپساوھبىبە بەرھەم دەھىنئىت. لەگەل ئەمەشدا ئەوئەندەى پەيوەندى بەم شانۆگەرىبەوھ ھەبىت، ئەم سەرنجە راگوزەرە شتىكى ئەوتۆ ناگەبەنئىت... تۆبلىيى، جگە لەم چەشنە، شانۆگەرى يەك پەردەبى دىكە نەبىت كە تايبەتەندىبى خۆى ھەبىت؟

بەبۆچوونى لىكۆلەردەوھى درامايى سويسرايى «پىتەر سازۆندى» شانۆگەرى يەك پەردەبى: ھەمىشە يەك ھالەتى دىارىكراو ھەلدەبژىرئىت. ئەو ھالەتەى دەكەوئىتە پىش روودانى كارەساتەكەوھ و، ھەر دوابەدوای ھەلدانەوھى پەردە بەكسەر بەرىا دەبى. روودانى ئەو كارەساتە ھاتوھش ھەقى و بى چەندوچوونە، بۆبە نە دەتوانئىت راگىرئىت، نە دەتوانئىت خۆ لى بپارىزئىت. بەم ھۆبەشەوھ لىرەدا مەملاتنى ناگاتە ئاستى مەملاتىبەكى تراجىدى لەگەل قەدەردا. «بەواتايەكى دىكە، مەملاتنى لەم چەشنە شانۆگەرىبەكانەدا مەملاتىبە لەدژئى ئەو فشارە دەرەكىبە ھەقىيانەى پەيوەندىدارن بەو جۆرە رەوتى رووداوانەوھ، بەم پىتەش مرۆف ناتوانئىت نازادى خۆى رووبەرۆو بكاتەوھ لەگەل ئەو جۆرە قەدەردەدا.

لەسەر ئەو بناغانە، لە شانۆگەرى يەك پەردەبىدا «ھالەت»ىكى كەردەبى تەئكىدكراو بەرىا دەبى، ئىمە لەلای خۆمانەوھ لە پەرچەكردارى كارەكتەرەكان بەرامبەر ئەو ھالەتە ورد دەبىنەوھ. كە دەلئىن پەرچەكردار چونكە ئەو «ھالەت»ە يەكجارەكى بەسەر كارەكتەرەكاندا زال دەبىت و دەيانچەوسىنئىتەوھ و دەيانخاتە ژئىر رەھمەتى خۆبەوھ. بەو جۆرەش كەردارەكانى ئەو كارەكتەرە دىارى دەكات و، ھىچيان بۆ ناھىتەتەوھ جگە لەوھى پەرچەكردار بنوئىن.

با نمونەبەك لەم بارەبەوھ بەئىنئىنەوھ: تاشە بەردىكى گەورە لە چىايەكەوھ بەردەبىتەوھ بەسەر ژمارەبەك گەشتىياردا... لەو ساتەدا كە ھەر يەكئىك لەم گەشتىيارانە تاشە بەردە گلۆرۆبۆوھە دەبىن كاردانەوھى جىاجىيان دەبىت. لەوانەبە يەكئىيان لەترساندا لە جىيى خۆى سىر بىت... لەوانەبە يەكئىكى دىكە بەبى بىرکردنەوھ را بكات بەرەو ئەو جىبە كە

بهرده‌کانی لئ ده‌که‌ونه خواره‌وه... له‌وانه‌یه هه‌شبن دره‌نگ به‌م دارپمانه بزانه، هه‌لبه‌ت هه‌شن بروسکه‌ئاسا دینه‌ده‌ست و خه‌را له‌و جیه‌یه دوور ده‌که‌ونه‌وه که به‌رده‌کانی بۆ گلوژ ده‌بیتسه‌وه و خو‌بان رزگار ده‌که‌ن. په‌رچه‌کرداری هه‌ربه‌کیک له‌م گه‌شتیارانه جیا‌وازه و په‌یوه‌ندی به‌پیکه‌اته‌ی سایکۆلۆجی که‌سه‌که‌وه هه‌یه، به‌لام هه‌چ کامیان نازادانه بریاری خو‌ی نه‌داوه... واته هه‌چ که‌سیکیان ده‌رفه‌تی هه‌لبژاردنی نازادانه‌ی نه‌بووه، به‌لکو به‌و جو‌ره په‌فتاری نو‌اندووه که پیکه‌اته‌ی خو‌ی دیاری ده‌کات.

له‌سه‌ره‌تای شانۆگه‌ری «کلیداران» دا زه‌نگی ته‌له‌فۆن لیده‌دات. به‌لیدانی ئەم زه‌نگه ئیتر په‌وشی هه‌موو کاره‌کته‌ره‌کانی ناو شانۆگه‌رییه‌که ده‌گو‌پیت، گو‌پانیک که به‌ئیراده‌ی خو‌بان نییه «ته‌نانه‌ت هه‌ندی له کاره‌کته‌ره‌کان تا شانۆگه‌رییه‌که‌ش ته‌واو ده‌بی له‌و رووداوه کتوپه‌ر به‌ی ناگان که رووی داوه». یان ده‌کرئ بلتین گو‌پانیکه به‌ره‌غمی ئیراده‌ی ئەمان «که‌سیان هه‌زیان به‌وه نه‌بووه که په‌وتی رووداوه‌کان به‌و ئاراسته‌یه‌دا پروات که زه‌نگی ته‌له‌فۆنه‌که دیاری کرد».

حیبه‌کی شانۆگه‌رییه‌که‌ش - هه‌رچه‌نده هه‌ندی له‌ په‌خه‌گران که شانۆگه‌رییه‌که‌یان شی کردۆته‌وه بایه‌خی ته‌واویان پێ نه‌داوه - پیکه‌اته‌یه‌کی ناو‌خو‌بی هه‌یه که به‌ نه‌قه‌ست و دارپژراوه ده‌رفه‌ت نادا به‌هه‌چ کاره‌کته‌ریکیان کاریک بکات جیا‌واز له‌وه‌ی بۆی دارپژراوه، یان بریاریک بدات به‌ئاراسته‌یه‌کی جیا له‌ ئاراسته‌ی دارپژراو.

به‌م پێیه، حیبه‌کی درامیانه‌ی ناو ئەم جو‌ره شانۆگه‌رییه‌ یه‌ک په‌رده‌ییانه ده‌بیت حیبه‌که‌یه‌کی تیه‌ه‌لکیش بیت، وای لئ بکات «شانۆگه‌رییه‌کی بونیاد تو‌کمه‌» ی وای بیت که خه‌یار، یان توانستی هه‌لبژاردنی نازادانه بۆ هه‌چ کاره‌کته‌ریکی نه‌هه‌یتیه‌وه.

له‌سه‌ره‌تای شانۆگه‌رییه‌که‌دا «له‌ په‌نجه‌ره‌ کراوه‌که‌وه ده‌نگی مۆسیقایه‌ک دیت که به‌ زورنا و ته‌پل لیده‌دریت».

ده‌نگی ئەم زورنا و ته‌پلانه هه‌ر له‌ سه‌ره‌تای شانۆگه‌رییه‌که‌وه، کاتیکمان بۆ دیاری ده‌کات که ده‌ورانی داگیرکاری نازیمه.

بیرجی که جارنا‌جاریک قسه‌کانی ناو ژووری دووهم ده‌پریت، ده‌لپت:

- جیهان ئاسووده‌ییمان لئ تیک ده‌دات!

- ئەوه‌ی جیی خو‌ش‌حالییه ئەوه‌یه که جیهان وه‌ک چرا وایه ده‌توانین بیکوژتینینه‌وه!

- ئەوه‌نده به‌سه که په‌نجه‌ره‌که و چاومان دا‌بخه‌ین.

- خه‌وتن خو‌شتترین خو‌ش‌ییه‌کانه. من بایه‌خ به‌که‌س ناده‌م، جا هه‌ر که‌سیک بیت... به‌لام خه‌وتن... پادشایه! جیی نیگه‌رانیسه که مرۆ ده‌خه‌وتت هه‌ست به‌مه ناکات. به‌و پێیه بئ رۆژانی یه‌کشه‌مه به‌لای منه‌وه به‌بارته‌قای هه‌موو شتیکه... مرۆ له‌م رۆژدا زۆر به‌هه‌یمنی خو‌ی ده‌دات به‌ده‌سته‌وه و ده‌خه‌وتت... هه‌رچه‌ند به‌خه‌به‌ریش دیته‌وه هه‌ر واهه‌ست ده‌کات که ده‌نووتیه‌وه.

پاشان بیرجی په‌نجه‌ره‌که پێوه‌ده‌دات و ته‌ماشای ژنه‌که‌ی ده‌کات که خه‌ریکی جل گو‌پینه و، ده‌لپت: ئەگه‌ر خه‌وتن پادشا بیت، ئەوا ئەم جه‌سته‌یه سیزاری رۆمایه، بینینی سیزاری رۆماش که ده‌له‌ریته‌وه....

له‌م ساته‌وه‌خته‌دا ئیلینا له‌ جل گو‌پین بوته‌وه و، زه‌نگی ته‌له‌فۆنه‌که لیده‌دات. به‌لیدانی ئەم زه‌نگه ئیتر ده‌ورانی ناساندنی که‌سایه‌تی بیرجی ته‌واو ده‌بیت «هه‌روه‌ها ناساندنی که‌سایه‌تی ئیلینا و کاره‌کته‌ره‌کانی دیکه‌ش که له‌ ژووری دووهم‌دان...» لیره به‌ دوواوه قو‌ناغی رووداوه خو‌بییه‌کان ده‌ست پیده‌کات.

هه‌ر له‌ وشه‌کانی یه‌که‌مییه‌وه کاردانه‌وه‌کانی بیرجی دیاری ده‌ده‌ن به‌رامبه‌ر حاله‌تیکی کرده‌یی واقعی: که رۆژی یه‌کشه‌مه‌یه ... ئەم هه‌زی لێیه بخه‌وی، به‌لام ده‌نگه‌ده‌نگی زورنا و ته‌پل لئ ناگه‌رین بنویت. بۆیه ئەوه‌تا هه‌زی زۆری بۆ ژنه‌ گه‌نجه‌که‌ی راده‌گه‌یه‌نیت... جه‌سته‌ی ژنه‌که‌ی زۆر زیاتر له‌خه‌و ئەم رازی ده‌کات.

نووسه‌ر ده‌یتوانی به‌کورتی و زۆر ساکارانه‌تر گوزارشت له‌ په‌رچه‌کرداره‌کانی بیرجی بکات به‌رامبه‌ر ده‌نگی ته‌پل و زورنا و ژنه‌که‌ی که جلکه‌کانی ده‌گو‌پیت. به‌لام «کو‌ندیرا» ئەو گوزارشته‌ی له‌ شیوازه

مه‌جازیبه‌که‌یدا هه‌لێژاردوه. ئەمەش لەبەرئەوه نا که «پیشه‌ڕەسه‌نەکه‌ی» شاعیری سترانه‌یبییه، بە‌لکو لەبەرئەوه‌ی ده‌یه‌وێ له‌ پێی ئەوه‌ی پێرجه‌یه‌وه ده‌یلێت بگاته‌ مانایه‌کی دیکه‌ که‌ دیسانه‌وه‌ په‌یوه‌ندی به‌ مانای یه‌که‌مه‌وه هه‌یه. که‌ پێرجه‌ی په‌نجه‌ره‌که‌ به‌رووی هه‌را و زه‌نای جیهاندا داده‌خات و، باسی «دوژمنکارپیتی» دونیا و، خه‌وتن که‌ شای ئەمه‌ و، جه‌سته‌ی ژنه‌که‌ی که‌ سیزاری ئەمه، ده‌کات... ئەوه‌ کۆنډی‌را به‌م هۆیه‌وه‌ ده‌یه‌وێ هه‌لۆتستی خۆی له‌باره‌ی جیهان و ده‌سه‌لاتی هاتوه‌وه‌ رابگه‌یه‌نیت. به‌جۆرێک گوزارشتی لێ بکات که‌ له‌گه‌ڵ هه‌ر وشه‌یه‌که‌یدا په‌رچه‌کرداریک به‌رامبه‌ر حاله‌تیکی دیاریکراو و راسته‌وخۆ خۆی بنوێنیت. به‌مه‌ش ئیتر ته‌واو ئەسته‌م بیت که‌ سیفه‌تی ره‌سه‌نایه‌تی ته‌واو، له‌م به‌ش یان له‌و به‌شدا، بده‌یته‌ مانای دوهم که‌ هه‌له‌پنجه‌راوی مانای یه‌که‌مه‌. له‌وانه‌شه‌ ئەم جۆره گوزارشته‌ کاردانه‌وه‌یه‌کی راسته‌وخۆ بیت.

زۆر گرنگه‌ که‌ مانای دووه‌می هه‌له‌پنجه‌راو بناسین... تا تیشکی بخه‌ینه‌ سه‌ر و جه‌ختی له‌سه‌ر بکه‌ین و، په‌ناش نه‌به‌ین بۆ ره‌مز بۆ لێکدانه‌وه‌ و قسه‌ له‌باره‌وه‌ کردنی... لێره‌دا کۆنډی‌را نایه‌وێت جه‌خت له‌وه‌ بکات که‌ پێرجه‌ی که‌سه‌تی ڕۆشنیبه‌ره‌ و بۆیه‌ ده‌رگای له‌سه‌ر خۆی داخستوه‌ تا له‌ جیهان هه‌لبیت. «له‌ ڕووداوه‌کانی دیکه‌شدا، پێرجه‌ی سیمبولی که‌سایه‌تیه‌ک نییه‌ ڕۆشنیبه‌ر بیت و، له‌ نیوان دوو دیواردا شه‌په‌شه‌پ بکات و، توانای نه‌بی‌ بریار بدات».

پێرجه‌ی که‌ پێشتر گستاپۆ «ده‌زگای موخابه‌راتی نازیم - وه‌رگێی» گرتوو‌یانه‌، به‌جۆرێک ژبانی ڕێک‌خستۆته‌وه‌ و، توانا‌کانی خستۆته‌ کار که‌ بژی و بمینیت! ئەو نایه‌وێت قوما‌ر به‌ژبانییه‌وه‌ بکات. ئەمه‌ش کارایی ڕۆشنیبه‌ر نییه‌، بە‌لکو کارایی هه‌موو مرۆفیکه‌ که‌ زۆر ئاسایی ده‌یه‌وێت بمینیت و بژی... هه‌موو مرۆفیکه‌ی ساده‌ که‌ هه‌یج سیفه‌تیکی پال‌ه‌وانانی تێدا نییه‌.

ده‌کرا گوزارشتی کۆنډی‌را نیشانه‌ بو‌وايه‌ بۆ مانای دوهم، ئەگه‌ر بۆ نمونه‌ی پێرجه‌ی نوێنه‌رايه‌تی لایه‌نیک، یان توێژتیکی کۆمه‌لایه‌تی دیاریکراوی

بکرده‌یبه‌، به‌لام پێرجه‌ی نوێنه‌ری خۆیه‌تی به‌ته‌نها. هه‌لۆتسته‌ دیاریکراوه‌کانی‌شی به‌رامبه‌ر ڕووداوه‌کانی ژبان، هه‌لۆتستی خۆین، ده‌شیت هه‌ر مرۆفیکه‌ سه‌ر به‌ هه‌ر توێژتیکی کۆمه‌لایه‌تی بیت ئەو هه‌لۆتستانه‌ی هه‌بیت.

به‌م جۆره‌، ئەم ته‌سک کردنه‌وه‌یه‌ی که‌سایه‌تی پێرجه‌ی مه‌سه‌له‌یه‌که‌ بایه‌خی زۆری هه‌یه، چونکه‌ تیگه‌یشتنی دروستانه‌مان بۆ که‌سایه‌تی سه‌نترالیزم له‌ شانۆگه‌ریبه‌که‌دا ئاسان ده‌کات.

***

«میلان کۆنډی‌را» له‌ چاوپێکه‌وتنی‌کدا، له‌ وه‌لامی پرسیا‌ریکی «ماک ئیفان» دا ده‌لی: «هه‌موو ئەو شتانه‌ی له‌ ئاستی به‌رزدا ڕووده‌دن، له‌ ژبانی تایبه‌تیشدا ڕووده‌دن. جۆر ئۆریل جیهانیکی وینه‌ کیشاوه‌ که‌ تێیدا ده‌سه‌لاتی سیاسی سه‌رله‌نوێ می‌ژوو ده‌نووسیته‌وه‌: بریار ده‌دات چ شتی‌ک راسته‌، چ شتی‌ک پێوسته‌ بنووسیته‌وه‌، پێوسته‌ چی ئەفرۆز بکری. گه‌رچی من وه‌کوو رۆماننوسیک مه‌یل و بۆچوونی خۆم هه‌یه، به‌لام وای بۆ ده‌چم که‌ هه‌ر یه‌کی‌ک له‌ ئیمه‌، له‌ ئاگاییه‌وه‌ بی‌ یان نا‌ئاگایانه‌، سه‌رله‌نوێ می‌ژوو‌ی شه‌خسی خۆمان ده‌نووسینه‌وه‌. به‌رده‌وام و سه‌رله‌نوێ ژبان‌نامه‌ی خۆمان ده‌نووسینه‌وه‌، به‌رده‌وام بۆچوونی خۆمان، ئەو بۆچوونه‌ی مه‌به‌ستمانه‌ چۆنه‌ به‌و شیوه‌یه‌ ڕووداوه‌کان ده‌خه‌ینه‌ ڕوو. به‌ئاره‌زووی خۆمان گۆله‌وه‌چنی ده‌که‌ین و ده‌پرازینینه‌وه‌. ده‌ست ده‌ده‌ینه‌ ئەو شتانه‌ی که‌ متمانه‌مان پێ ئه‌به‌خشن و خۆش‌حالمان ئه‌که‌ن، ئەو شتانه‌ی که‌ پێمان خۆش نییه‌ پشت‌گوتیان ده‌خه‌ین. هه‌ر بۆیه‌ می‌ژوو‌نووسینه‌وه‌که‌ی ئۆریل چالاکییه‌کی نائینسانی نییه‌، به‌لکو زۆر ئینسانییه‌، خه‌لکی هه‌میشه‌ دونیای سیاسی و دونیای تایبه‌تی خۆیان به‌ دوو دونیای جیا‌واز له‌ یه‌کتر ده‌زانن، وه‌ک ئەوه‌ی هه‌ر دونیایه‌ و لۆژیکی تایبه‌ت و، یاسای تایبه‌تی خۆی هه‌بێ، به‌لام هه‌مان ئەو مه‌ترسیانه‌ی که‌ له‌سه‌ر شانۆی سیاسه‌تدا ڕوو ده‌دن، به‌ته‌رزێکی سه‌یر و جارێکه‌ر، له‌ مه‌ترسییه‌ بچوکه‌کانی ژبانی تایبه‌تی ئیمه‌ ده‌چن. «کتیبه‌ی - له‌گه‌ڵ ئەقلی خۆنا‌وادا- چه‌ند گفتوگۆیه‌کی فه‌لسه‌فی و نه‌ده‌یبیه‌، نازاد به‌رنجی وه‌ریگێراونه‌ته‌ سه‌ر زمانی کوردی»

هه‌لبه‌ت ئەم دیدگایه‌ی کۆندتیرا خۆی چی بۆ ئیستا و دوتنێ و ئاینده‌ی مرۆڤه‌کان... چی بۆ تیهه‌لکیش بوون و تیکه‌لا و بوونی کایه جیاجیاکانی ژبانی مرۆڤه‌کان سه‌رچاوه‌ی ئه‌وه‌ن که «مه‌مدوح عه‌لوان» کلێله‌کان بکاته «کلێله‌کانی رابردوو» و له‌سه‌ر به‌رگی دوواوه‌ی ئەم شانۆنامه‌یه‌ک په‌رده‌بیبه‌دا بنووسی: «چی له‌و رابردوو ده‌که‌یت که له‌ پشت خۆته‌وه جیت هه‌شتتوو؟ له‌و پروایه‌دایت که تۆ جیت هه‌شتتوو، به‌لام ئه‌و تۆی جینه‌هه‌شتتوو. پیت ده‌گاته‌وه و له‌په‌رته‌کدا خۆیت نیشان ده‌داته‌وه که ئه‌وه‌تا له‌ ناخدا زیندوو. ئیتر له‌ یاده‌وه‌ریبه‌که‌وه ده‌بیتته بار و به‌رپرسیاریتی.

مه‌رج نییه رابردوو بیزراو بێ. ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر مایه‌ی شانازی و سه‌رفرازیش بێت هه‌ر رابردوو. چونکه رابردوو شه‌ بۆیه میوانیکی ره‌زا قورسه له‌سه‌ر ئیستا. ده‌یه‌وێ هه‌ر ئه‌وه بی که رۆژی له‌ رۆژان بووبوویت: تیکۆشه‌ر بوویت، یان عاشق، یان جه‌نگاوه‌ر، یان خیانه‌تکار؟ رابردوو دیت ژیا‌نت ژه‌هراوی ده‌کات. دیت تا پیت بلێ: تۆ ئازاد نیت تا بتوانی باری من له‌سه‌ر ئەستۆت سووک بکه‌یت. من له‌ناو تۆدام و، تۆش هه‌شتا به‌رپرسی لیم: له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌وانه‌ی له‌و رابردوو ده‌دا له‌گه‌لت ژیاون. له‌گه‌لت ئه‌وانه‌دا که خوشی و ناسۆریان له‌گه‌لتدا چه‌شتتوو. خه‌ونیان له‌گه‌لتدا بنبیوه و ئومێدیان خواستوو. تۆ به‌رپرسی لیم له‌ به‌رامبه‌ر خۆت. رابردوو له‌ناو ئاوینه‌یه‌کدا کلۆست ده‌کات و، تیشک ده‌خاته سه‌ر ژبانی ئیستات و، وات لێ ده‌کات هه‌ست بکه‌یت تۆ بۆ ئه‌وه دروست نه‌بوویت ئه‌وه بیت که ئیستا هه‌یت. به‌لکو بۆ ئه‌وه دروست بوویت تا ئه‌وه بیت که له‌ زه‌مه‌نیکی تردا بوویت: زه‌مه‌نی خه‌ون و هیوا و سه‌رچلێ و خه‌بات.

چی ده‌که‌یت که تۆ به‌رامبه‌ر ئه‌و ئاوینه‌یه‌ بیت؟ ئاخۆ هه‌موو ئیستای خۆت به‌گشت گۆرانکاریبه‌کانیبه‌وه له‌به‌ری خۆت داده‌که‌نیت و ده‌ست ده‌ده‌یته سه‌رچلێبه‌کی شیتانه؟ یان ئه‌و ئاوینه‌یه ده‌شکینیت تا چاوی رابردوو له‌ خۆت دوورخه‌یته‌وه و، پاشان هه‌ول به‌دیت سه‌ره‌له‌نوێ بکه‌ریته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی له‌گه‌لت ژبانی ئیستا تدا بگۆنجیته‌وه؟ تا قیبه‌که‌ره‌وه!»

خویندنه‌وه و نمایش کردنی ئەم شانۆنامه‌یه‌ک په‌رده‌بیبه‌ی «میلان کۆندتیرا» گه‌رانه‌وه‌ی هه‌موومانه بۆ ئه‌و مرۆڤه سادیه‌ی که له‌ به‌ره‌رتدا هه‌ین و، ده‌شیت رۆژانه چه‌ندین هه‌لوێستی له‌وه‌ی ییترجیش چاره‌نووسه‌سازترمان هه‌بێ و، هه‌یج سیفه‌تیکێ پالنه‌وانانه‌شمان نییه... خویندنه‌وه و نمایش کردنی «کلێلداران» ئه‌و خۆ تا قیبه‌کردنه‌وه‌یه‌یه که مه‌مدوح عه‌لوان له‌ هه‌موومانێ داوا ده‌کات... که‌واته با خۆمان تا قی بکه‌ینه‌وه و، بزانی له‌ کۆی ئه‌و هه‌موو په‌رسپارانیه‌ی رووبه‌روومان ده‌بنه‌وه، چه‌ندیان پێ وه‌لام ده‌درینه‌وه... ئاخۆ ده‌توانین به‌ریار به‌دین هه‌ر یه‌که‌یکمان ریتمی تاییه‌تی خۆمان هه‌یه و میترووی خۆمان ده‌نووسینه‌وه، یان وه‌ک کاتریمیر خۆمان ده‌دینه‌ ده‌ست ئه‌وانه‌ی ده‌یانوه‌ی میله‌کانی هه‌موومان وه‌ک یه‌ک بسازین و هه‌موومان پیکه‌وه له‌ناو بازنه‌ داخراوه‌کانی کاتریمیردا بسوریننه‌وه و به‌پێی یاسا‌کانی دیسپلین پیکه‌وه زه‌نگ لێ به‌دین؟! ئاخۆ ده‌سته‌وه‌ئۆ که‌فه‌زنان به‌رامبه‌ر رابردوو مان ده‌چینه سه‌ر چۆک، یان ئه‌و ئاوینه‌یه ده‌شکینین و هه‌ول ده‌دین خۆمان له‌گه‌لت ئیستاماندا ئاشنا بکه‌ین و بگۆنجین...؟ ئاخۆ کلێله‌کان له‌ ده‌ستی خۆماندا ده‌هه‌یلینه‌وه، یان ده‌یده‌ینه ده‌ست که‌سانێ که ده‌شیت له‌ رابردوو مانه‌وه هاتینه‌وه و بیانه‌و پیت ئیستای خۆمان نه‌بین و هه‌ر ئه‌وه بین که رۆژی له‌ رۆژان بووین...

دوو ژوور له سهر شانۆ دياره. لهوى يه كه مياندا دوو هاوسهري لاور دهژين كه ييرجى نچاس و ئيلينا نچاسوفان. لهوى دووه مدامدا خه زوور و خه سووى ييرجى دهژين. ده رگايه كى هاوبهش له نيوان ههردوو ژووره كه دا هه يه. له هه ر ژوور يكي شه وه ده رگايه كى ديكه هه يه كه وتوته پشته وه و وه ك بل يى ده چي ته سه ر راره و و چي شتخانه و همام و شوينى ديكه ي ماله كه.

له ژوورى يه كه مدامدا سيسه ميكي دوونه فهري و، موييليا يه ك و مي زى كى نووسين هه يه، ته له فون ييك و گرامافون ييك و كتيب و په رى زور له سه ر مي زه كه ن.

به ديوارى ههردوو ژووره كه وه ژماره به كى زور كاتر مي بى كه و نينه هه لاسراون.

كه په رده ي شانۆ لا ده درى، كات به يانييه، كاتر مي بى تو زى ك به ر له هوت و نيو نيشان ده دات.

له ژوورى دووه م «كروتا» ده بينين باو تيشك ده دات هيشتا چاوى خه والوه و خوى ريكنه خستوه و جل و به رگه كه ي شه پر پتوه... كراسي ك له به ر ده كات و جووتى نه عمل ده كات به سه ر پتوه. ژنه كه ي خه ريكى ريكنه خستنه وه ي جيبى نووستنه كه يانه. ييرجى هيشتا له ژوورى يه كه مه. له سه ر جيگه كه راكشا وه. هه ر له وه ده مه شدا «ئيلينا» ي ژنى هه ستا وه. له په نجه ره كرا وه كه وه ده نكي موسيقايه ك دى، كه له ته پل و زور نا وه هه لده ستى.

ييرجى: جيهان ئاسووده ييمان لى تىك ده دات «ده چي ته لاي په نجه ره كه وه»

كروتا: «له ژووره كه ي خويه وه، ئه ويش ده چي ته به ر په نجه ره كه» خو بى نه!

ييرجى: «په نجه ره كه داده خات» ئه ئا و!

«ده نكه كه ته وا و كز ده بى و موسيقايه كه له دوور ده بى سترى»

كروتا: له هه موو شو تى نيكه وه خه لك ده هين. هه ر ئه وه يان به لاره گرنگه ئىستيعرازه كه بكرى.

كه سايه تسيه گانى ناو شانۆ گه ريه كه

- ۱- ييرجى نچاس: ته مه نى نزيكه ي ۲۷ ساله
- ۲- ئيلينا نچاسوفا- ژنى ييرجى: نزيكه ي ۲۰ سال
- ۳- كروتا- ئه فسه ريكى خانه نشين كراو: نزيكه ي ۵۰ سال
- ۴- كروتوفا- ژنى كروتا و دايكى ئيلينا: زياتر له ۴۰ سال
- ۵- فيرا كونچينا هاو رپى ييرجى كه له زانكو پيكه وه خو تىندو ويانه: نزيكه ي ۳۰ سال
- ۶- سدلاجك ده رگه وانى ئا پارتمان كه: نزيكه ي ۵۰ سال
- ۷- سدلاجكوفا ژنى ده رگه وان كه: نزيكه ي ۵۰ سال
- ۸- ئه فسه ريكى گستا پۆ «ده زگاي موخابه راتى هيتله ر»: له ته مه نى مامنا وه نديدا
- ۹- تو نيك: له ته مه نى مامنا وه نديدا
- ۱۰- پياوى يه كه م
- ۱۱- پياوى دووه م

بیرجی: «گه پاره توه ناو جیگه که» ئه وهی جیی خوشحالییه که جیهان وهک چرا وایه ده توانین بیکوژینینه وه «سه رله نۆی به پوره شییه وه راده کشیتته وه» هه رله ونده به سه که په نجه ره که و چاومان دابخه یین. کرۆتا: هیچ گرنگ نییه. رۆژی له رۆژان حوکم ده گرینه ده ست. «له سروشیکی تایبته و، زۆر جدیدیانه، ده که ویتته قورمیش کردنی کاترمیهره هه لئو ساروه کانی ژووری دووهم».

بیرجی: خه وتن خوشترین خوشییه کانه. من بایه خ به که س ناده م... به لام خه وتن پادشایه. جیی نیگه رانیسه که مرۆ ده خه ویت خۆی هه ست به مه ناکات. به و پیتییه بی رۆژانی یه کشه مه به لای منه وه به بارته قای هه موو شتییه... مرۆ له م رۆژه دا زۆر هیمانه خۆی ددها به دهسته وه و ده خه ویت... هه رچه ند به خه به ریش دیتته وه، هه ر وا هه ست ده کات که ده نویتته وه.

ئیلینا: «به بی دهنگه دهنگ!» رۆژی یهک شه مومان، رۆژی خوشییه! بیرجی: خوشی و به خته وه ری واته بی دهنگی! ئیلینا: سه بیرم مه که خۆم ده گۆرم «میلی گرامافۆنه که ی به دهسته وه یه ده بخاته سه ر قه وانه که و جووله یه کی مه کراوی ده کات ئامازه یه بو داوای لی بوردن»

کرۆتا: «ئاگای لیتییه ژنه که ی له م دیوی ده رگای نیوان دوو ژووره که وه گوئی هه ل خستوه بو ئه و دیوی ده رگاکه» ها چیییه؟! کرۆتوفا: ئه مرۆ ئیلینا کۆرسیکی بالیتییه ی هه یه. گویم هه ل خستوه بزانم به خه بهر هاتوه.

«ئاله م کاته دا ئیلینا ده رزییه که ده خاته سه ر قه وانه که دهنگی موسیقا که زۆر به رز ده رده چیت. ئاشکرایه که سه ره تای موسیقا یه کی زۆر ناخۆشه له جۆری (سوینگ)».

کرۆتا: «له په رچه کرداریکی گالته ئامیزدا به رامبه ر به و دهنگه دهنگه» زیاتر له پیتییه به خه بهر هاتوه.

کرۆتوفا: «به حه ساسییه تیکه وه که موعاناتیکی شاروه ی له خۆگرتوه و تا راده یه کی زۆر به هه موو هه لئس و که وتیکییه وه دیاره» ئه ی تولفه که!

هیشتا کبژۆله یه!! دواتر ئه و چی هه یه که له م زه مانه دا و له گوندیکی وهک گوندی فستینادا ده ئی؟! تۆش قهت لیتی نابووری که ئه و له تۆ نییه؟

«دهنگی گۆرانییه که له گرامافۆنه که وه به رزتر ده بیته وه»

دهنگی پیایۆیک: ئه ی شوخ، ئه ی شوخ
له جلویه رگ و ئاوریشم خۆت رزگار که
ئه ی شوخ ئه گه ر ده زانی
جهسته ی جوان به بی ئاوریشم جوانتره
جهسته ت به بی تاله ده زوو که کان جوان ده وه ستی
باوهش به هه وا و فهزا و که شدا ده کات
دهنگی ژنییک: وهک ئه وه ی عاشقه که م حه زی پی ده کات
جله کانم نهک جهسته م
بو خه لکی دیکه دروست کراون
مالئاوا جلویه رگ، ئیوه بو خه لک بن
له زه ته کانم یان جهسته م پروت بوونه ته وه
ئه ی عاشقه که م بمبه بو خۆت به بی په رده پۆش یان درۆ
ئیلینا: «له م کاته دا جلکه کانی له بهر ده کات و، له گه ل ریتمی ئه و
گۆرانییه دا هه لده به زۆ و داده به زۆ و، له گه ل ته واو بوونی په ره گرافی
یه که میدا و هه ماهه نگ له گه ل موسیقای گۆرانییه که دا ده لئ:»
هیتی ئیستا ئه و به پروتی ده بینی، که چی من وا خه ربکه له خۆپۆشین
ده مه وه.

بیرجی: «له سه ر جیگه که پاکشاه و به ئاره زوو و، خۆوشییه کی زۆره وه تیی
ده روانی. ئیلینا جوان و سه رنج پاکیش و مه کر بازه به لام مه کره که ی
مندالانه و ساکارانه یه»
پشیله که م، مه لعون تۆ زۆر قه شه نگیت! «گۆرانییه که به رده وامه».

دهنگی پیایۆیک: ئه گه ر به راستته تۆ عاشقیت
یان به دوای به ختیاری و چیتزی عاشقانه دا ده گه رپی
ئه وا وایه که ده تبینم

رووت و تنها

بئی درۆ بئی پەردەپۆش بئی بەرگ

دەنگی ئافەرت: وەکوو چۆن عاشقەکم دەخوازی

جلکەکانم بۆ خەلکی دیکەن نەک جەستم

شارەزای چیتزی بەختەوهریم

لای پیاوان و ئافەرتان وەک یەک وایە

تۆ خۆشەوېستمی، منیش بۆ حەزی خۆشەوېستم

بۆ تۆ لە نوژداری زیاترم

ئەو عاشقەکم فەرموو ئەو منم

بئی درۆ، بئی بەرگ

«ئیلینا تەواو خۆی لە بەر کردوو و گرامافۆنەکه پادەگرۆ و بەفیکە

فیکە خۆی هەمان ئاوازی گۆرانییەکه لێ دەدات. دەچیتە بەردەم

ئاوتنەکه بۆ خۆپازاندنەوه، بەردەوامیش بەفیکە ئاوازی گۆرانییەکه

دەلێتەوه».

بیترجی: «سەری بەلای ئیلینادا دەسوورینیت» ئەگەر خەوتن پادشا بئی ئەوا

جەستەو تۆ سیزەری پۆمایە... بینینی سیزەری پۆماش که

دەلەرتتەوه... «تەلەفۆن لێ دەدات»

ئیلینا: ئەوە منیان دەوی! «ئاوڕ لە تەلەفۆنەکه دەداتەوه» تۆزێ سەبرکەن

خانمان! «زەنگی تەلەفۆنەکه هەر لێ دەدات» چاوەرێ بن خۆم

دەپازینمەوه «زەنگەکه هەر لێ دەدات، ئیلینا دەچێ بۆ لای

تەلەفۆنەکه و، بەرزێ دەکاتەوه و بئی ئەوێ بزانی کێ قسەو لەگەلدا

دەکات یەکسەر دەلێ: «سلاو فەرموو چیت دەوی؟ «کهمیک

سەرسام دەبێ» بەلێ. وا بۆتی بانگ دەکەم «تەلەفۆنەکه دێژ دەکات

بۆ بیترجی و ئەویش لەناو جینگەکهوه پادەپەرێ» پیاوه!

بیترجی: «تەلەفۆنەکه دەنێ بەگوێیەوه» نچاس قسە دەکات... «بەسەر

سوپمانیتکی تەنگە تاویبەوه» کێ؟ هەر ئیستا؟ «وەک بلێی

داکوکی لە خۆی دەکات» ئەو چ قسە یەکه؟ من هەر ئەوێ نە پرسیارم

کرد که ئاخۆ هەر ئیستا؟ بەلێ کوگای شیریئەمەنبەکه دەزانم...

باشە... بەلێ «تەلەفۆنەکه دادەخاتەوه، پەشوکاوه»

ئیلینا: «بەدریژایی ئەو ماوێه چاودێری وەزەکهی دەکرد. بۆ زانین

دەپرسی» چیبه؟

«بیترجی بۆ ماوێهکی زۆر کورت دەچیتە خەیاڵەوه، پاشان لەپەر

بپاردهدات و لەو دەرگایەوه دەچیتە دەرەوه که بەپارەوهکهدا

دەچیتەوه سەر تەوالیتەکه... دەرگاکە لەپشت خۆیەوه بەکراویدی جێ

دەهیلێ. ئیلینا که ئیتر خەریکی خۆپازاندنەوه نییه، تەماشای

دواوهی خۆی دەکات و هاوار دەکات» ئەو چی رووی دا؟

بیترجی: «لەتەوالیتەکهوه» نھیتی!

ئیلینا: «لەدەم دەرگا کراوێهکهوه، بەناپراستەو تەوالیتەکهدا هاوار دەکات»

چۆن؟ نھیتی چی؟ «بیترجی وەلام ناداتەوه» کێ بوو؟ «بیترجی وەلام

ناداتەوه» دە قسە بکه! پێم نالێ ئەو کێ بوو؟

بیترجی: «لەتەوالیتەکهوه» یەک تۆز بوستە...! «ماوێهکی کورت بئی

دەنگی، بیترجی دەرگەرتتەوه، پرچی ئالۆزکاوه، پانتۆل و کراسەکهی

بەرپۆه لەبەر دەکات»

ئیلینا: دەتەوی بۆ کوێ بچیت؟ بەم جلکانەوه بۆ کوێ دەچی؟

بیترجی: مەسەلەکه تاییه تە بەکوێمانیاکهوه.

ئیلینا: مەسەلەو کوێمانیا چی؟

بیترجی: بۆی روون نەکردمەوه... دەبێ یەکسەر برۆم.

ئیلینا: کێ بوو؟ بەرپۆه بەرەکه تان بوو؟

بیترجی: پیناوه کانت نەدیوم؟

ئیلینا: بەرپۆه بەر بوو؟

بیترجی: بەلێ... نەخیر... بەرپۆه بەر نا... نا؟

بیترجی: بەباشی گویم لەناوێهکهی نەبوو لەوانە یە بەهیچ جوێ فەرمانبەری

کوێمانیاکەش نەبێ و ئەرکی ئەو بوو که فەرمانیک بە من

راپگە یەنیت.

ئیلینا: کهواتە تۆ هەر وا دەبی، هەمیشە وەک منالێکی بچووک

دەمبیتتەوه! تۆ هەرگیز دیکەت نەداوه. که من بەهیچ جوێ لەگەل

کەسێکدا قەسە ناکەم نەزانم کێیە! کە نەشزانم کێیە لێی دەپرسم تۆ کێی؟ ناوت چییە؟ وانییە؟ مەگەر نەخاسمە تۆ. بتهوی خۆت لەمەسە لەیە کەدا تیسو بەگلینی. ئەزانم باوکم لەبارە ی تۆو چی دەگوت. دەیگوت تۆ هۆشدار نیت.

بیرجی: «بەدەوری خۆیدا بەدوای پێلاوەکانیدا دەروانی» لەو برۆایە دام بەرپادەیه کی زۆر هۆشدارم.

ئیلینا: ئەوکاتە ی بوویتە زاوامان باوکم داوای لێ کردی چەند ئەوێندە هۆشدار بی. ئەو تەنھا مەرجیکی ئەو بوو!

بیرجی: «لەبەردەم کەرەویتە کەدا چۆتە سەر ئەژنۆ و بەشوین پێلاوە کەیدا دەگەرێ، لەپەر و بەتوورەییەو دەلی:» تۆ دەزانم قەسە کردن لەم بابەتە نیگەرانی دەکات

ئیلینا: جا بۆ قەسە لەم بابەتە نەکەم؟ ها... من باسی هەر شتیکی دەکەم خۆم حەز بەکەم قەسە ی لە بارەو بەکەم «سەرنج دەدات وای بیرجی چوار پەلانی بەسەر ئەرزە کەدا دەرواتی».

ئای پێکە نینم پێت دیت... لە توتو ئە سەگێکی بچووک دەچیت. «ئەمیش وەک ئەو دەکات و دەچیتە پالیەو و زۆر ناسکانه لێی دەپارێتەو» توتو ئە کەم... مەچۆرە دەرەو. باران بەشەستە دەبارێ... نا... ئیستا ناباری... بەلام بەشەستە باریو و دنیا هەمووی قورولیتەیه «بیرجی پێلاوە کە ی دۆزبۆتەو و لەپیتی کردووە. ئیلینا بە ئەسەفیکەو» باشتەر وایە لەگەڵ مندا بیتی بۆ کۆرسی بالییکە. تۆ هیچ جارێ لەگەڵ مندا نەچوویتەتە دەرەو... حەز دەکەم جارێ لەجاران بتبینم ئاوا بۆ من بەپەلە خۆت بگۆری «سەرنج دەدا وای بیرجی خەریکە برۆاتە دەرەو» کەواتە هیچ خۆت نیگەرانی نەکەیت ئەگەر لەدەرەو کەسێکی ترت لەگەڵمدا بینی

بیرجی: هەر ئیستا دەگەرێتەو، پشیلە کەم... سلاو «روو لە دەرگا کە دەکات»

ئیلینا: هەر لەبەر ئەو ی پێش تۆ پە یوێندیم بە هیچ پیاویکی دیکەو نەبوو، مانای وانییە تۆ ئەوێندە متمانەت پێم هەبێ؟ «بیرجی

دەرۆاتە دەرەو و دەرگا کە لەدوای خۆی دادەخات».

2

«ئیلینا دوای ئەو قەسە ی... دەگەرێتەو بۆ بەردەم ئاوتنە کە تا مکیاجە کە ی تەواو بکات. بەدەم ئەو کارەو کە زۆر بەتوورەییەو دەیکات، هەول دەدات شکستیە کە ی بخواتەو. کرۆتۆفا کە گوتی لە داخستنی دەرگا کە بوو، دەچیتە ژووری یە کەم تا چاویک بە وەزە کە دا بخشیتنی»

کرۆتۆفا: «چاوی دەگێرێ و دلنیا دەبێ بیرجی لەوی نییە» بۆ کوی چوو؟

ئیلینا: نازانم!

کرۆتۆفا: چۆن نازانی؟

ئیلینا: پیاویک تە لەفۆنی بۆ کرد.

کرۆتۆفا: کێ بوو؟

ئیلینا: «بە مە کرێکی زۆرەو» پیاویک.

کرۆتۆفا: چۆلە کە جوانە کەم ئاشکراتر قەسە بەکە. مافی ژنە بزانی مێردە کە ی ئیستا لەکوێیە.

ئیلینا: «شیرازە ی نامیتنی» چییە، گوا یە من پاسەوانی ئەوم؟ چی ئەکات با بیکات.

کرۆتۆفا: ئەو چییە هاوارم بەسەردا ئەکەیت؟

ئیلینا: «هاوار دەکات» هاوار ناکەم!

کرۆتۆفا: بەراستی تۆ بەنازی!

ئیلینا: ئەو کێیە نازم دەداتی؟

کرۆتا: «لە قورمیش کردنی هەموو سەعاتە کانی ژووری دوو م بۆتەو، دیتە ژووری یە کەم تا سروسە کە ی خۆی تەواو بکات» ئەو چی پرووی داو؟

کرۆتۆفا: بیرجی چۆتە دەرەو. ئیلیناش نازانی بۆ کوی چوو.

ئیلینا: «دەیهوی برۆاتە دەرەو» دەباشە ئیتر... وا منیش رویشتم.

کرۆتۆفا: تۆزی چاوەرێ بە نانی بە یانی حازر دەبێ.

کروٽوفا: جا ٿو ویش هر ٿو هی له دلدا ماوه بهرامبهرت و لیت خوش نابی.

کروٽا: به لام خو ٿو وه من بووم ٿم ئیشی دهرگاوانیبهم بو دوزیبه وه!
کروٽوفا: «له گهل ٿیلینا یه تی» خوارده که مه بیترینه... ناشی به و جوړه خواردن قوت بدهی.

کروٽا: که سهر باز بوو گومانم لیتی نه بوو
کروٽوفا: ٿو جلانه ته او لیت هاتوون.

«ٿیلینا دهستی دهرسپتته وه و خوئی ٿاماده دکات بو ریوین»
کروٽا: به هیچ جوړی پیتم خوش نیبه سهر بازیک من فیتر بکات!
ٿیلینا: جا مالٿاوا!

کروٽوفا: سهرکه وتووبی!

کروٽا: «سهریک بو ٿیلینا دهله قینتی و، بهرده وام ده بیت له سهر لاسایی کردنه وهی دهرگاوانه که» ٿیمپراتوره... بولای چه پ وهرگه ری! بولای راست وهرگه ری! پاشان به تنوره بیبه وه» ٿمرو ریی نادهم دلئی خوش بی. ٿالای ٿیمه هه میسه پرووی له چه په! خاچه چه ماوه کهش بولای راسته.

کروٽوفا: ده بی ٿاگات له خو بی. ٿو کابرایه چاوانی هه یه به هه موو لایه کدا دهروانن.

کروٽا: تو راست ده که ی... له وانیه ٿم گه مه یه ی من ترسناک بی.

ٿیلینا: «له پاره وه که وه دهنگی دی» دایکه کلبله کان لیتره نین!

کروٽوفا: کلبلی چی؟

ٿیلینا: «له پاره وه که وه» دهرگاکی کلوم داوه.

کروٽا: کلبله کانی من به سهر که ننتوره که وه هه لئو سراون به وان دهرگا که بکه روه!

ٿیلینا: له ویش کللی لئی نیبه!!

کروٽا: ده جوان بگه ری «خویشی ده چی بو پاره وه که»

ٿیلینا: «ده گه ریتته وه ناو ژوره که» لیتی نیبه.

کروٽوفا: بوچی دهرگا که به کلبل کلوم ده دات؟ دهرگا کاتی داده خری کهس

ٿیلینا: کاتی ٿو وه م نیبه نان بخوم

کروٽوفا: ٿمه یان نا! کاتی مروٽ ٿم هه موو وزه به و بهو شیوه یه خهرج ده کات نان خواردنی به یانیا ن ده بیتته ژه هر یکی کوشنده. زور بهرگه ناگری چوله که بچو که کم.

ٿیلینا: تو ده بینی من به په له م.

کروٽوفا: به ته نیا نان بخو، هه رچه نده نان خواردنی به یانیا نی به که شه مه پیویسته به کومهل بی «به په له ده چیتته دهره وه».

کروٽا: «خهریکی کاتر ٿمیره کانی ژووری یه که مه» ٿاخ ٿه گهر بو یه ک جار بمتوانیا وایان لئی بکه م هه موویان پیکه وه زهنگ لئی بدهن!!!

ٿیلینا: «جاریکی دیکه ده چیتته وه بهرده م ٿاوتنه که» ٿالیره دا هه ندی تو په لئی قه له و بوونم لئی دهرکه وتووه!

کروٽا: «له کاتر ٿمیریکیان نزیک ده بیتته وه، پال به میله که یه وه دهنی بویشته وه» له و پروایه دایت، میل، توانای ٿو هی هه بی به ٿاره زووی خوئی له ناو ٿو باز نه به دا هه لئو سو ری.

ٿیلینا: ٿه گهر کاتر ٿمیر بو ما یه، به ٿه نقه ست هه له م ده کرد

کروٽا: جا ٿو هه به تووه ٿاشکرایه.

ٿیلینا: ٿم جلکانه م زور ناجورن

کروٽا: چند جوان ده بو له سه عات دوازده دا ههر سی و یه ک کاتر ٿمیره که، وه ک ٿو هی فهرمانیا ن پین کرابی پیکه وه زهنگیا ن لئی بدایه؟

ٿیلینا: له م جلکانه دا قه له و دهنو ٿم.

کروٽا: «کویتک چاو پارچه کینکیکی پیبه دیتته ژوره وه» پیاوان هه زبان به ٿافره تی لاواز نیبه و... جا بخو!

«ٿیلینا به ده م خوارده وه له ٿاوتنه که دهروانی. کروٽوفا شتیک به بییر کروٽا ده ٿینیتته وه» ٿالاکانت له بییرنه چی... دوینتی «سدلاجک» به و

هویبه وه زور نیگه رانی کردم.

کروٽا: باسی ٿو دهرگاوانه م بو مه که... هه زم به چاره ی نیبه.

کروٽوفا: جا بیت وایه ٿه بی من هه ز به چاره ی بکه م؟

کروٽا: جاران که له به رده م دا ده وستا هه لئه له رزی

له ماله وه نه بئ.

كرۆتا: «دهگه پښتو وه ناو ژووره كه» كليله كانى منيش له وئ نين «له گه ل
كرۆتوفا» له لاي تو نين؟

كرۆتوفا: من؟ كليله كان؟ نا كليل لاي من نيبه نه وى هه مانه لاي تو به.
من هه ندئ جار كليل له تو وهرده گرم!

كرۆتا: پيتم وايه من و تو كليل له يه كتر و...ه...ر...ن...ا...گ...ر...ى...ن.

ئيلينا: تكايه شه پ مهن و هه ول بدهن كليله كان بدوزنه وه!

كرۆتوفا: ئالى گيان ئيمه شه پ ناكه ين.

كرۆتا: دوا جار كليله كان لاي من بوون.

ئيلينا: ده بوايه سه عات هه وت و نيو له وئ بوومايه.

كرۆتا: دوئينئ كه چووم بيره بكرم له گه ل خوڤدا بردم. كه گه رامه وه له
شوئينئ خوئ به سه ر كه نئوره كه وه هه لمواسين... ئيتر له و كاته وه

كه سمان نه چوو ينه ته دهره وه... جگه له و نه بئ.

ئيلينا: به راستئ نه مه ناخوشه! له و بروايه دام نه مجاره شبان له كاتئ خوڤدا
ناگه مه نه وئ.

كرۆتوفا: وتئ بو كوئ ده چم؟

ئيلينا: نازانم و... نم گفئوگوبه م له گه لدا دامه زرينه وه.

كرۆتوفا: چؤن نازانئ؟

ئيلينا: به رده وام. سه رزه نشتم ده كه ن... بو به ده مويست نه مړؤ له كاتئ ديارئ
كراودا بگه مه نه وئ.

كرۆتوفا: نه وه لئت نه پرسئ كئ ته له فؤنئ بو كرد؟

ئيلينا: وتئ باش گويم له ناوه كه ئى نه بووه.

كرۆتوفا: چوو بو لاي كه سئ نايناسئ! نه ئى نه و ت چ كاريكئ به لايه وه
هه به؟

ئيلينا: كاروبارى تايبه ت به كوڤمپانيا كه به.

كرۆتوفا: كاروبارى كوڤمپانيا له رؤژئ يه كشه مده دا؟! ئالى تو گه مژه يت كه
رئت داوه به لووت پاتيكيئ!

ئيلينا «به كرؤتا ده لئ:» تكايه گيرفانه كانت بگه رئ.

كرؤتا: مه حاله. من نه زانم چئ نه كه م. بئ گومان نه و بر دوونئ!

ئيلينا: كه نه و كليلى خوئ پييه، بوچئ هئ ئيوه ده بات... ده به سه...
خه ريكه شئت بم!

كرؤتا: نه وه ش سه رپه روييه كئ نه وه. دياره سه ربازي نه كردووه!

كرؤتوفا: سه ربازي چئ؟ نه و ته نانه ت له ناو خيترانيشدا نه ژياوه. نه لئتن

هه تيو زؤر زوو ئولفه ت ده كا... ئيمه ش هه زمان ده كرد له گه لماندا

ئولفه ت بگرئ... به لام كه نه و چيئرئ خيترانئ نه چه شتئ... ئيتر چؤن

نرخئ بو داده نئ!

كرؤتا: «ده چيئه لاي ميئرئ نووسينه كه وه» نه ئى سه رگه ردان! كو شك له لم
دروست ده كات!

كرؤتوفا: ماده م دايكئ نانسئ... نرخ بو ئافره تيش دانانئ.

كرؤتا: كه س به پياوئ له دايك نايئ... خه لك ده بنه پياو.

كرؤتوفا: ده بئ بشزانئ كه ژن كه لويه لئ پياو نيبه.

كرؤتا: نه وئ نه چوو يئته سه ربازي، ناشيئه پياو.

كرؤتوفا: ژن ژيان ده به خشئ... به لئ... ئا... نه وه... ئافره ته

ئيلينا: نا... من نه مه م بئ ته حه مول ناكري!

كرؤتا: چونكه ته نه ا سه ربازيه مړؤف فير ده كات هه ست بكات و له گه ل
كوڤمه له خه لكدا مامه له بكات و بزائئ كه ديسپلين چيئر و خوشييه

نه ك زولم و زؤر. به لام نه م كا براه نازانئ چيئر مانائ چييه.

كرؤتوفا: بئ گوماني نازانئ. به راستئ حه يفه ئالى وه ك كه نارئ له

قه فه زدا زيندان بكات «به بئ» ته ماشا كه چ قه د و بالا يه كئ هه به

«خوئ ده جه رينئ تا نيشانئ ئيلينائ بدات كه ده بئ چؤن بوه ستئ»

ده ئى... مه مكه كانت قيت بكه ره وه و شه رم مه كه جووتئ مه مه ئى وات

هه ن. مه مكئ ژنان شتيكئ شه رمه ين نين.

ئيلينا: «مه مكه كانئ قيت ده كاته وه و به دزه ئى چاو ته ماشائ خوئ ده كات
له ناو ئاوينه كه دا له پر قسه ده كات» نه مړؤ ناتوانم بچمه دهره وه.

ماده م مه سه له كه ش هه ر واپئ نه وا من هه رگيز نا به هيج. هونه ر

ته نه ا به هره نيبه. به ر له هه رشئ هونه ر كار كردنه. نه مه نه و شته به

که ئەو ھەرگیز لیبی تیناگات. «بەتوورەیبیەو» ئەرۆم ئەنووم. جا بۆ ئەنووم؟ چیم پێ دەکری کە من نەتوانم بچمە دەرەو «بیر لە تۆلەسەندنەو دەکاتەو» لێرە لەم ژوورە ناووم. دیم لەژوورەکە ی ئیو دەنووم. شەویش ھەر لای ئیو دەمیتمەو. «لەپارێاوەکەو گویی لیبی دەرگاگە دەکریتەو...».

کرۆتۆفا: «بەدەنگیکی نزم و بەپەلە پیش ئەو ی بیجی گویی لیبی» دەبوا یە لە دەمیکیەو ئەم بپارەت بدایە. بەردەوام ئاگادارم کردوویتەو کە ئافەرەت یەک چەکی ھەبە بەھۆبەو دەستۆگەر بەسەر زالتین زالمدا زال دەبی.

3

«بیجی دیتە ژووری یەکەم و، سەری دەسورمی کە ئیلینا لەوی دەبینی»

بیجی: ئەو ھیشتا لە مائەو یت؟ «ھەموو بی دەنگن، سارد و ناپەختن» سەعات و نزیکی ھەشتە.

ئیلینا: «بەرەقیبەو» جا چۆن دەگەبشتە ئەو؟
کرۆتا: «بەساردیبەو دەست درێژ دەکات» کلیلەکانم بدەری. «بیجی تیناگات و کرۆتا بەتەئکیدەو داواکە ی دووبارە دەکاتەو» کلیلەکانی خۆمان بدەرەو.

بیجی: «دەست دەبات بۆ ناو گیرفانی، سەری دەسورمی» ھەردووکیان بەمنە داوای لیبوردن دەکەم...! «کلیلەکانی خۆیان دەدات بەکرۆتا».

کرۆتۆفا: «بەوردی دیقەت لەھەموو کاردانەوکانی بیجی دەدات و، بەگالتەبەکەو دەلی:» تەواو سەری سورماو!

ئیلینا: «بەتوورەیبی و ئەسەفەو» تازە کات بە سەر چوو! ناشمەوی ھەموو جاری، دەرنگ بەگەمە ئەوی!

کرۆتۆفا: «لەگەل بیجیبەتی» بەراستە نەتەدەزانی ھەردووکیان لای تۆن؟ بیجی: ئاگام لێ نەبوو کە یەکیکیان لە گیرفاندا یە.

ئیلینا: دوا ی ئەم گالتەجاریبە سەرم دیشی. ئەرۆم ئەنووم

کرۆتۆفا: «لەگەل بیجی» ئەو کێ بوو بەو بەیانیبە زوو تەلەفۆنی بۆ کردی؟

بیجی: من؟ نازانم!

کرۆتۆفا: ئە ی چوویت بۆ لای کێ؟

بیجی: ئەو... ھەر لەوی نەبوو

کرۆتۆفا: ئەدی چۆن؟

بیجی: چوومە ئەوی... کەسم نەبینی.

کرۆتا: یەکیک بەتۆی رابواردوو. خۆشت شایستە ی ئەو ی.

کرۆتۆفا: «بەبا یەخەو» یان واپی دەچی بیجی بە ئیمە رابویری.

«لەسەرخۆ دەکشیتەو بەرەو ژوورەکە ی دیکە دەروات و، کرۆتاش

دوا ی دەکەوی. ئیلینا دەست دەکات بەداکەندنی جەکانی. لەو

کاتەشدا کۆپلە یەک لە گۆرانیبەکە ی پیشوو دەلیتەو: ئە ی شوخ گەر

دەزانی... جەستە ی جوان بەبی ئاوریشم جوانترە»

بیجی: «زۆرتەر لەو دەکات لەگەل خۆی بدوی» زۆر سەبەرە کەس لەوی

نەبوو!! «ئیلینا واخۆی نیشان دەدات کە با یەخ بەو نادا کە بیجی

مەبەستی کوتیبە و چیبە. پارچە پارچە جەکانی دادەکەنی و فریبان

دەدات و وا دەکات بیجی بورووژینی»... با جەکانم برۆن... ئەوان بۆ

خەلکن... لەزەتم یان جەستەم رووت بوونەتەو... بگرە خۆت

عاشقەکەم

بیجی: لیم تۆراویت؟ «ئیلینا ھەر گۆرانی دەلی: بمبە بۆ خۆت ئە ی

عاشقەکەم بی پەردەپۆش یان درۆ یان جلو بەرگ... «کراسەکە ی ژیرەو

بە ئیستیفرازووە فری دەدات. لەم کاتەدا کرۆتا لە ژووری دوو سەر

بەرز دەکاتەو»

کرۆتا: زەنگی دەرگاگە لێ درا.

«کرۆتۆفا گویی لێ نەبوو. زەنگەکە زۆر کز لێ دراو. کرۆتا دەچی

تا دلنیا بییت. لەو دەرگایە ی ژوورەکە یانەو دەچیتە دەرەو کە

دەچیتەو سەر پارەو کە. لەم ساتەدا، یەکیک لە کاتۆمیرەکان زەنگ

لێ دەدات و سەعات ۸ رادەگە یەنی... ژمارە ی کاتۆمیرەکان لە

هەردوو ژوورە کەدا نزیکە ی چل دانەن. لەبەرئەوێ کە دەتوانیوه
رێکاو رێک هەموویان پیکهوه جووت بکات بۆ زەنگ لێدانەکانیان
چەند دەقیقەیک دەخایەنێ. یەکیکیان لێ دەدات، ئەوسا یەکیکی
تر و یەکیکی تر، تا ئەوێان کە لە دوا ی هەموویانەوێه.

ئێلینا: دەبینی... ئەو. سەعات هەشتە. دەبوا یە من بەر لە نیوسەعات
لەوێ بوو مایه! «ییرجی دەبەوێ دلی رازی بکات بەلام ئێلینا خۆی
نادا بە دەستەوه» وازم لێ بێه. لەو دیو ئەخەوم.

4

«ئێلینا بە ژێر کراسیکهوه، قەدوبالای بەسەر جووتی پێلاوی
پاژنە بە زەرەو رادەکێشی، رووبەرووی ییرجی پرکێشانە و بە جووتیک
خۆ نواندنی خۆشیتەرەوه وەستاوه. ییرجی تارپادەیک شلەژاوه و
متمانە ی بە خۆی نییه.

لەم کاتەدا بەبێ ئەوێ لە دەرگا کە بدری، دەکریتەوه. کرۆتا لە پشتهوه
لەناو پارێهە کەوه کردوویە تییهوه بێ ئەوێ ئیمە بیینین. قیتر لەو
دەرگایهوه دیتە ناو ژووری یە کەمهوه. قیتر کچیکێ گەنجە، گەرچی
گەنجیتی بە سیمایهوه دیار نییه. تەپۆتۆز بە جەلە باشە کانیهوه
نیشتووه و چرچولۆجیان تی کەوتووه. ئەگەر بگوتری کە لەم ساتەدا
مییه تی ئێلینا زۆر زەقە، ئەو لای قیتراش هەروایه گەرچی بە چینیکی
تەپۆتۆز داپۆشراوه، لە گەل هاتنییدا شتیکی نامادە دەبێ وە ک بلێی
پرشنگە».

قیتر: بە یانیتان باش!

ئێلینا: یای!!!

قیتر: ببوورە.

ئێلینا: «ئێلینا سەری لێ دەشیوی، ییرجیش هەروها» کوا رۆبە کەم؟
ئەلێی حەوام لە بەهەشتدا.

قیتر: داوای لیبوردن دەکەم، بەم بە یانییه زوو هاتووم.

ییرجی: «شلەژاوه» بە یانیت باش... «ئامازە بۆ ئێلینا دەکات» ئەمە

ژنە کەمه...

قیتر: «دەست درێژ دەکات بە لای ئێلینادا بۆ تۆقە کردن» قیتر کۆنچینا.

ییرجی: هاوڕیم بوو لە زانکۆ.

ئێلینا: «بە شلەژاوییهوه تۆقەیک لە گەل قیتر دەکات» دەبێ بچم رۆبە کەم
بدۆزمهوه.

ییرجی: «لە گەل قیترایه تی» چی دەکەیت لێره؟

ئێلینا: دەبێ لە ژووری ئەو دیو بێ. من بە نیاز بووم پرۆم... واتە ئیستا... بۆ
ئەوێ بنووم «رادەکات بۆ ژوورە کە ی دیکه».

ییرجی: چی دەکەیت لێره؟

قیتر: تکایه... پیت ناخۆش نەبێ!

ییرجی: «وەک بلێی دلگرا نه» جا بۆ نیگه ران بم؟ من خۆش حالم
بە بیینیت، بە تاییه تی دوا ی ئەوێ نەدا سا!

قیتر: قایل ئەبیت ئەگەر بۆ ماوه یە کیش بووه، لێره مینمهوه؟

ییرجی: قایل بم؟ جا چۆن قایل بم... نا...!

قیتر: با... چونکە بەدواوه من.

نمایشه خەونی یە کەم

«هەردوو ژوورە کە نامینی. ییرجی لە فەزایه کی کراوه دا وەستاوه.
دەنگی زەنگی کاتر مێره کان دەگۆردرین بۆ دەنگی ئەو زەنگه
بچووکانه ی لە کلیساوه بۆ پرسه لێ دەدرین. کە ئەمەش کەش و
هەواکە بە راراییه ک بارگای دهکات. ییرجی هیشتا لە ترسی دوا
قسە ی قیترادا دەژی. لەم ساتەدا لە پشتهوه ی شنۆکەوه ئەفسەرێک
دەردە کەوێ بە جلویه رگی گستا پۆوه. روالهت و رەفتاره کانی ناشرین
نانوتین. دەکرێ زیره کیتیه کی درهوشاوه لە جوژی داشو رای لێ
تیبینی بکری. ییرجی هەست بە بوونی دهکات لە پشت خۆیهوه.
ئاوردە دا تهوه و پاشان هەر خۆرسکانه خۆی لادەدات».

ئەفسەرە کە: «کە نیشانه کانی ئەو ترسه لە ییرجیدا دەبینی بە پرواییه کەوه
خەنده دیگری» ترس بە شیوه یه کی قەشەنگ کاربگه ره. ئەوه چەند

سال تېپه رېوه. له وده ته ی تۆمان له زیندانی بانکراتسدا گرتووه. «وه ناگا دېته وه که بیجرجی دهسته کانی خستونه ته گیرفانه کانی وه. دهنگی بهر زرتز ده کاته وه» چۆن چۆنی راوه ستاوی! «بیجرجی جارنیکى تر راده چله کى، خوی ریک ده خاته وه و دهستی له گیرفانی دهرده هیئى شتیک له دهستی کیدایه. ئەفسه ره که به نار په زاییه وه ده لیت:» چی له دهستدایه؟

«بیجرجی له پی دهستی ده کاته وه، ئەفسه ره که پی ده که نی:»

کلبل! پیاو و اچاوه ری ده کات چه قو بیئى، که چی تو کلبلت پییه! «قیرا له بیجرجی نریک ده بیته وه و له دووری سی ههنگا وه وه ده وهستی. ئەفسه ره که ده بیئى» ئەمه توشیت، پیشتز له شوئینیک تو دم دیوه. «دیته وه بیرى» ههردوو کتان پیکه وه... ئا به لى، ئا ئاوا ههردوو کتان رووبه رووی یه کتر وه ستا بوون. «له گه ل بیجرجیه تی» لیم پرسیت ئەم کچه ده ناسی!

قیرا: «چاو له ناوچاوی بیجرجی دا» وتی: نایناسم.

ئەفسه ره که: «به بیجرجی ده لى:» هه نوو که خو له باره گای گستا پزدا نین. ئیستا ده زانیت کییه؟

بیجرجی: به لى: باشتزین مرؤف له ژیا نمدا دیبیتم. خوشکی هه مووان.

ئەفسه ره که: نازناوی جوان له یه کتر ده نین، پاشان حیکایه تی گه مرانه ریکده خه ن و له ئە نجامیشدا چه ند قوریانییه کی دیکه ی لى ده که ویتته وه و هه موو شتى کوتایی دیت «ده چیته دهره وه».

قیرا: «هیشتا رووبه رووی بیجرجی وه ستا وه» راست ده کات، ئەوساش، وهک ئیستا ئاوا راوه ستا بووی. نریکه ی دوو مه تر له من دوور بوویت. ته ماشات کردم و سه رت راوه شاندا. جوانترین توقه بوو له گه ل تا کردم و زۆر له سه رخو وت: نایناسم.

تۆنیک: «له ته نیشت قیرا وه دهره که وى. به دلە ی کارکردنی له به ردايه. به عه زمیتکه وه ده لى:» به لام ئەو پاشی ئەوه ی نازادیش کرا هه ر نه یویست بتناسی. ته نانه ت نه یویست کهس له ئیمه ش بناسی.

قیرا: به ناهه ق کهس تۆمه تبار مه که.

تۆنیک: ده زانم. ده زانم! روئشنییر و خوشه ویست و روح سووک بوو. به و راده یه که زانی دلوقانانه وازت لى به یئى و، توش سوپاسمه ندی ئەو پیکه وه ژبانە ی رابردوو بی.

قیرا: ئەدی چی پی ده کرا له کاتی کدا ئەو چیتز دلئى به من وه نه ما بوو؟ ئەته وى مرؤفیک مه حکوم بکه ی له به رته وه ی قوریانی نه دا له پیناوی خوشه ویستیدا؟ منى جى هیشت بو کیژیکى دیکه، ئینجا ئەمه چی تیدایه؟ هه موو شتى روون و ئاشکرا و بیگه ردا نه رووی دا.

تۆنیک: به لام ئەوه ئامازه به ئاماده بییه کی بی چه ندوچوون ده کات بو خیانه ت کردن.

قیرا: خیانه تی چی، که خوشه ویستی نه ما بی؟ من هیچ مانا و به هانه یه ک نابینمه وه بو سه رله نوئ تیه له چوونه وه له م بابه ته دا. له کاتی کدا گستا پۆ یه ک وشه یان لى ده ست نه که وت!

تۆنیک: چونکه ئەو زۆر پابه نده به ئە ته کیته کانی شه ره فه وه. دواى ئەو روودا وه وازی له هه موو شتى هیئا.

قیرا: مه لى وازی هیئا. ئیمه خو مان لى لاری کرد بو ئەوه ی له مه ترسی دوور بکه وینه وه چونکه گومانیان لى ده کرد و خستبوویانه ژیر چاودیری خو بانه وه.

تۆنیک: جا کامان گومانان لى نه ده کرا؟

قیرا: ئەو هیشتا هه رزه کار بوو. له هه موومان بچوو کتر بوو!!

تۆنیک: کهسانی دیکه ش هه بوون له میس بچوو کتر بوون!

قیرا: هه ر ههنگا وى له ههنگا وه کامان رووبه روو بوو له گه ل مه تر سیدا. له شه قام دهرؤیشتین ههروه کو پی به ناو کیلگه به کی مینرپز کرا ودا بنیئى.

تۆنیک: به لى وایه. ته نانه ت له توش ده ترسا، بو به جی هیشتى. وای لى هاتبوو له هه موومان ده ترسا «به گالته وه» که وته راکردن به دواى زه مانه تی مسوگه ردا.

بیجرجی: «به غه میکه وه» ویستم بزیم... نه مر تۆنیک. گویت لییه؟ «دهستی راستی که هیشتا کلبله کانی تیدایه به رزه کاته وه بو سه ره وه. بو ئەو

شوئنه نادياره زرنګه زهنگی جه نازهبی ليوه دی» مهرګ هه میسه
تامادهیه!!

تۆنیک: «ته ماشای ئه وه دسه بهر زکرا بۆوه دهکات که کلپله کانی پییه»
بووه ته یه کیک له خاوه ن کلپله کان. «بیترجی به ئاگا دیتته وه که
کلپله کانی به دسه وه یه. خیرا دهیان خاته گیرفانییه وه. تۆنیک
هیترش نامیزانه دهلی:» دهی بیانشاره وه! به و ئومیده م باش
دهرگا کانت کلوم دایب.

بیترجی: «به ته نیا پرو به پرووی تۆنیک ده وه ستی. فیرا له م کاته دا دیار
نه ماوه و له دپه نه که چۆته دهره وه. بیترجی نووزه براوانه داکۆکی له
خۆی دهکات» بی گومان کلومم داو! بۆ ئه وهی ئه و پارچه و
پروچکه ی ماوه له مرۆف له دنیای خۆی دزه نهکات!

تۆنیک: جارن به پروایییه وه، که مت ده ویست

بیترجی: به لئی وابوو. به لām دواتر دهرکهوت که مرۆف له کم زیاتری دهست
ناکه وی. «به غه میکه وه» چیتتر مرۆف به لای منه وه جیتی شانازی
نییه. به لکو شایسته ی گریانه. بی هوده یسه که به و پروایه وه دهرین
گوايه ئیمه میژوو دروست ده که یین. بی هوده یه که له پیناوی
نه وه کانی داهاتوودا دهرین. ئه وانیش له پیناوی نه وه کانی دوا
خوبان دهرین. ئه وه مانای وایه که هه موومان له پیناوی شتیتکدا
دهرین که بوونی نییه.

تۆنیک: چۆن؟ بوونی نییه؟ به لای منه وه تاینده سه د ئه وه نده ی ئه م ئیستا
شیتوتراو و مردوو بوونی هه یه.

بیترجی: ئاخو به لای تۆوه تاینده ئه وه نده واقعییه؟ ئومیده وارم رۆژئی له
رۆژان به دیار ئه و جیهانه وه نه وه ستیت که له پیناویدا تیکوشاویت و
وهک دایکیک که ته ماشای منداله قه مبوره که ی دهکات. توش
ته ماشای بکه ییت. تۆ له پیناوی ئه وه دا دهریت که دیت، به لām
ناتوانی پیتشینی بکه ییت ئه وه ی دیت چۆنه. به و پییه ش تۆ دهریت و
نازانی بۆچی دهریت؟

«له گه ل دوا و ته کانی بیترجیدا. تۆنیک دیار نامینن. ئیلینا له نریک

بیترجیه وه دهرده که وی. به و جلویه رگانه وه که له دوا دپه ندا بینیمان،
ئه و ته نها مایویه ک و سوخمه یه کی له بهر دایه. به لām چه پکیکی
گه وره گولی سپی بوو کینی به باوه شه وه یه. بیترجی بی پسانه وه و،
به هه لچوونه وه له سه ر قسه کانی به رده و امه. ورده ورده ش دهنگی
زهنگه جه نازهبییه که ده گۆردری به زهنگی ئاههنگ و خوشی» من له
پیناوی نه بوویه کدا ناژیم. «ئیلینا ده بینن. ده چی بۆلای» من له
پیناوی هه بوودا دهریم. له پیناوی تۆدا «له به رده میدا ده چیتته سه ر
چۆک» تۆ بۆ منی... ئیستا... هه میسه... به رده وام!

ئیلینا: «له به رده م بیترجی دا که چۆته سه رچۆک راوه ستاوه و قزه
ئالۆزکا وه که ی چاک دهکاته وه» پرچت شانه بکه... ئیستا جیبه چی
ده کری؟

بیترجی: چی؟

ئیلینا: ماره پرینه که!

بیترجی: ئیمه ماوه یه کی زۆره له یه کتر ماره براوین.

ئیلینا: به لām من دهمه وی زه واجمان هه موو رۆژئی دووباره ببیتته وه. هه موو
رۆژئی، هه موو رۆژئی، هه موو رۆژئی.

بیترجی: «به حه ماسیکه وه» تۆ راست ده که ییت... هه موو رۆژئی!

ئیلینا: سه رله به یانیا ن پیرۆزیایی لی کردن، نیوه پروان ماره برین و ئاههنگ
گیتران. ئیتر به مجۆره چه ندباره ببیتته وه! ته ماشاکه... ئاسمان شینه!!

بیترجی: «هیشتا له سه رچۆکه، ته ماشای ئه و شوئنه دهکات له سه ره وه که
ئیلینا به حه ماسه وه ئامازه ی بۆ کرد، پاشان وهک ره تکرده وه سه ر
راده وه شینن» نا به سته لۆکه! ته ختیک به ستوه! جیهانیش له وییه،
له شوئنیک له و سه ره وه. خه لکیش به پی خه ربکی کوتانه وه یین. ئه وه
خۆر نییه، به لکو شاریکه ده سووتن... له ژیر ئه و ته خته دا هیچ
ریتگه یه ک نییه... لیره ناشتی و ئارامییه. لیره ئیلینا خوشگوزره ران
ده بین... هه ردوو کمان... وهک دوو ماسی «له قولایییه وه دوو پییاو پی
به پیی ریتمی لیدانی زهنگیک دینه پیته وه... که ئیلینا ده یانینن،
له ته نیشت بیترجیه وه ئه میسه ده چیتته سه رچۆک و هه ردوو کیان

پشتیان له بینه رانه و، چاوه پرتی دوو پیاوه که ده که ن که دوا جار ده که نه به رده م هم بووک و زاویه. دوو پیاوه که جلکی کریکارانه ی ساده یان له به ردايه. به للام دهنگی زهنگه که و جوری رووناکي ديمه نه که و که شی شونیه که، نیشانه ی ئاههنگی ماره برین».

پیاوی یه که م: «وهک بلتی به نه غمه یه کی وه زیفیسیانه ده وی و هیچ په یوه ندی به وه وه نییه» ئیلینا نجاسوفا؟

ئیلینا: «به خوشییه وه» به لتی!

پیاوی یه که م: بیترجی نجاسی؟

بیترجی: به لتی.

پیاوی دووهم: بووکی؟

ئیلینا: به لتی.

پیاوی یه که م: «به دهنگیکی سارد، به للام به حورمه ته وه» بوچی ئه ی زاوا،

ئهم کچه ت له ناو هم مواندا هه لئژارد؟

بیترجی: چونکه هیشتا منداله.

پیاوی یه که م: جا بوچی مندالت هه لئژارد؟

بیترجی: گه وره بوو، کامل بووه. کامل بووش ناجوره. وه لتی مندال هیشتا پاکژه.

پیاوی دووهم: «به تووره ییه که وه له گه ل بیترجییه تی» جا هم موو شتیکی له پیناودا ده که ت، ماده م پاکژه.

پیاوی یه که م: «به تووره ییه که وه ئاور بو ئیلینا ده داته وه. ئه و قسه کردنه ناسکه ی یه که م جار، هه ر له پرتکدا ده گوردی بو جوریک وه ک لیکوئینه وه کانی دادگاکانی پشکنین و به ریتمیکی وروژینه ر هه لده سووری» توش ئه ی بووکی، بو هه ر کوئیه ک ده چی، که ئه و بوچی؟

پیاوی دووهم: «له گه ل بیترجییه تی» وه للام بدهره وه زاوا!

پیاوی یه که م: «له گه ل ئیلینا یه تی» وه للام بدهره وه بووکی!

بیترجی: هم موو شتیکی له پیناوی ئه ودا ده که م.

پیاوی دووهم: «له گه ل بیترجییه تی» له پیناوی ئه ودا ته نانه ت له گه ل

ماسیشدا ده ژیت؟

بیترجی: ماسی بی وه یین! به لتی له گه ل ماسیاندا ده ژیم!

پیاوی یه که م: «له گه ل ئیلینا یه تی» وه للام بدهره وه ئه چی بو هه ر شونیتی ئه و

بوچی؟

ئیلینا: «داکوکی له خو ی ده کات» من سه روه ربی سه ربه خو ی خو م هه یه!

پیاوی دووهم: «به ئیلینا ده لتی» که واته بووکی تو ئه وت خو ش ناوی؟

ئه فسه ره که: «له پشته وه ته ماشای ئه م مه راسیمه ده کات،

به گالته جار ییه که وه قسه له مه سه له که دا ده کات» زاوا تو هاتوویت بو

ژنه یینان یان خو شاردنه وه؟

پیاوی دووهم: «له گه ل ئیلینا یه تی» وه للام بدهره وه بووکی!

پیاوی یه که م: بو ماره برین هاتوویت یا خو شاردنه وه زاوا؟

پیاوی دووهم: وه للام بدهره وه بووکی.

ئیلینا: «به ته نگه تاوییه که وه» من لیتان ده ترسیم!

پیاوی دووهم: که ده ترسیت، ئه دی چی ده که بیت لیره؟

ئیلینا: «ناره حه ته» من ده مه وی شوو بکه م.

پیاوی یه که م: «له گه ل ئیلینا یه تی» کامیانت ده وی... بیترجی یان شوو کردن؟

ئه فسه ر: زاوا تو چیت ده وی... ژنه یینان یان خو شاردنه وه؟

پیاوی یه که م: «له گه ل ئیلینا یه تی» بیترجی یان شوو کردن؟

تو نیک: «له گه ل فی رادا له پشته وه ته ماشای ئه م مه راسیمه ده که ن و،

ئیس تا هاتونه ته پیشه وه به خیرایی ده لتی» له کامان خو ت

ده شار یته وه؟ له و «ئاماژه بو ئه فسه ره که ده کات» یان له ئیمه؟

پیاوی دووهم: وه للام بدهره وه بووکی!

پیاوی یه که م: وه للام بدهره وه زاوا!

بیترجی: «هه لده ستیتته سه ری و هاوار ده کات لیم مه پرسنه وه، ئیمه له

ئاههنگی ماره برینداین!

پ. ی: ئه مه ئاههنگ نییه... ئه مه دادگایه!

تو نیک: بیترجی نامه وی ئاههنگه که ت لی بشیوئیم به للام چارم نییه و ده بی

پیت بلیم که به دواى فیرادا دهگه پین و، زور پتویسته خوئی
بشاریتته وه.

ئیلینا: «فیرا دهبینی و هاوار دهکات» یای! ئەم ئافره ته کیتییه! رۆبیکم
نییه له بهری بکه م!

ئهفسه ره که: «له ئیلینا نزیك ده بیتته وه و، به حه زیکه وه ده لئی» پشیله یه کی
جوانی!

فیرا: بیجی بروام پی بکه نه مده ویست ناره حه تت بکه م!
تۆنیک: کاریکى ترمان له دهست نه ده هات بیکه بن.

بیجی: ده توانن متمانه م پی بکه ن! «له گه ل فیرایه تی» به خیره اتی فیرا.

ئهفسه ر: «ئیسنا چاودیری بیجی دهکات» درۆ مه که!

بیجی: «به گوما نیکه وه» متمانه م پی بکه ن!

ئهفسه ره که: درۆ مه که... ترس کوۆ و زنجیره... چیکه کانیش ته نها دوو

جوۆن... جوۆر تیکان ئه وه تان له زبندانان... جوۆره که ی تر «ئامازه بوۆ

بیجی دهکات» به پهت رایانده کیشین!

5

«پاش ئه وه ی نمایشه خه ونی یه که م ته واو ده بی پروو دا وه کان

ده گه پینه وه و، له سه ر شانۆ دوو ژووره که ی خانه واده ی کرۆتا

ده رده که ونه وه، ئه و کاتژمیرانه ی دوکه و تبوون هه شته مین زهنگی

خۆیان لى ده دهن...».

بیجی: پالتۆکه ت دابکه نه وه «یارمه تی ده دات ره ی کۆته که ی دابکه نی».

فیرا: بیجی مه ترسه... ته نها نیوسه عات لیره ده مینم!

بیجی: ئه ی دواى ئه وه بوۆ کوۆ ده چی؟

فیرا: تۆنیک ته له فۆنمان بوۆ دهکات؟

بیجی: ئه دی تۆنیک ئیسنا له کوۆیه؟

فیرا: «داده نیشی» ده کری دانیشم؟

بیجی: بوۆی له لای دوکانی شیرینه مه نیه که چاوه ریتان نه کردم؟

فیرا: هه ستمان کرد یه کیک چاودیریمان دهکات، بوۆه بریارمان دا خوۆمان

بشارینه وه... «له پره وئاگا دیت که له وانیه به م قسه یه بیجی

تۆفان دبیته» به لام مه ترسه، ئه و کاته ی بوۆ ئیره ده هاتم که س به دووم

نه که وت گه ردنم له پیناوته... جا مه ترسه بیجی.

بیجی: «هه ندی ناره حه ته» ئه وه نده نیگه ران مه به له ترسانی من... پاشان

بوۆ ده بی بترسم؟

فیرا: چاکه... ئه مه زور باشه «ته ماشایه کی ده ورو به ری خوۆی دهکات» ئه مه

ژووری تۆیه...؟

بیجی: به لئی.

فیرا: ئه م هه موو کاتژمیره، بوۆی؟

بیجی: «به گالته پی کردنه وه» وه ک میش گیزه گیزانه... وا نییه؟

فیرا: «داده نیشیته... هه ست به خاوبوونه وه دهکات» نا... له م تیک

تا که دا، جوۆر تیک بی دهنگی و هیمنی هه یه، له و بروایه دام منیش

له م رۆژانه ی رابردوودا بوومه ته جوۆر تیک له کاتژمیره... ده بی بی

وهستان هه ر برۆم، برۆم، غارده م... ئه وه تا ئیسنا له پرێکدا

گویم لیبه زه مه ن به بی من ده پروا، خوۆی بوۆ خوۆی و به ته نیا ده پروا،

وه ک رووبار تیکه ری ده کا. له راده به ر هیلاک و ماندووم... تکایه،

نه ختی ئا و نییه بده یته؟

6

«کرۆتۆفا ئۆقره ی لى براوه و ده یه وى بزانی ئه مه ی هات کیتییه. قیت

و قنج له لای ئه و ده رگایه وه که ده چیته وه سه ر ژووری یه که م وه ستاوه

فیرا و بیجی زور به کزی قسان ده کهن. بریار ده دات خوۆی بکا به

ژووردا و وا خوۆی نیشان بدات که نه یزانیوه بیجی میوانی هه یه»

کرۆتۆفا: «له ناو ده رگا کراوه که دا، خوۆی سه رسورما و نیشان ده دات»

ببورن... نه مده زانی

فیرا: «به په له خوۆی به ئه ته کیتیکی کۆمه لایه تییا نه ده ره خستیته و ئه م به پیر

کرو تۆفا وه ده چیته» به لکو به پیچه وانه وه ئه وه منم به م به یانییه زووه

له رۆژی یه که شه مه دا، موزا حمتان بووم!

بیرجی: «ڦیرا بهخه سووی ده ناسینتی» کۆنچینای ئەندازیار... له پراگه وه هاتوو.

ڦیرا: «دهستی درێژ دهکات بۆ لای کرۆتۆفا» کۆنچینا!
کرۆتۆفا: خوشحالم!

ڦیرا: هاوڕیتی بیرجی بووم له زانکۆ.

کرۆتۆفا: ئەدی لێره له «فستین» چی دهکەیت؟

ڦیرا: به کارێکی رهسمی هاتووم.

کرۆتۆفا: کەس ههیه به کاری رهسمی بیت بۆ ئەم تهوێلهیه.

ڦیرا: هاتووم بۆ کارگه ی چهکسازیه که. من له لای «کولبن... دانیهیک» کار دهکهم.

بیرجی: «له پر دیته وه یادێ» ئاوه که. «به غار دهچێ بۆ سالۆنه که»

ڦیرا: به درێژایی شه و کارمان کرد، بۆیه ئاوا سه روسیمام ناجۆر دیاره.

کرۆتۆفا: به درێژایی شه و؟ چیت دهکرد؟

ڦیرا: له بهشی نهخسه سازی، وینه مان دهکیشا

کرۆتۆفا: «به خۆنواندنه وه» به راستی نه شیاوه!

ڦیرا: «ههول ده دات دلی کیش بکات» ئومێده وارم به وه نیگه ران و تووره

نه بووبن که بهم شیوهیه موزاحمتان بووم. مرۆف که ههستی

به ته نیایی کرد و له شوپینکی نه ناسراو بوو...

کرۆتۆفا: «با به ختیکی چاوه رێ نه کراو ده خاته سه ر قسه کانی ڦیرا» تیده گهم

وه زعت چۆنه من ده زانم که سیتک ته نیا بی مانای چیه. ئەوه تو

نه بوویت ئەم به یانییه ته له فۆنه که ت کرد...؟

ڦیرا: «با به تی قسه کردنه که ی نوانیان ده گۆرێ» نه خبیر... نه شمزانیه که

بیرجی ته له فۆنی ههیه. چهند سالیکه نه مدیه. له وه زیاترم نه زانیوه

که له «فستین» ژنی ماره کردوه. هه ره مه یشم به خودی خۆم گوت:

من کهس لێره ناسم

کرۆتۆفا: که سمان خه لکی ئیره نین خانمه ئەندازیاره که. من خه لکی ئیره

نیم... من و کچه کهم له پراگ ده ژیاين... ئۆو بهر له ماوه یه کی زۆر...

که واته ئیره هاوڕیتی یه کترن.

ڦیرا: به لām له یه ک جۆر نین. «بیرجی ده گه ریته وه، په رداخی ئاوی به دهسته وه یه پیشکه شی ڦیرای دهکات».

کرۆتۆفا: راست دهکەیت. تو نازناوی ئەندازیارت وه رگرتوو، که چی بهر له وه ی بیرجی ده ربه چی کۆلپه که داخرا.

ڦیرا: «په رداخه ئاوه که ی خوار دۆته وه» ئەم هه موو کاتژمیره بوچی؟

کرۆتۆفا: ئۆه... ئەمانه که من... ته گه ر ژوو ره که ی دیکه ده بینێ «بانگ

دهکات» به بی وه ره ته ماشایه کی ئیره بکه...

بیرجی: پتویست ناکات له راستیدا ئەم خانمه ئەندازیاره بۆ دیدنه ی من

هاتوو و میوانی منه.

کرۆتا: «که له و کاته دا خۆی ریکه خستوو و به خوشحالییه و به دهنگ

ژنه که یه وه دیت و دیته ژووری یه کهم و به دهنگی بهرز سلاو دهکات»

دهسته کانت ماچ دهکهم!

کرۆتۆفا: «له قۆلاییه وه ههستی بریندار بووه بۆیه به بیرجی ده لێ:» ده زانم

زۆر دلشاد ده بووی ته گه ر ئیمه هه ر لیره نه بووینایه.

ڦیرا: «وه لāmی موحامه له که ی کرۆتا ده داته وه» سه رسامیته ی خۆم

به کاتژمیره کان ده رده بری.

کرۆتا: ئەمه سیتی منه، به دلته؟

ڦیرا: بی حه د به به هان

کرۆتا: خانمه کهم! هه موو رۆژێ قورمیشیان دهکهم... ئەو کاره بۆته سستی

ژیانم، ته گه ر نا هه ست ناکهم رۆژ بۆته وه. پیشتر به یانیان بۆم

ریزکردنی سه ر یازه کان بوو له سه ر یازگه. که خانه نشین کرام ئەم

کاتژمیره نه بوونه ته سوپا کانی من.

کرۆتۆفا: «دهچێ په نجه ره که دهکاته وه» ده شیه وی له و ژوو ره میوانداری

خه لک بکات! «به پرووی ژووری دووه مدا هاوار دهکات» ئەو نوینه

ریک بخه ئیلینا... «به ڦیرا ده لێ:» وه ره و ته ماشایه ک بکه...

«ئیلینا له ژوو ره که ی خۆی ده کیشیته وه، رۆبیککی ناومالی له بهر

دایه، کرۆتا و کرۆتۆفا و ڦیرا ده چنه ناو ژووری دووه مه وه»

مه زاجی ئیلینا باش نییبه، به ناچاری و کهمی توورده بییه وه ده چۆ به ره و
نۆنه نارپیکه که و، به درپژایی ئه م دیمه نه شانۆ بییه به دا لغه لیدان و
توورده بییه وه خه ریکی رپیکه خستنی ده بی. کرۆتا سیتی دووهمی
کاتژمیره کانی له م ژووره دا نیشانی قییرا ده دات. په نجه ده خاته
سه رده می به و جوړه که داوا ده کات قسه نه که ن تا گوئیان له
تیکتاک کاتژمیره کان بی.»

بیترجی: «له گهل ئیلینا یه تی» ئه وه چیته؟

کرۆتا: گویتان لییه؟

بیترجی: چیته؟

کرۆتا: تیکتاک؟

بیترجی: ده بلتی چیته... زمان له ده مته نییه؟

کرۆتا: «نیشارهت بۆ کاتژمیره کانی ده کات» گویتان لییه؟

ئیلینا: هیچم نییه، ئه مرۆت لی تیکدام.

کرۆتا: ده لیم... ئه و تیکتاکانه وه ک گۆرانین له دارستاندا

کرۆتۆفا: بیترجی نه فرته له و دهنگانه ده کات، ده لتی وه ک میس گیزه
گیزبانه.

کرۆتا: هه ندی جار، ههستی جوانناسی له لای سه ربازیک زۆرتره له هی
ئه ندازباریکی بیناساز.

ئیلینا: جا تو بۆ بایه خ به من ده دهیت؟ نه ده بوو ده رگاکه م له سه ر دا بخره یه.

کرۆتا: «ئاماژ» بۆ یه کیک له کاتژمیره کان ده کات» ئا ئه وه ده بیینی له پشت
جامه که وه؟

بیترجی: جا ئاخۆ به ئه نقه ست وام کرد؟

قییرا: راوچییه؟

کرۆتا: نا نه خیر، کیژیکه تفهنگی هه لگرتووه... پۆشته و په رداخه وا نییه؟
بیترجی: ئیمه یه کترمان خۆش ده وی.

کرۆتا: ده بیینی چی کردوو به کلاوه که یه وه؟

بیترجی: ئیتر چی له یه کترمان جیا ده کاته وه؟

قییرا: په رپیک!

بیترجی: شتیکی نابه جی!

کرۆتا: «به حه ماسه وه» به لتی راست ده که ی، په رپیک!

بیترجی: ئه لیتی به یه کتر نامۆین

کرۆتا: تفهنگه که ی به و جوړه به ده سه ته وه گرتووه هه ره وه ک بلتی سه ربازه.

بیترجی: «به رده وام جه خت ده کات» تکات لی ده که م. ناکری ئه مرۆ وا خۆ

ده رخنه ی که نامۆین به یه کتر... تو له راستیدا تولفه که ی خۆمی...

کرۆتا: سه عات دوازه. ده ست ده کات به ته قه کردن

ئیلینا: تولف نیم!

کرۆتا: تاق، تاق، تاق!

ئیلینا: تو له بیرت ده چیته وه که منیش که سایه تی خۆم هه یه

کرۆتا: ئای چ ته قه کردنیکه، که ده ست پی ده کات

ئیلینا: منیش ژبانی تاییه تی خۆم هه یه

کرۆتا: «به په نجه راوه شاندن وه ک بلتی هۆشدار ی ده دات به کیژی

کاتژمیره که» ئاگا داربه ئاگر نه که ویتته وه

بیترجی: ئیلینا... ئه مرۆ من پیویستم به تویه له پالم بی... ته ماشاکه ورد

به ره وه، گرتن و له سیداره دان له هه موو لایه که وه ئابلوقه ی داوین،

که چی ئیمه له سه ر مه سه له ی زۆر هیچ و پوچ شه ر ده که یین.

ئیلینا: وازم لی بیینه!

کرۆتا: «جاریکی تر قییرا و کرۆتۆفا به ره وه ئه و ده رگایه ده بات که ده چیتته وه

سه ر ژووری یه که م» له و ژووره کاتژمیره کی نه مساوی لییه زۆر

جوانه و چۆله که ی هه یه.

بیترجی: «ده چیت بۆلای ئیلینا... حه ز ده کات ده ست له ملی بکات و له

باوه شی بگری» ئیلینا...!

ئیلینا: «پالی پیوه ده نی و دووری ده خاته وه» رۆژه که م لی تیک ده دات،

ئیسشاش هاتووه وه ک مندال ده پاریتته وه! «قییرا و کرۆتا و کرۆتۆفا،

له به رده م ده رگای ژووری یه که مه وه ئاگایان له و به زمه یه و خه نده

گرتوونی» من ئیتر دهچمه ژووره که ی تر.

کروټوفا: «دهچپته ناو ژووری یه که مه وه و، قیرا له ده دم ده رگاکه به جی ده هیلتی و، شانیک باده دات و به چریه به کروټا ده لئی» باده رسیک قیر بی!!

8

«کروټوفا بی موبالانه شان هله ده ته کینتی و ژووره که جی ده هیلتی و روو له پاروهه که ده کات. با وی دابنن چوویته چیشته خانه که تا قاوه لئی به یانی تاماده بکات. کروټا به ته نیایه له ژووره که دا، خهریکی چه سپکردنی ئالاکانه به چوارچیره یه نه ره که وه. قیرا له به له کونه ی ژووری یه که مدا راوه ستاوه... هه مووان شله ژاوان».

بیجی: «به قیرا ده لئی:» و ره ژووره وه.

ئیلینا: «سه ری ده هیلتی و سه ری ده بات پاشان ده پرسن:» تو شووت کردوه؟

قیرا: نه خیر!

ئیلینا: نه وه به خت یارته. هه ر تافره تی بیه وی شتی له ژیانیدا به دی بهیلتی نابی شوو بکات.

قیرا: تو ده ته وی چ له ژیانتا به دی بهیلتی؟

ئیلینا: سه ما بکه م!

قیرا: شانۆکاریت؟

ئیلینا: نه خیر... ماوه یه کی که مه مه شق له سه ر سه ما ده که م... له مانگی کدا دوو جارن دهچمه قوتابخانه ی بالییه، به رتیه به ره که ی خاتوو فاکتورۆفایه. پیشتر له شاری برنۆ له بالییه ی حکومت کاری ده کرد... به راستی زۆر زۆر باشه.

قیرا: جگه له وه له هیچ جتییه کی دیکه کار ده که ییت؟

ئیلینا: ئیستا، نه خیر... دایانته مه زران دووم.

قیرا: که واته به ته وای ده سته تالیت بو بالییه.

ئیلینا: نه خیر، چونکه ئه رکی ماله که م له ته سته یه... له راستیدا کاریکی

زۆرم به سه ره وه یه «به په نه کانی ده یژمیری» یه که م ئه رکی ماله که، دوو م گیسک ده دم، سییه م بالییه، چواره م چاوه ریم دابه زیم. پینجه م هه موو ئه رکی ماله که به سه ر منه وه. سه ماش به لای بیجیه وه ته نیا باز بازینه. به لام هه لبت سه ماش کارکردنه هه ره کو خاتوو فاکتورۆفا دوو پاتی ده کاته وه. بو نمونه تیجسکی چهنی مه شقی ده کرد... هه موو هونه رمه نده کانی دیکه ش... بو نمونه کو بیلیک! پیوسته مرۆف کاره که ی خوی خوی بو. تو ده توانی بی کارکردن بژیت؟ من ناتوانم... نه گه ر قاچم شتیکی لی بی، خۆم ده کوژم... به لئی، زۆر به راستمه خۆم ده کوژم... زۆر جار بیر له م مه سه له یه ش ده که مه وه.

قیرا: جا به چ ریگه یه ک خۆت ده کوژی؟

«له م کاته دا له لای میزی نووسینه که وه وه ستاوه ته ماشای شته بلاو بووه کانی سه ری ده کات. و ره قه و کتییه کان. هه ندیکیان هه لده گری، به جوړیک له نیو ده سته کانی ده نی هه ره کو پیشتر بیانناسی... پیشتر په یوه ندییه کی گه رم و گوری له گه لیاندا هه بووی»

ئیلینا: «ئاسایانه» یه ک شووشه له و گولاجی لومیناله ده خۆم که له سه ر میزه که ی بیجیه. ئاخۆ نه وه نامکوژی؟

قیرا: با به سه ده تکوژی؟

ئیلینا: له و پروایه دام هه ر مرۆفیک ئامانج و په یامیکی خوی له ژیاندا هه یه. نه گه ر نا به بی نه و په یامه ده بی ژیانت چ مانایه کی هه بی؟

ئاخۆ ده بی وه ک میگه ل بژین؟

بیجی: تکایه پیوست ناکات به و جوژه ناو له شت بنییت.

ئیلینا: ناو لی نان نییه... هه ر مرۆقه په یامیکی خوی هه یه.

بیجی: به لئی که مندا ل بوو، دایبی جوژی ترسیخوژی هه لده گرت له ویشدا نه بووایه میزی نه ده کرد.

ئیلینا: تو چه سوودیت... هه موو ئامانجه که ی تو نه وه یه بیسته نوینه ری کو مپانیا یه ک.

قیرا: «به ئیلینا ده لئی:» گوپی لی مه گره... نه و هه ر وا بووه چه ز ده کات

«کروٽوفا و ئيلينا له ژووری دووهم، میزی نانخواردنه که ناماده دهکن... له ژووری یه که میشدا څیرا و بیجرچی پیکه وهن»

بیجرچی: تونیک له کوئی مایه وه؟

څیرا: ته له فون دکات. ده بی بگه یه نیته لای نه وانی دیکه.

بیجرچی: نهی چون گه یشتیتنه ټیره؟ هه موو شتیکم بؤ باس بکه په له بکه.

څیرا: دلنیا به... له هه ساتیکدا بی تونیک ته له فونیکمان بؤ دکات...

ده پوم... کهس لیره ناسین... مانه و شمان له سهر شه قام جیتی

مه ترسییه. زورم له گه لیدا هه ول دا، نه یویست له سهر شه قامه که جیم

بهیلتی.

بیجرچی: باشه بچی نه وه نده داوای لیبورودن ده که بیت و دوو باره ی

ده که یته وه؟ هانتی توبؤ لای من، کاریکی ئاساییه.

څیرا: نا ئاسایی نییه. چونکه ماو یه کی زوره یه کترمان نه دیوه.

بیجرچی: جا نه وه مانای وایه، که تومنت نه یه ته وه یاد؟

څیرا: توشیتی؟ به لای من چوزانم توهیشتا له سهر په یمانه که ی خوت ماوی

یان نه؟ له بهر نه وه بوو تونیک ته له فونتی بؤ کردیت. ویستمان

یه که مجار قسه ت له گه لدا بکه یین. دوا ی نه و ناچار بووین فرؤشگای

شیرینه مه نییه که جی بهیلین و، یه که و راست هاتم بؤ لای تو. چیتر

نه مده توانی له دهره وه بمینمه وه... ریک خراوی شاری «کولبنا»

هه موویان گیران. خه ریک بوو به ته و اوای په کم بکه وی... سی روزه

به بهر ده و امی راده که م.

بیجرچی: ریک خراوی کولبنا... هه موویانم ده ناسی...

څیرا: به لای... توه تناسین.

څیرا: ده بی خوم بشارمه وه... هاو رپیانیش ده بی که سیپک بنیرن تا

له گه لیدا بچم بؤ سلؤفاکیا. وه زع له ویش له هه ساتیکدا بی

ده ته قیتته وه.

عهیب له شت بگری. که چی خوشی خه ریک بوو شیت بی بؤ
کولپتی نه نذازباری بیناسازی. «به بیجرچی ده لای:» هم کتیبانه
له کوپه ده هینی؟

بیجرچی: له پینا ویندا سه فهر ده که م بؤ برنوه هه ول ده دم خوم به خوم بخوینم.

ئیلینا: راست ده کات... به تاییه تیش شه وانه، بؤ نه وه ی نه هیلی من بنوم.

څیرا: «نه و پارچه قورساییه ی خرابووه سهر هیلکاری و وینه کان لای

ده بات و لیبان ورد ده بیتته وه» له کوئی نه مانه ده کیشی؟

بیجرچی: له وینه گا نه نذازه بیه که ی کومپانیا

څیرا: به لای نه مانه ی له ژیر نه م قورساییه دا داتناون. بؤ کومپانیا که

نه کیشراون.

بیجرچی: نه خیر... بؤ خوم کیشاون!

ئیلینا: هه ر وهره قیه کی ده ست بکه وی، شتیکی له سهر وینه ده کیشی.

څیرا: چیت ده وی؟ له سهر نه م زه وییه خانوویه ک وه کو خوی به کاملی

نامینتی، ئالیره شدا شه قامی سهوز و باله خانه ی به رزی له شووشه

دروستکراو. که مروٽ هه زده کات تیبیدا بژی. «به وردی له

هیلکاریه کیان راده مینتی و له خوی ده پرسی» تاخو نه مه ویستگه یه؟

«به ئیلینا ده لای:» هه میشه بایه خ به شار ده دات... وانیه؟

ئیلینا: «هه لبت له مانای نه م وشه یه ناگات» جا به جه هه ننه م؟

څیرا: شار «سه ری له وه ده سورمی که ئیلینا تی ناگات» شار بواری

پسپورتی بیجرچیه... نه خشه کیشانی شار.

کروٽوفا: «دیته ژووری دوو هه وه ئیلینا بانگ ده کات» نالی وهره و

یارمه تیم بده!

ئیلینا: «را ده کات بؤ ژووری دووهم» نه ویش بایه خ نادات به سه ما کردنی

من له بالیه!

څیرا: که واته توبه تنیا له ناو نه و خانووه جوان و به تالانه دا ده ژیت؟

«پارچه قورساییه که ده گه ریتیتته وه سهر کومه له نه خشه و

هیلکاریه کان».

کرۆتۆفا: «دەرگای ژووری یه کهم ده کاته وه» خۆ ته نگه تاوم نه کردوون...
 «بانگیان ده کات بو ژووری دووه» هه چۆنی بی ئەمه قاوه لته بیه کی
 وهک ئەوانه ی کاتی جهنگه، لهش جوانییه کهت تیک نادات.
 «به ئیلینا ده لێ:» ده یارمه تیمان بده ئالی: «له گه ل قیترایه تی:»
 فهرموو دانیشه! «بیترجی و قیترایه هاتوونه ته ژووری دووه»
 کرۆتا: «له میزه که ده چیتته پیشه وه و کورسییه ک راده کیشتی و فهرموو له
 قیترایه ده کات» فهرموو!

کرۆتۆفا: «داوا له ئیلینا ده کات دابنیشی» ئالی...!

ئیلینا: قاوه لته تهم کردوه!

کرۆتۆفا: به للام خۆ ده کری له گه لمان دابنیشی... «قیترایه و بیترجی و کرۆتۆفا
 دابنیشتون و دهستیان کردوه به نان خواردنیش. ئیلینا مه زاجی
 باش نییه... ده چیتته لای په نچه ره که وه و ته ماشای دهره وه ده کات».
 چی لیه تا ته ماشای بکهیت؟

ئیلینا: «ته ماشای خواره وه ی ئاپارتمان که یان ده کات» هندی له پیاوانی
 گستاپۆ و لاوانی هتله رتار

کرۆتۆفا: «ناره حه ته» چ ده کهن له وئ؟

کرۆتا: ئەمڕۆش نمایشیان هه یه، دەرگاوانه که شمان ئەو لاه هتله رتاران
 ده نیریتته سه ر بانی ئاپارتمان که مان و، دنیا ده شله ژین.

ئیلینا: ئەمڕۆ ناتوانم گه رماو رۆژیک بکه م... له سه ربان جییه کی بچووکی
 ته خت هه یه ئەگه ر له وئ پال بکه وی که س ناتبینی... سوژانا هه موو
 له شی له به ر رۆژ ئەسه مر کردوه، من نه بی... ته نانته کاتی ئەوه شم
 نییه.

بیترجی: «دیقه ته ددات وا قیترایه نیگه ران و ناره حه ته... قیترایه دهستی
 به ئیخه که وه یه تی و قوچیه ی بن ملی ده کاته وه» هه ست به هیه چ
 ئەکهیت؟

قیترایه: نا... نا هیه چ نییه.

کرۆتۆفا: تۆ به هۆی کاری شه وانته وه، ماندوویت... ده بی نان بخۆیت.
 ئیلینا: «ناره حه تانه دیت و ده چی، پاشان له سه ر سوچیکی میزی
 نووسینه که داده نیشی» ئەگه ر هیه چ نه بوایه هیلکه مان هه بوایه!
 «به قیترایه ده لێ:» حه زت له هیلکه یه؟ «قیترایه ئاگای له پرسیاره که
 نه بوو، بۆیه بی دهنگ وه لای نه دایه وه. له په نچه ره کرا وه که وه
 دهنگی هه را و زه نای ته پیل لیدان و زورناژه نینی ناساز دیت. کرۆتۆفا
 وا هه ست ده کات ده بی وه زعه که چی بکات».

کرۆتۆفا: «به قیترایه ده لێ:» ئیلینا ده پرسی، ئاخۆ حه زت له هیلکه یه؟

قیترایه: «خۆ به خۆ» به لێ حه زم لیه.

ئیلینا: منیش

بیترجی: «به ئیلینا ده لێ» تکایه ده کری ئەو په نچه ره یه دابخهیت؟

ئیلینا: «هه رچه نده زۆر نزیکه له په نچه ره که وه به للام داواکه ی بیترجی
 فه رامۆش ده کات. به قیترایه ده لێ:» له هیلکه، زه ردینه که ی یان
 سپینه که یه له لا خۆشتره؟ من زۆرتر حه زم له زه ردینه که یه تی. به لای
 منه وه ده کرا هیلکه هه ر زه ردینه بوایه «ده بینی وا بیترجی نیمچه
 مۆریه کی لێ ده کات. گوئی ناداتی و به په له پهل درێزه به قسه کانی
 ددات، هه ر بۆ ئەوه ی بیترجی فه رامۆش بکات» که رۆژی یه کسه موان
 دیت، ده بی هیلکه له ماله وه هه بی. چونکه مۆش یه کسه موان هه ست
 به خۆشی ده کات. به للام ئەم ماله ی ئیمه به هیه چ کلۆجی خۆشی و
 به شاره تی تیا نییه.

بیترجی: تکات لێ ده که م، ئەتوانی ئەو په نچه ره یه دابخهیت؟

ئیلینا: «به قیترایه ده لێ:» قه ت ریکه وه تووه رۆژی یه کسه موانیک به خۆشی
 بگوزه رتینیت؟ به و مانایه نا که بچیت بۆ مه له کردن یان بۆ
 سه ماکردن، به لکو به و مانایه که به راستی و دروستی هه ست به
 جۆش و خۆشی بکهیت؟

قیترایه: به لێ له و پروایه دام ریکه وتی وام هه بووین

ئیلینا: وه لێ من نه.

کرۆتۆفا: نازانم تۆ شکایه تت له چیه؟

کروتا: به شپوه به کی گشتی، وه زعی ناو ئەم ماله ئاساییه.
«بیترجی هه لدهستی که خوی بچی په نجه ره که دابخات».

ئیلینا: به لئی ئاساییه... ئاسایی بوون خوی له خۆیدا هیچ و پووچییه؟
کروتا: دسا من ته واو ره حه تم

فیترا: «زۆر به زه حه مت هه ناسه ده دات» بیترجی، با په نجه ره که کراوه بی؟
ئیلینا: «به وه زۆر دلشاده، ده ست ده کات به فیکه لیدانیکی به رده وام،
بیترجی ده بی بگه ریته وه بۆلای په نجه ره که، دهنگی ده هۆله کان
له په نجه ره که وه دینه ژووره وه و ده بی بیترجی به ته نیشت ئیلینا دا
تیه پهری بۆ نه وهی بگاته په نجه ره که، که لئی نزیک ده بیته وه گوئی له
ئاواری سوینگ ده بی که ئیلینا له به یانییه خوری پیوه گرتوه»

بیترجی: «به فیترا ده لئی» چیه نارحه تی؟
کروتا: «به توو ره ییه وه له گه ل بیترجییه تی» نه خیر، به لām حه زمان
له هه وایه کی پاکه.

ئیلینا: «گورانی ده لئی» نه وه منم خۆشه ویستم، به بی درۆ و ریا و به رگ
«له پر ده وهستی» له گه ل نه وه شدا پیوستیمان به که میک خۆشی
هه یه. نه وهش هه مووی به هۆی کلپله کانه وه بوو. نه گه ر وانه بووایه
ماوهی به ر له نیوه رۆ هه مووی خه ریکی سه ما و مه شق ده بووم.

بیترجی: ده شی هه له ی وا روو بدات... وا نییه؟
فیترا: «زۆر به زه حه مت هه ناسه ده دات» تو... نه کاته هه له ت کرد که
هه ردوو کلپله که ت برد؟

بیترجی: ئینجا... خۆ به نه نقه ست وام نه کردوه؟
کروتا: «به سۆزیکه وه» به نه نقه ست بوو

بیترجی: چۆن به نه نقه ست؟
کروتا: «هه ر به سۆزیکه وه» باشت وایه باسی نه وه مه سه له یه نه که یه.
میوانمان هه یه.

بیترجی: «ده ته قیته وه» تو هه میسه هه ر خه ریکی نه وه یه مه سه له ی هیچ و
پوچ گه وره بکه یه ت و بیکه یته دراما! «ساتیک بی دهنگی»
کروتا: که خافیک دپته میوانیمان، لانی که م ده بی جیاواز له رۆژانی

دیکه ره فتار بنوینی.

کروتا: «به دهنگی که له سه رخوی به ده وه» وازی لئی بیته. نه م ده ویست
له به رده م میوانه که مان قسه بکه م، به لām ماده م خۆی دهستی پی کرد،
که واته لئی بیرسه کئی بوو ئەم به یانییه ته له فۆنی بۆ کرد؟

بیترجی: مه سه له که به لای منه وه هه مووی هه ر یه که
کروتا: به ئیلینا گوتوه که، تو به هیچ کلۆجی نازانی
بیترجی: نازانم

کروتا: بیته به ر دیدی خۆت... رۆژی یه ک شه مه... سه ره له به یانی و
ریک به ر له وهی ئیلینا بچیتته ده ره وه بۆ مه شق کردن، که سیک له پر
ته له فۆنی ده کات... تو به په له ده رده په ریته ده ره وه بۆ نه وهی بگه یته
جییه ک... که چی ناشرانی کئییه نه وهی ته له فۆنه که ی کرد... تو پروات
به مه هه یه؟

فیترا: ئم... م... سه یه!
کروتا: منیش به لām وه سه یه... بیان نه وه تا خۆی نه وه که سه نه ناسراوه ی
دروست کردوه و، هه ردوو کلپله که ده بات و ده رگای ماله که
داده خات بۆ نه وهی نه توانین بچینه ده ره وه.

فیترا: بیترجی هه روا بووه، خه یالی ده روا
کروتا: پیت وایه نه مه ش هه ر خه یال فرین بی؟ «به بیترجی ده لئی:» نه دی
نه وه نه ناسراوه کئی بوو؟

فیترا: وتی نه وکه سه نه هاته شوینی دیاریکراو؟
کروتا: نه خیر... ته نانه ت توژی خۆی هیلاک نه کرد بۆ نه وهی مه سه له که
باش هه له به ستی. دیاره هه ر له بناغه وه که س له وی نه بووه... تو بلئی
ئیمه نه وه نده ساویلکه بین... ئەم نه یه ده ویست ئیمه درک به وه بکه بین
که ته له فۆنکردنه که هه له به ستراو بوو! داوای له یه کتیک کردوه
ته له فۆنیکی بۆ بکات، خۆی توو ره ده کات، کلپله کان ده بات و
ده رگای ماله که له ئیمه داده خات بۆ نه وهی نه چینه ده ره وه.

بیترجی: باشه... به لām بۆچی هه سوو ئەمه ده که م؟ «کروتا بۆ ساخته وه
زه رده خه نه یه ک ده کات» به لئی... بۆچی؟

کرۆتۆفا: «به سۆزیکهوه» غیره ناکه ی؟ «پاش کهمیک» بهینمهوه یادت چی رووی دا ئەوکاتهی ههر دوو کتان له سهر رۆخی رووباره که بوون؟ کرۆتا: «به حه ماسیتکهوه» که واته خانمه کهم گوئ له حیکایه ته که بگره... ئیلینا سیستیک جلویهرگی مه له کردنی ههیه له و جوهری پیتی ده لئین نوئ...

کرۆتۆفا: دوو پارچه یه...

کرۆتا: به ئی... ئیلینا و بیترجی مه له بیان ده کرد، ئیلینا هه ندی جوولیه ی کرد نه ختی توند بوو، ئەمه ی له پشته وه ی هینه که یتي پچرا «دهست ده بات بو تیره قه ی پشتی»

کرۆتۆفا: تهره قه که ی بی که لک بوو.

کرۆتا: ئیتر سوخمه که لیبووه خهریک بوو ئاوه که بیبات

ئیلینا: جا ئەوه خه تای من بوو؟

کرۆتا: نزیک به مانیش زه لامیک مه له ی ده کرد...

کرۆتۆفا: هاو پتی خوئندی ئیلینا بوو له دووانا وه ندی

کرۆتا: کابرا سنگ و مه مکی به بی سوخمه بین... ئەمه هه موو روو داوه که به... مه سه له که له سه ره تاوه مایه ی پیکه نینه وایه به لام بیترجی یه که هه فته ی ته و او قسه ی له گه ل ژنه که یدا نه کرد.

ئیلینا: جا ئەوه هه یه شتیکی تیدایه؟ خو له ژیر ئاویشدا بینین زۆر لاواز ده بی... له وانیه ئەگه ر جلویهرگی مه له م له به ر دابی زۆر تر بیسیرئ، به لام ئاو رو خساری له ش و لار ده شیوتنی.

کرۆتۆفا: «به بیترجی ده لئ» ئەوه ی له ناختایه ده بیسیرم. تو حه ز ناکه یت ئیلینا له شانۆ کار بکات، چونکه ئیتر ئەوه نده غیره ی لی ده که یت نان و ئاوت بو ناخوری. که چی ده شترسی پی ریکه ی لی بگری که نه چیتسه بالیسه چونکه ده زانی له دژت راده په ری. بویه زبیره کانه رهفتار ده که یت و ده زانی ئەگه ر له پرۆقه کان دواتخست ئەوا ئەوانیش ئیسی ناده نی... به وه ش ئیتر که س نایناسی و قه تیش ناگاته سهر شانۆ. ئا له به ره وه ده رگا که ت به کلیل داخست... «به قیتر ده لئ»: «فه رموو بخو... خواردنی زۆرتری تیبکه!»

قیتر: چیتر ناتوانم... ئەگه ر ئه رک نییه توژی ئاوم بده نی.

بیترجی: چیته؟

کرۆتۆفا: ئازاریکت هه یه؟

قیتر: نا، نا، هه یه نییه، ته نها تینوومه...

بیترجی: «به نیگه رانییه وه ته ماشای قیتر ده کات، تیبینی ده کات حالی زۆر خراپه» قیتر... حالت خراپه! «قیتر هه ول ده دات له سهر کورسییه که هه لسی، به لام له هوش خو ی ده چی... لاره لار ده کات و بیترجی بن بالی ده گری. کرۆتۆفاش خیرا به ده م حاله ته که وه دی».

کرۆتۆفا: «هه ردوو پیاوه که ده نیترئ بو ژووری یه که م» برۆن بو ئەوی.

قیتر: «ئامازه ده دات به بیترجی برواته ده ره وه» له ته له فۆنه که دوور نه که ویته وه...

کرۆتۆفا: «قیتر ده باته سهر قه نه فه که» وه ره نه ختی راکشی.

کرۆتا: ده ی... با ئیمه بچینه ده ره وه، نه با موزعیج بین.

11

دادگایی کردن

«بیترجی و کرۆتا ده چنه ژووری یه که م»

کرۆتۆفا: شه قه سهرت هه یه!

قیتر: بی زه حمه ت هتور که ره وه ی نار دینم بده ری! «له سه ر کورسییه کی ره حه ت داده نیسی»

کرۆتۆفا: «ئیلینا ده نیترئ بو چیشته خانه که» ئالی، ئاو و شه کر بیته.

کرۆتا: هه لبه ت با به تیک هه یه من و تو قسه یه کی له باره وه بکه ین.

کرۆتۆفا: ئەعسابت له گه له من ده زانم.

کرۆتا: مه سه له که هه ر ئەوه نده نییه ده رگا که ت له سه ر داخستین، به لکو له وه گه وره تریکه، مه سه له که، مه سه له ی کلپه کانه.

کرۆتۆفا: منیش سکۆله ی دلّم ته و او نییه. خو خوشت بینیت لیتره چون ده ئیم. «ئیلینا ئاو وشه که ره که ده هینی. قیتر ده یخواته وه. کرۆتۆفا نار دینه که ده تکینیته سه ر شه که ره که».

کرۆتا: پيش ئه وهى تو ببيت له گه لمان بژیت... سى سیت کلیلمان هه بوو.
یه کیکیان من به کارم دههینا و، یه کیکیشیان ژنه کهم و ئه وى تریش
لاى ئیلینا بوو. داوام له تۆش کرد دانه یهک بو خۆت دروست
بکهیت... به وهش ده بوو چوار سیت.
کرۆتۆفا: مه سه له ی من گرنگ نییه... به لکو حالى ئیلینا بارى قورس
کردوین.

کرۆتا: چوویت کلیله کان بو خۆت دروست بکهیت؟

ڤیرا: بوچی؟ بیترجى خوشى دهوئ

کرۆتۆفا: خوشى دهوئ؟

کرۆتا: وه لامم بده ره وه... ناردت کلیله کانت بو دروست بکهن؟

کرۆتۆفا: جا غیره نیشانه ی خوشه ویستییه؟

کرۆتا: ناردو ته یان نا؟

کرۆتۆفا: له و پروایه دایت؟

کرۆتا: وه لامم بده ره وه

کرۆتۆفا: نه خبیر و نه خبیر!

کرۆتا: دیاره نه تئاردو وه.

کرۆتۆفا: ئه وه خوشه ویستی نییه... ئه وه ئه نانییه تیکى ناشکرایه.

کرۆتا: دیاره مه سه له که هه ره ئه وه نده نییه.

ئیلینا: هه لبت نازادم ژیانى تایبه تی خۆم چۆن به سه ره ده بم.

کرۆتۆفا: ته نانه ت به هره کانبیشت.

کرۆتا: له و سى سیتته، یه کیکیان ون بوو. نازانى کى ونى کرد؟

کرۆتۆفا: ئیلینا ده توانى سه رکه وتنى گه وره ی هه بی.

کرۆتا: زۆر سهیره... وه لامم به ره وه.

بیترجى: لیکنۆلینه وه م له گه ل مه که... من تا وانبار نیم.

کرۆتۆفا: دنا ئه و؟

کرۆتا: ئه ی ئه گه ر تا وانبار بوویت؟

کرۆتۆفا: ده یه وى هه ر خۆى پى تیر بکا.

کرۆتا: تو کلیله کانت ون کرد.

کرۆتۆفا: «داواى لیبووردن ده کات که هه لچوه» داواى لیبووردن ده کهم
خانمه کهم...

کرۆتا: له سى سیتته که ته نیا دووانیان مایه وه.

کرۆتۆفا: ده ی ئالى بچۆ قاپه به تاله کان کۆبکه ره وه... «ئالى به خاوه خاوه
ده چى بو ژوورى یه کهم».

کرۆتا: دوو سیت کلیل بو چوار کهس، یه کیکیان بو من و ژنه کهم، ئه ویتتر
بو تو و ئالى.

کرۆتۆفا: «له گه ل ڤیرا قسه ده کات که ئیستا نه ختى خۆى قنج کردۆته وه»
هه ست ده که یه ت باشتري؟

«ڤیرا به سه ر راوه شانى به لى ده کات، ده ستیکیش به خۆیدا ده هینى»

کرۆتا: ئه وه تا ئه مرۆ هه ردوو سیتته که ت زه وت کرد.

بیترجى: به لام گه راندمه وه بو تان.

کرۆتا: هه ردوو کیان؟

بیترجى: ته نها ئه وه ی خۆتان.

کرۆتا: بو ئه وه ی تریان مو لکی تو به؟

کرۆتۆفا: ئه مه ی ئیستا شووی دو وه مه... میردی یه که مم ئه کته ر بوو.

کرۆتا: بو تو داوات کردبوو دروست بکرتین؟

کرۆتۆفا: ئیلینا ش وه ک ئه و به هره مه نده.

کرۆتا: یا پیت وایه خۆت دروستت کردوون؟

ڤیرا: «ئاوینه یه کی بچووک له جانتاکه ی دهرده هینى، ده یه وى تو زى خۆى
ریکخاته وه، دیمه نى خۆى ده بینى» وای له و دیمه نه!؟

کرۆتا: کلیله کانی دیکه ش هى منن ده بی بده بته وه.

ئیلینا: به لام ئه و کلیلانه هه ر به راست کلیلی ئیمه ن!

کرۆتا: هى ئیوه ن؟ زۆر باشه، که واته قسه یه ک هیه ده بی یه کجار بیکه م و
بو تاهه تابى: به هه ر ئه لقه یه که وه دوو کلیلی پپوهیه، یه کیکیان هى

ده رگای ئاپارتمان ه که یه، ئه وى تر هى ئه م شوقه یه. خاوه نى کلیلی

ئاپارتمان ه که ده رگاوانه که یه، هى شوقه که ش منم. که واته ئه و

کلیلانه ی پیتانن من و ده رگاوانه که دامانان له لاتان، راستتر بلیم

ههردووکیان له لایهن منهوه، چونکه نهوه منم سې مانگ جارې کرېی
دهرگاوانه که ددهم و ئیوهش هیچ نادهن. ههروهها پاره ی سې سیت
کلیل ددهم هی نهوهشیان که تو و نت کرد. بویه بریار بده و
رایگه یه نه.

څیرا: «هه لدهستیتته سه پین» ئیستا ههست ده که م باشم.

کرۆتوفا: «څیرا ده با ته ژووری به که م» له ویدا ناوینه به کی لیبه.

کرۆتا: نه و کلیلانه م ده ده یته وه!

بیترجی: نه مه گه مه ی دادگایی کردنه؟ من له گه مه ی وادا به شداری ناکه م.
ئیلینا: به للام خو ده بی عه داله ت هه بی! باو کم له سه ر هه قه. تو هه له ت
کردوو و ده بی سزا بدرتیت.

بیترجی: ئیلینا بوته دادووری خو به خش. مرۆف واده زانی ساویلکه ن، که چی
له راستیدا دادوهرن. دادگایه کی خو به خشانه بی وه ستان و به رده وام
گیراوه. مرۆف له دایک ده بی و لیکو لینه وه ی له گه لدا ده کرې و،
ئینجا ده مرې.

«له دهرگا دهرې، کرۆتا ده چی بو کردنه وهی».

کرۆتوفا: «به ئیلینا ده لې» وهره با سه ر نه و میزه پاک بکه ینه وه. «له گه ل
ئیلینا ده چنه وه ژووری دووم، خه ربکی کو کردنه وه ی قاپه کانن. له
پاره وه که ی دهره وه ده نگ دی...»

بیترجی: «به شپزه بیبه وه گوئی گرتوه» دهرگاوانه که!

کرۆتوفا: «ئیلینا قاپ و قاچاغه کانی به سه ر سینیه که وه هه لگرتوه»
ئاگاداره! ئاگاداره!

«له گه ل ئیلینا به ئاراسته ی پاره وه که دا ده چنه دهره وه»

12

سدلاجک: «له گه ل کرۆتا دا دیتته ژووری دووم. کابرایه کی به ته مه نه
جلوبه رگیتی سه یری له به ردايه، جووتی پیتلاوی ناو مال و کراسیکی
خه تدار و پانتو لیکي به دله یی سه ربازیانه، پشتو نیکی چه رم،
ده مانچه یه کی به قه دیه وه کردوو. نه م کابرایه تیکه له یه که له دوگما

و گیانی مو حافیزکار و گرتیه کی گه وره ی هه ست کردن به که می»
ته ماشایه کی په نجه ره که تانم کرد که گوايه رازاندوو تانه ته وه، ناخو ئالا
و په رچه می گه وره تر تان نه بوو هه لیواسن؟
کرۆتا: به داخه وه ئالای گه وره ترمان نه بوو.

سدلاجک: نه مه هه له یه سه ره نگی به ریز، نابین ئا پارتمانه که ی ئیمه دیمه نی
شه قامه که ناشرین بکات.

بیترجی: «له ژووری به که مه» هیچ نیبه... تو ئیستا چونی؟

څیرا: به ره و با شتر ده چم.

کرۆتا: «به نه ده به وه» سه ره نو ی نما یشتان هه یه؟

سدلاجک: «جووله یه ک ده کات له گه ل قاته ناته و او هه که یدا ده گونجی» بی
گومان. «له پر و به بی پیشه کی» نه زانی گسک چیه؟

کرۆتا: بیووره... چون؟

سدلاجک: نه گه ر جه نابان بتانه وی بیزانن، گسک... که ره سه ته یه که نه و
جیه پاک ده کاته وه که پیتلاو پیسی ده کات...

بیترجی: خو شحالم به هاتنت، خو شحالم به وهش که من بتوانم یارمه تیت
بدهم.

سدلاجک: دوینتی سه ر قالد رمه کان پاکراونه ته وه، نه مرۆ دیسان پیس
کراونه ته وه.

کرۆتا: ئیمه و امان نه کردوو.

سدلاجک: شوین پییه کان تا به ر دهرگای ئیوه یه.

بیترجی: من به رده وام بییر له هه مووتان ده که مه وه.

سدلاجک: ژنه که ی من گیله که ناماده یه به رده وام و تاهه تابه نه م ناوه پاک
بکاته وه. به للام چیتر ناهیلتم کاری وا بکات.

څیرا: ماوه یه ک له ژیانته له گه ل ئیمه دا ژیاویت.

سدلاجک: گه لی نه لمانیا نه مرۆ ئه رکی زوری له نه سته یه، بویه به هیچ
کلو جی بو ی ناکرې له پشت خه لکی تره وه پروا و پارچه یه ک په رۆی
هه لگرتین.

بیترجی: جار یکیان به ریکه وت له شاری برنو تونیکم بینی، به جوړیک

له گه لندا دوا ههروهك بلتي رۆژي له رۆژان يه كترمان نه ناسبوه.
 كرۆتوفا: «بۆ فزول، ديتته ژووري دووهم، بهرۆچكه ي مويه قى پيوهيه،
 خاولى قاب سربينه وهى به دهسته وهيه» خيره... جه نايى سدلاجك؟
 سدلاجك: سهر قالدريمه كان پيس كراونه ته وه... خانمه كه م.
 فئيرا: «به گهرمييه وه جه خت دهكات، به لام قسه ي نا قولاً ناكات» ده بين
 تيبگه يت بوچى به و جوړه قسه ي له گه لندا كر دوويت.
 كرۆتوفا: خه تاى ئيمه نييه.
 سدلاجك: ئه ي كه واته كتيه؟
 فئيرا: جوړيك خه لك هه ن ده چنه ناو گوړه پانه كه و شهر ده كه ن، جوړيكيش
 له دهره وهى گوړه پانه كه وه سه يري شهره كان ده كه ن.
 كرۆتوفا: له وان هيه زاواكه مان بچ، ئه م به يانييه چو بووه دهره وه.
 سدلاجك: لا وه كه؟
 فئيرا: ئه و له ناو گوړه پانه كه دايه، توش ته ماشا كه رى.
 سدلاجك: ئه ي كوا ئيستى له كوتيه؟
 كرۆتا: خانميك ميوانيه تى.
 كرۆتوفا: راسته وخو له لاي ئيوه وه هاتووه.
 سدلاجك: له كارگه كانى چه كه وه؟ ئه و خانمه ي ميوانتان له وى كار دهكات؟
 كرۆتوفا: ئه ندا زياره خه لكى «كوپن- دانىك» ه، خزمانه!
 فئيرا: ژيانى ناينده به دهستى ته ماشا كه ران دروست ناكري.
 بيترجى: تو تا ئه و راده يه متمانه ت پتبه؟
 سدلاجك: له بهر پيوه به رايه تى نه خسه كيشان؟
 كرۆتوفا: به لئى، به دريژايى شه و.
 بيترجى: به لام زوربه ي خه باتگيران ده كوژرين!
 سدلاجك: كه واته سهر قالدريمه كان وهك خو ي پاك بكه نه وه.
 بيترجى: «به جه ختيكى رقاوييه وه» ئيتر كين ئه وان هى ده مين؟
 كرۆتا: قالدريمه كان كيشه ي زاواكه مانه.
 بيترجى: ئيتر كى ئه و ژيانى ناينده يه دروست دهكات؟
 سدلاجك: تو سه روكى ئه م خيرانه يت، كه واته تو بهر ريسيارى.

بيترجى: كى دروستى دهكات؟
 سدلاجك: سه رهنگ كرۆتا؟!
 بيترجى: ههروه ها ئه و مشكانه ي بو تاهه تا يه ده ژين و له گه ل هه موو
 بارو دؤ خيكا خويان ده گو نجي ين.
 سدلاجك: من ليپرسراوم له م ئا پارتمان ه...
 بيترجى: ئه و مشكه بچووكانه...
 سدلاجك: توش ليپرسراوى له خيزانه كه ت.
 بيترجى: ئه وان هه ميشه بالاده ست ده بن، له كو تا ييشدا هه ر ئه وان كاروبار
 به رتوه ده بن.
 سدلاجك: به هه ر حال، ئه گه ر هه ز ده كه يت ده رسيكى ئه و گه نجه ده دم له
 بيري نه چيته وه... «به ره و ژووري يه كه م وه رده گه رى».
 فئيرا: «له پر تيده گات» بيترجى... ديقه ت ده دم بيترارى لييان.
 كرۆتا: «به دواى سدلاجكدا بانگ دهكات» بو ئه مه يان به لئى. «سدلاجك
 ئه و ده رگايه ده كاته وه كه ده چيته سهر ژووري يه كه م»
 كرۆتوفا: موسته هه قى ئه وه يه. «ده گه ر يتته وه بو مو به ق تا قاپه كان وشك
 بكاته وه. كرۆتا به ته نيا له ژووري دوو همدا ده مينيتته وه».

13

سدلاجك: «ديته ژووري يه كه مه وه» ريزم هه يه بو تان.
 بيترجى: رۆژباش...
 سدلاجك: «به لوتفه وه ده دوى» خوړ ده ركه وتووه و دياره خوا رۆژيكي
 خوشمان پييده به خشى «به ئه ده به وه ئاوړ له فئيرا ده داته وه» وه كوو
 گوترا خه لكى كۆلبن - دانىكى؟
 فئيرا: ئه مه ت چو ن زانى؟
 سدلاجك: خاتو كرۆتوفا پيى گوتم «هه ول ده دات قسه كردنه كه ي له گفتوگو
 بكات» پييده چى هه زت له وه بچ زوو زوو سهر له «قستينا» بده ي؟
 فئيرا: ئه رك... ئه ركه.
 سدلاجك: ئه رك، ئه ركه، راسته. «له پر ئاوړ له بيترجى ده داته وه» كوربه

دەمەوئ قسە یەکت لە گەلدا بکەم... تۆ ئە زانی گسک چیبە؟

بیرجی: گسک؟

سدلاجک: گسکی پاککردنەوێ زەوی؟ نازانی. باشە، کەواتە دەبێ فیریبی. ئە مرۆ جەژنە و سەرقالدەرمەکان پیسە، لەو برۆایەدای کێ دەبێ پاکێ بکاتەوێ؟ بە جەنابی سەرھەنگم گووت: دەبێ فەوجە کە ی تۆ پاکێ بکاتەوێ. «بە فیرا دەلێ» تۆزێ وەرزش کردن نازاری نادات، وا نبیە خانمە لاوە کەم؟ وتیان گوا یە ئیشت هەبوو لە کارگە ی چەک؟

فیرا: بەلێ.

بیرجی: «دەبەوئ فیرا ئاگادار بکاتەوێ» رێزدار سدلاجک لە راستیدا کارمەندی ئاسایشی کارگە کە یە.

سدلاجک: لە کە یە کەوێ لەم شارە ی؟

فیرا: دوینی گە یشتەم.

سدلاجک: بەلێ... بەلێ... بە شە مە ندە فەری تیرپەو ی پاش نیوەروانان؟

فیرا: «دوو دلە» بەلێ.

سدلاجک: «بیر دە کاتەوێ» ئەو ی بە ناو شاری ئۆلۆمۆتسدا تێدە پەری؟

فیرا: بەلێ.

سدلاجک: بێ گومان زۆر هیلاکی. خاتوو کرۆتۆفا گووتی بە درێژایی

دوینی شەو لە بەشی نەخشە سازی ئیشت کردووە؟

فیرا: نە دەبوا نە مکر دایە... خۆت دە زانی جەنگ جەنگە!

سدلاجک: جەنگ جەنگە، زۆر راستە! مادەم دەو یستری چەکی تەری نوێ

دروست بکری، ئەوا مە سە لە کە کار و هەوئێ بەردەوامی

نەخشە سازان دەخوایی و، دەبێ شەو و رۆژ بەخەنە سەر یەک.

فیرا: «بە جۆریک بە دەم سدلاجکەوێ دەخەنی کە ئیتر کۆتایی

بە گفتوگۆ یە کە یان بیتی... ئا وەر دەداتەوێ بە لای بیرجیدا» کەواتە من و

تۆ رێککەوتین، ئیستا دەبێ برۆم «دەست درێژ دە کات لە گە لیدا

تەوقە بکات»

سدلاجک: «دە یەوئ خۆی بگە یە نیتی دە رگاکە» بە لام حەزم دە کرد لە بارە ی

شتێکی ترەو پرسیاریکت لێ بکەم.

فیرا: مە خابن کاتی ئەو هاتووێ من... «بەرەو دە رگاکە دە چی»

سدلاجک: «ناو دە رگاکە دە گری و دەستی بەرووی فیرادا بەرز دە کاتەوێ»

یەک لە حەزە! «فیرا دە زانی ناتوانی بچیتە دە رەو، بۆ یە دەو ستی» بۆ

نموونە دە مەوئ لیت پیرسم، کام ئە ندازیاری ئیمە دوینی شەو لە

بەشی نەخشە سازی بوو؟

فیرا: تۆ لە من باشتر دە زانی، مە گەر تۆ کارمەندی ئاسایشی کارگە نیت؟

سدلاجک: بە لام من دە مەوئ لە تۆم گوئ لێ بێ!

فیرا: واز لەم تە لێ نەو یە بێنە، تۆ زۆر باش دە زانی، ئیمە قسە لە بارە ی

کارگە ی سەربازییەوێ دە کە ی، لە کاتی کدا نابی بە هیچ شێو یە ک لەم

بارە یەوێ قسە بکری.

سدلاجک: مادەم تۆ توانیوتە بە خانی ئەم مائە رابگە یەنی کە بە درێژایی

دوینی شەو لە بەشی نەخشە سازی وینەت کیشاوە، کەواتە دەشتوانی

بە کارمەندی ئاسایشی ئەو کارگە یە رابگە یینی کە کێ لە گە لندا کاری

دە کرد... قسە کەم هە قە... وانا؟ «فیرا بێ دەنگە» بێ گومان یە کیتکت

لە گە ل بوو... وانا؟ «دەرگاوانە کە چیژ لەم هیرش بردنە سەرە

وەر دە گری» یا ئەو تە خۆت بە تە نیا کارت دە کرد؟ یان چۆن؟ «فیرا

هەر بێ دەنگە» دە ی پیم بلێ!... ها پیم نالیی؟... هەر گیزی...

بە رێو بە رایە تی نەخشە سازی کەوتۆ تە کوپۆه؟ نازانی؟ چی؟ «فیرا بێ

دەنگە» کەواتە، من شتێک بە تۆ دە لیم: شە مە ندە فەری تیرپەو لە

پراگەوێ نیوەروان نایەت، رات چیبە لەم بارە یەوێ؟ دوینی شەو ییش

هیچ کەسی لە بە رێو بە رایە تی نەخشە سازی نەبوو... لەو زۆر دلنیا م

چونکە ژوورە کە یان بە پشتی ژوورە کە ی مەو یە.

فیرا: «خۆی دە سازی بۆ دژە هیر شیک» لە تۆ باشتر دە زانم کە دوینی شەو

کەس لە بەشی نەخشە سازی نەبوو و، لای هە موانیش ئاشکرایە کە

نیوەروان هیچ شە مە ندە فەری لە پراگەوێ نایەت.

سدلاجک: فرۆ فیلەم لە گە ل مە کە، تۆ خۆت گووت بە شە مە ندە فەری نیوەرۆ

هاتووم.

فیرا: بەلێ، من وام وت.

سدلاجک: به لّام شه مه نده فهری نیوه پروان نیبه.

څیرا: ده زانم نیبه... «سدلاجک ته حه مولی نامیتنی» من نازانم چ موجه به راستییبه کان به تو بلّیم... ده توانم پیت بلّیم به خوشتر هاتووم... ته نانهت ئه و کاتهش تو ده خلت به و مه سه له یه وه نیبه.

سدلاجک: «ئو قسانه کاریان تی کردوو و تو وره یه» پتیده چی به پرتزان پله و پایه یه کی گه وره تان هه بی.

څیرا: «هاتوته ئه و پروایه که سهری له ده رگاوانه که شیواندوو، ده دست ده بات پالتوکه ی هه لگری» ئاوا... ئومیده وارم واز له م جوړه لیکو لینه وانه بینی.

سدلاجک: ئه مر ده که یت... من هه ر چیبه ک بم هه ر پیاویکی بچووکم.

څیرا: «پالتوکه ی به ده سته وه یه» خوا حافیز بیجی وا من ده روم!

سدلاجک: «زور به هیمنی ری ده دات به څیرا به ره و ده رگا که پروات، له پشتییبه وه ده مانچه که ی هه لده کیشی و به نه ده به وه ده لّی» من مافی ئه وه م نیبه لیت بکو لمه وه!

بیجی: پرتزار سدلاجک... ئه و خانمه ناسیایو ئیمه به و... توش باش ده زانی!

سدلاجک: «پرووی ده مانچه که ی له څیرا ده کات» هه لبه ت ده رگاوانه که ئیستر نیبه... «به څیرا ده لّی» و ده رگه ری خاتوون... ده ی! «څیرا زور له سه رخو ئاور ده داته وه» دواتر خه لکی زور به رتیز و گه وره لیت ده کو لنه وه و ده زانم به چ شه مه نده فهری هاتوویت! «ده یه وی څیرا بداته پیش خو ی. له م کاته دا بیجی پارچه قورساییه که ی سهر میزه که هه لده گری و له سدلاجک ده چیتته پیشه وه که ئیستا پشتی که وتوته ئه م، له وه ده کات بیه وی بیسه و نییتته سهری».

نمایشه خه وونی دووه

«هه ردوو ژووره که له سهر شانو دیار نامیتن، بیجی له ناو ئه و فزه یه دا وه ستاوه و قورساییه که ی به ده سته وه یه. ئه و ته پلانه ی له دیه نه کانی پیشترا لّی ده دران ئیستاش به رده وامن به لّام زور توندتر،

ده نگیان وه ک تریشقه دیت و ده چی»

تیلینا: «به ره و بیجی راده کات و به ترسه وه ده پروانیتته سه ره وه وه ک بلّی ته ماشای هه وری به تریشقه بکات» بیجی گویت لیسه...؟ «که ده بینی بیجی واقعی ورمه وه» ده ی بیروه هوش خو ت! «به سوژ و مندالانه وه» له راستیدا من منداله که ی خو تم ده بی بمپاریزی... ده ی بلّی من تولفه که تم. «خوی پیوه ده نووسیتنی».

بیجی: به لّی... تو تولفه که ی خو می.

تیلینا: «مندالّاسا» ویستم خو م بده مه به ر خو ر... که چی وا ره شه بای هینا! تو نیک: «له پالیاندا ده رده که وی» ره شه با نیبه، بوژدوو مانه، ده شتوانی خو ت بده یتته به ر خو ر.

تیلینا: به راست ره شه با نیبه؟

بیجی: «به ته واوه تی پالی داوه به تو نیکه وه» ئه گه ر بیکی شم به سه ریدا چوار که س تیا ده چن! «تیلینا سه رنج ده دات که که سیان پایه خ به م ناده ن، بزیه به هه نگاوی قورس، وه ک مندالّی خو تر پیتی بکات، له ژووره که ده چیتته ده ره وه»

تو نیک: هه ندی جار یه کیک یه کسانه به چوار و زیاتریش. څیرا خاوه ن په یام و نامانجه.

بیجی: به لّی راسته، به لّام ژبانی به تالیکه وه به نده. ژبانی ئه وانی دیکه زور مسوگه رتره له هی ئه و، کامیان له وی تریان زور تر ده رخیتنی: ئه وه یان که دلّنیا ده کات، یان ئه وه یان که دلّ نیا ناکات؟

تو نیک: گرنگتر دلّنیا که ر به لاوه ده نی.

بیجی: گرنگتر... ئه و گرنگتره له لای تو مانای چیبه؟ له وانه یه له خشته به ری زیاتر نه بی که وات لی ده کات ده ورو به ری خو ت نه بینی، به لکو به ره و سیبه ری کی دوور ره وانه ت ده کات تا دووی بکه وی. ئه و کاته هه روه کو کوپران که ری ده که ن توش پی به سه ر هه موو زینده و ری کی ده ورو به رتدا ده نیی! جا ئاخو ده بی منیش به سه رچاوه گرتن له و خشته به ره وه، حوکی مردنی چوار که سی ساده بده م؟ کتی مافی ده رکردنی بریاری وای به من داوه؟ من دادوهر نیم و

رازیش نیم دادور بم. «له گه لئم قسانه ی دوا بی بیترجیدا، هه مان
ئه دوو پیاوه ی له نمایشه خه ونی به که مدا دیانن له سه ر شانۆ
دهرده که ون»

پیاوی به که م: ئاساییه که تو دادور نیت، تو پادشایت!
پیاوی دووهم: «ته ماشای ئه و قورساییه ده کات که له ناو دهستی
بیترجیدا یه» ئه ته وئ به م به رده چی بکه یت؟

بیترجی: ئه مه به رد نبیه
پیاوی به که م: سه وه لجانه... «گالته ی پیده کات» برو اتان هه بی راست
ده لیم... پادشایه!

پیاوی دووهم: «به گالته پیکردنه وه له به رده م بیترجیدا ده چه میتته وه»
روخسه ت هه یه له ترسی تو بله رزم؟ خو ت ده بینی له چی جو ره
شاهانشایه کی؟

پیاوی به که م: «هاوار ده کات وه کو به کیک بانگ هه لیدا له ناو هه راوزه نا ی
ده هو لکوتان و زورنا ژه نیندا که له م کاته دا دنگیان زور به رز بو ته وه و
له کو نسیرته ی که رنه فالیک ی بو هیمییانه ی زور قه ره بالغ ده کات»:

شای هه لئو سه ی گو ره وی ژنان، شای سوخمه ی مه مکان

شای کلبله کان، شای ریسواییه کانی ناو مالان

شای ژنان و، مو به قه کان، شای خه سوان

شای گو ره ویان، شای «فستینا»

شای «ته وژم» ه راکردوه کان

شای لاستیکی ده ریپیان

ئیمپراتور به سه ر «خانویه رانه وه»

بیترجی: «به م گالته پیکردنه هه لچو وه و، به رهن گاریان ده بیته وه و له ناو
ئه وه راوزه نایه دا هاوار ده کات» به سه! من هه لئه ها تووم. ده بوایه
سه رتا مالیکم هه بی. زه مینه یه ک له ژیر پیمدا بی، زه مینه یه ک
له ژیر پیمدا بی!!

«له م کاته دا له قوولایی شانۆدا ژووریک دهرده که وئ له ژووری
سه ریانان ده کات، به سه قفه که به وه که نه ختئ لیژه دوو په نجهره ی

هه لئو قیو دیارن، به به رده میاندا گوربسیک پراکتیشراره و چه ند
چه رچه ف و په رده یه ک هه لئو خراون بو وشک بوونه وه، په یژه یه کیش بو
سه ربانی ژووره که دانراوه. هه راوزه نا ی ده هو ل و زورناکان کز ده بن
وه ک بلتی له دووره وه بیسترتین».

پیاوی دووهم: «به گالته پیکردنه وه ئامازه بو ئه و ژووره ده کات، به بیترجی

پیده که نی» ژووریک له سه ربان؟

پیاوی به که م: له ژووریکدا له سه ربان

دوو په نجهره ی هه لئو قیوی هه ن

سه لته نه ت دهنوینی، سو ارچاک؟

بیترجی: «ئاو ر ده داته وه بو ژووره که، له پشت چه رچه فیکیانه وه سه ری
ئیلینا ده بینی، تووره ده بی» ئه وه چی ده که یت له وئ؟

ئیلینا: خو م دا وه ته به ر خو ر... لی ره، له م سه ربانه. «به سو زه وه» بیترجی!

بیترجی: «به ئاراسته ی ژووره که دا ته ماشای سه ره وه ده کات و زور زور
تووره یه و ده پرسئ» چیت ده وئ؟

ئیلینا: وه ره بو لی ره.

«بیترجی دوو هه نگاو به ئاراسته ی ژووره که دا ده چیتته پی شه وه، ئیلینا بو ئه و
ده چرپینی...» من روو تو قو وتم!

پیاوی به که م: سه لته نه ت بنوینه له سه ر ژووری سه ربانه که

ئه ی پادشا

با ئیمه ش پیت پی بکه نین ئه ی شاهانشا!

بیترجی: «ئاو ر ده داته وه بو پیاوی به که م- له م کاته دا ژووره که دیار
نامینئ- به سه ربیدا هاوار ده کات» راست ناکه ن... من ترسنوک و

نامه رد نه بووم، من ته نیا وه ک سه ربازی یه ده گ بو ما وه به ک
کشاو مه ته دوا وه، چاوهرتی چرکه ساتی داها تووم ده که م. «بو

سه لماندی ئه م قسه یه ی پارچه قورساییه که ی ناو دهستی به رز
ده کاته وه».

پیاوی دووهم: «به وه ری پیاوی به که مه وه بانگی بیترجی ده کات» نه خیر
چاوهرتی هیچت نه ده کرد، ئه ی پادشا!

بیترجی: «ناور ددهاتهوه بو پیاوی دووهم» به لئی چاوه پریم ده کرد!

پیاوی یه کهم: «له و به ره وه» ناتوانی رابردوو بگۆری ئه ی شاهانشا!

قیرا: «له پر له ته نیشته بیترجییه وه دهرده کهوئ، به ئاراسته ی پیاوی یه کهمدا

هاوار دهکات» چون رابردوو ناگۆرئ؟! «به حه ماسه ته وه و گرژانه ئاور

له بیترجی ددهاته وه» پروایان پی نه کهیت... جا رابردوو چیسه؟

ریتگایه که کهس نازانی چۆنه و به ره و کوئ ده چی... ئه وه ئاینده یه که

مانادار و فورمه له ی دهکات! رابردوو یه کلا نه کراوه و ناکو تابه...

رابردوو... هه موو رابردوو یه ک دده تانرئ دهره یتریتته وه.

بیترجی: «و رووژاوه» به لئی! ئه گهر نه یکوژم ئه و ترسنوک و نامهردم، ئه گهر

بیکوژم ئه و دهرۆم وه ک سه ربازیکه ی یه ده گ چاوه پرئ ده کهم و

به رده که شم له مشتما ده بی. متمانه م پی ده کهیت قیرا؟

قیرا: به لئی متمانه م پیتته! هه میسه ش متمانه م پیتت بووه.

بیترجی: «قورساییه که ی ناو دهستی به رز دهکاته وه» هه موو رابردوو

ئالیره دا کو پۆته وه! ئه مه هه موو حیکایه تی منه! له مشتت خۆم دایه!

قیرا: «ئیسستا تیبینی ئه و پارچه قورساییه دهکات له ناو دهستی

بیترجیدا یه، ده ترسی» ئۆی خودایه! خو ئه وه ی به دهسته وه یه کتیلی

قه بره بیترجی!

بیترجی: به لکو هه موو ژبانمه!

تۆنیک: «له بیترجی دیتته پیشه وه» پیشتر ته نها بیرت له چاره نووسی

خۆت ده کرده وه، به للام ئه وه ی له مشتتایه هه موو جیهانه، ئه م

گه مه یه ده شکرئ بو پر یاردانی چاره نووسی ئه و جیهانه یه، ئیسستا

ئه و چرکه ساته له دهستی تۆدایه. «ژووری سه ر سه ربانه که

دهرده که ویتته وه».

ئه فسه ره که: «به په یژه که دا سه رده کهوئ و قسه دهکات» ئه و نا!! پشه کهم!

ئیلینا: «له پشت چهرچه فه کانه وه» وازم لی بیته! من ئافره تیکه ی به میردم!

ئه فسه ره که: له میترده کهت مه ترسه. ئه و کووت و زنجیر کراوه! «زۆرتر

سه رده کهوئ».

بیترجی: «ئه و دیمه نه ده بینئ، مشتت به قورساییه که وه توندتر دهکات

به دانه جیره وه ده لئی» ئه یکوژم.

ئیلینا: «له ترسا هاوار دهکات» دوورکه وه! من پروتم!

ئه فسه ره که: «گه یشتۆته سه ربانه که» ئی باشر، پشه کهم!

بیترجی: ئه یکوژم! «دهنگی دههۆل و زورپاناکان به رزده بنه وه. دیمه نی ئیسستای

سه ر شانۆ به په له و شپرزیه، ئه و دایه لوگانه ی له مه و دوا ده کرتین زۆر

خیران و به شیتوه یه کی سه رسور هینه ریش به رده وام خیراتر ده بن...»

پیاوی یه کهم: بیکوژه، ئه ی پادشا!

ئیلینا: «را دهکات، خۆی له پشت چهرچه فه کانه وه ده شاریتته وه، ئه فسه ره که

هیدی هیدی هه ر به دوا وه یه تی» دوورکه وه لیم!

پیاوی دووهم: به سه و له جانه کهت بیکوژه ماده م تو پادشایت!

قیرا: «ته نگه تاوه» ئه و کتیلی قه بره لابه ره!

پیاوی یه کهم: شای گۆره و بیان... شای سه عاتی سه ر میزان.

بیترجی: به للام من شاره زای کوشتن نیم.

پیاوی یه کهم: شای لاستیکه ی دهر پیتیان، ئیمپراتوری خانویه ره.

ئیلینا: «بی ئومیدانه» دوورکه وه! من پروتم!

پیاوی دووهم: بیکوژه... ئه ی شاهانشا!

قیرا: تکایه!... تکایه! ئه و به ردی کتله لاده!

تۆنیک: ره حمیان پی نه کهیت!

ئیلینا: بیتر... جی...! بیترجی، فریام که وه!

بیترجی: «مشتت به قورساییه که ی ناوییه وه به رز دهکاته وه، به للام به

پیتچه وانه ی ژووری سه ربانه که و ئه فسه ره که ده سوو پیتته وه ریک به

ئاراسته ی ئه و جیکه یه دا که له دیمه نی پیشوودا ده رگاوانه که ی لی

راوه ستابوو» ئای له و گیتزه لوو که یه ی ده تبات و ده ته پیتی، تۆش

جیهان و له مشتت!

قیرا: نا... نابی... ناکرئ غافل بی!

پیاوی دووهم: «له بیترجی نیگه رانه که پشتی کرده ژووره که، که هیشتا

له ویتوه ئیلینا هه ر هاوار دهکات» بیکوژه نامه ردی ترسنوک!

بیترجی: «قورساییه که ده وه شینی» برۆ... قیرا... برۆ... ریتگات له به رده م

کراوه به...

داوای لیووردن له تۆش ده کهم...

مادهم دنیا له مشتما بو...

ده بوايه بیکورژم...

که واته... ئیلینا لیم ببوره!

14

«ههردوو ژووره که له سهه شانو درده که ونه وه. بیجی دهستی

وه شان دووه، ده رگاوانه که به رده بیته وه. کرۆتۆفا دیته ژووری دووهم و

ئیلینا به داویدا دیت»

قیرا: «قورگی گیراوه» بیجی!

«خیرا به سهه ده رگاوانه که وتوو که دا شوږده بیته وه بو ئه وهی دلنیا

ببی که ئاخو ماوه. قیرا ده ستپیشخه رانه و شیلگیرانه هه لسو که وت

ده کات. وه لئی بیجی به پیچه وانه ی ئه وه وه، هیمنانه... ههروه کوو

بلایی له هۆش خو ی چوو، راوه ستاوه، بی ئاگایییانه قورساییه که

به چاکه ته که ی دهسپۆ و له سهه مپزه که دایده نی»

کرۆتۆفا: «دهسته ته رپووه کانی له داوای قاپ شوږدن به به رکۆشه که ی

دهسپۆته وه، ئه وسا به رکۆشه که داده که نی» هه موو شتی جیبه جی کرا!

کرۆتا: خو تان گو تان لی بوو... بیجی... هه موو شتی بیجی و له هه موو

شتیکدا بیجی!! بیجی پیتلاوه کانی پاک نه کردۆته وه!

ئیلینا: جا با سدلاجک قالد رمه کان پاک بکاته وه، ئه دی ئه و بو ئه و

ئیشانه ده رگاوان نیبه؟

کرۆتۆفا: پیشترو وا بو.

کرۆتا: چی پیشترو و چی له داها توودا هه روا ده بی... به لام ئه لئی چی وا

ئهمرۆ ئه و ده رگاوانه ده سه لاتی هه یه!

ئیلینا: ئه م سدلاجکه، ئه لمانییه کی به دفه سه له!

بیجی: ماوه؟

کرۆتا: مه ترسه، من چاودیری ده کهم، هه ر رۆژی وه زع گوڤا، نا هیلم

له دهستم ده رچی!

قیرا: ته واو بووه! «به سهه ئاماژه بو بیجی ده کات که یارمه تی بدات تا

لاشه که بکه ن به ژیر که ره ویته که دا و بیشارنه وه»

کرۆتا: «له درێژه ی قسه کانی دا»... ئیستا ئه وه گرنگ نیبه... گرنگ ئه وه یه

که من به ته نه ها کرۆتا نیم، به لکو پیشه وای ئه م خیزانه م...

سدلاجکیش ته نه ها ده رگاوان نیبه، به لکو پیشه وای ئه م ئا پارمانه شه.

ئه م پله و پایانه ش ده بی له هه موو ده ورا نی کدا ریزلیگیرا و بن.

ئیلینا: «به سهه و ئاخو تۆف ده کات» نازانم، بو نابی هه رگیز خو شی له

یه کشه ممه یه کی جوان ببینن!

کرۆتۆفا: چیت به دل نیبه توفه که م؟

ئیلینا: جا ئه مه ژیا نه؟ پیتلاوه که ی پاک کردۆته وه... پیتلاوه که ی پاک

نه کردۆته وه! ژیا ن ئه وه یه...

کرۆتا: باشه... ژیا ن چییه؟

قیرا: «داوای ئه وه ی به یارمه تی بیجی لاشه ی ده رگاوانه که ی شار دۆته وه،

سه رنجی زه و بیبه که ده دات و به نووکی پیتلاوه که ی ته راییه که له سهه ر

زه و بیبه که دهسپۆته وه» خو تین.

کرۆتا: ته نانه ت نازانی ده بی چی بلایی.

ئیلینا: ژیا ن... هه لبه ت ده بی شتیکی گه و ره بی.

کرۆتا: «به ژووره که دا دیت و ده چی، هه رچی زیاتر قسه کانی توند تر ده بنه وه

و، دهنگی به به راورد له گه ل چریه چری ژووری یه که مدا له دهنگی بوق

ده کات» ئاها! که واته من له نه زه ر تۆدا بچوو کم! که من

شه ره فمه ندانه و ده ستپاکانه بژیم و بخوازم دادوهری بال به سهه ر

هه موو شتی کدا، به سهه ر گه و ره و بچوو کدا بکیشی، ئیتر من بچوو ک

ده بم؟ «ئیلینا هه ست ده کات سووکایه تی پی ده کری. له م ساته وه

ره وشی ده شیوی، خو ی وا نیشان ده دات که گو بی له و قسانه نه بو وه

کرۆتا کردوونی...»

قیرا: «ئه و په له خو تینانه ی به سهه ر جله کانی بیجییه وه ن سه رنجی

را ده کیشن» خو تین به چاکه ته که ته وه یه!

کرۆتۆفا: به بی! ئاساییه، ئیلینا دهیهوئ تو جیا بی.

کرۆتا: به ئی! تۆش میشکی هه لده شیلی. با بروا به دوای باوکه کهیدا، ئه و جیا بوو.

قیرا: جله کانت خویناوین، ده بی بیان گوژی.

«بیترجی ده چی که نتوره که ده کاته وه و چاکه ته که ی بهری داده که نی و یه کیکی تر دهرده هی نی تا له بهری بکات»

کرۆتا: ئه وه نده گه وه بوو له ده ست ئیوه هه له ات! ئه م کارابره شتان... بیترجی، ئه میش جیا به. به راده یه ک جیا به که خوئی چوو ه دهر وه و دهر گاکه ی له سه ر ئیسه داخست و له بیری کردین... ئیوه ش چه ند ئومیدتان پییه تی!

کرۆتۆفا: لیتی بی ئومید بوومه، ههروهک پیشووتر بی ئومید بووم.

کرۆتا: له بهر ئه وه ی تو هه لپه ته به دوای ته نته نه وه نته نه دا... قوتابییه کی فره زیره که! ئه ندا زیاره! ئای چی ئه ندا زیار تکه!

بیترجی: «چاکه ته که ی له بهر کردوو، ئاور له قیرا ده داته وه و به چرپه قسه ی له گه ل ده کات - دهنگی تیر و زیندوو-» ده بیته هه ر ئیستا و زور به په له ئیره جیه ئیلت.

کرۆتا: ئه و هه ر ئه وه نده بوو که چه زی ده کرد بیته ئه ندا زیار، ههروه کوو چون ئیلینا چه زی ده کرد بیته سه ما که ر.

قیرا: «به نه ری سه ر راده وه شینی» ناتوانم لیره دوور بکه ومه وه.

بیترجی: هه ر ده بی بروی!

کرۆتا: کاتئ که سی ده یه وئ بیته شتیک و پاشان نابیته ئه و شته، ئه و ده چیته ریزی «تیکشکاوان» وه!

قیرا: مه سه له که ئیستا هه رپه شه له ژیا نی هه مووتان ده کات. تو تووشی گرفت هاتوویت!

بیترجی: ئه مه کیشه ی منه و خو م ده بی چاره سه ری بکه م، به لام تو ده بی برویت.

کرۆتا: وهک ئه وه ی له دوا ریزدا روو ده دات... لاوان دینه پی شه وه... ریزه کانیان راست و ریکه وهک تاله ده زوو... له پر یه کیچ ده بینم

وهک بلتی له ناوباندا به دوای شوینیکدا بگه ری بو خوئی.

بیترجی: گویت لیسه!

کرۆتا: «له درتیه ی قسه کانیدا» هه موویان به شداری مه شقیان کردبوو ته نها ئه م فه یله سوفه ته نیایه نه بی، ئه م له ناو ریزه کاندای هه ر شه په شه پی

بوو... ته واو بوو... «تیکشکا» «کرۆتۆفا پیته که نی»

قیرا: «قول بیرده کاته وه و، به سه ر ئاماژه بو ژئیر که ره ویته که ده کات» ده بی له وئ دهره ئیتری!

کرۆتا: پیکه نینتان دی؟

بیترجی: ئه ی چون له ئاپارتمان که ده بیته دهر وه؟

کرۆتا: هه موو بینه ران له یاریگای «ستراهوف» وازیان له وه هی نا که چاودیری ئه وانه بکه ن که مه شقیان ده کرد و، چاویان بری بووه

فه یله سوفه که که هه ر شه په شه پی ده هات و... تیکده شکا!! ئه و فه یله سوفه بیترجی بو!

بیترجی: «به برواییه کی ته واوه بریار ده دات» هه ر ئیستا ده بی له سه ر شوینیک ریکبکه وین که له وئ چاودریم بکه ن. که تونیکیش

ته له فونی کرد پی ده لیم تو له کوئی.

کرۆتا: دنیا پیوستی به و «تاکره وانه» نییه.

بیترجی: «دوای ئه وه ی ده بی نی قیرا پیشنیازه کانی ره تده کاته وه» هه ر ده بی برویت... ئه گه ر بگیرییت مانای وایه ئه م کارابره مان بی هوده

کوشتوو.

کرۆتا: ژیا ن بهر پر سیار تییه! هه موو ئه فسونی ژیا نیش له وه دایه!

قیرا: «به سه ر له قاندنی ئه وه ش ره تده کاته وه» نه خیر!

بیترجی: ئه گه ر نه رویت، ئه و هه موو ژیا ن بی هوده ده بی.

کرۆتا: «له پر ئاور له دهر گای ژووری یه که م ده داته وه» دهر دم بزانه سد لاجک چون چونا هی بیترجی ده کوتی.

ئېلىنا: «تەماشای کرۆتا دەکات» چیتەر بە لای منەو ئیسک سووک نییە. کرۆتۆفا: «دلگراڤ» کە واتە ئەو منم میتشکت هەلئە شیلیم!! خۆ گویت لێ بوو؟

کرۆتا: «لەناو ژووری یە کە مدایە، چاودەگێڕی» کوا سدلاجک؟ بیترجی: چوو دەردەو!

کرۆتۆفا: ئیرەیی بە باوکت دەبا!

کرۆتا: «هەست دەکات رەوشی ناو ژوورە کە ئاسایی نییە» ئەو چیتانە؟ کرۆتۆفا: چونکە سەرباری هەر مەینەتیک بۆ ئیمە ناوەتەو، بەلام باوکت کەسایەتییەک بوو حیسایی بۆ دەکرا.

کرۆتا: ئەها...! کە واتە بە هۆی قالدەرمەکانەو سەرزەنشتی کردوویت، وانییە؟

کرۆتۆفا: هونەرمەندیکی گەورە بوو.

کرۆتا: هەمیشە پێم دەگوتن، ئازیزان دەبێ بزانی ئەو دەرگاوانە کێییە.

کرۆتۆفا: ئالی... بەلێنم پێ بەدە کە رێ بەکەس نەدە یە پامە کەت لێ زەوت بکات... دەبێ خۆراگر بی!

کرۆتا: «لەگەڵ ئێراپەتی» چی لێ دەقەوما ئەگەر شوین پێیەکانی خۆی پاک بکردایەتەو؟

کرۆتۆفا: تا بیترجیش وا نەزانی تۆ پارچە وەرە قەیهکی هەر کاتی ویستی و ئارەزووی کرد نەخشەت لەسەر بکیشی.

کرۆتا: من رینگا نادەم بەهۆی تۆو ئەم خەیزانەم تووشی هیچ دەردی سەربیهک بی. بۆیە دەبێ ئەو قالدەرمانە تۆ پاکیان بکەیتەو.

کرۆتۆفا: دەبێ بجهنگیت... دەبێ بەردەوام خۆراگر بیت، بۆ ئەوێ وەکوو خۆت بچیت... ئالی بەلێنم پێ بەدە!

ئېلىنا: بەلێ... بی گومان!

کرۆتا: «لەگەڵ ئێراپەتی» خانمە کەم لە راستیدا تۆ نازانی کە بیترجی وەک ئیمە تەماشای شتە ئاساییەکان ناکات. ئەو بیر دەکاتەو، لانی

کەم بیر لە چارەنووسی هەموو ئەوروپا دەکاتەو «پێی ناخۆشە کە ئەم میوانە نەناسە بایەخ بەقسەکانی نادات» پشتم تێ مەکە! هەول بەدە ئەگەر بۆ جارێکیش بوو تیبگەیت کە هەر مرۆفیک پەيامیکی خۆی هەیه لە ژياندا. بۆ هەندیک ئەوروپا تەرخان کراو و، بۆ هەندیکی تریش گسک. ئەگەر کەسیکیش لە نیوان ئەو دووانەدا شەپەشەپی بوو ئەوا لەوانە یە کارەساتیک بنیتەو. کەسێ بیر لە ئەوروپا بکاتەو و گسک فەرامۆش بکات، هانی دەرگاوانە کە دەدات دەستگیری بکات و خۆی و خەیزانەکی بنیتریت بۆ گرتووخانە. «سەرنج دەدات بیترجی و قیتر هەر بەجاری گوی بەقسەکانی ئەم نادەن، ئەمە بەهەلۆستیکێ دۆزمنکارانە لیکدەداتەو بەرامبەر بەخۆی، بۆیە توورە دەبێ و بەرەنگاری دەکات» ئیو لەگەڵم کوک نین؟ ئیو پێتان وایە من چیکییەکی بەدم کە لەم کاتەدا قسە لە شتی بچووک و لاوەکی دەکەم؟ خوا و باشی کردووە کە هەموو میترووی خۆمان دەزانم! بەپروای ئیو چۆن توانیومانە لە کۆیلا یە تیبەک رزگارمان بی کە سێ سەدە ی رەبەقی خایاندوو؟ ئایا هەولمان دا دنیا قەلب بکەینەو؟ چیکەکان هەرگیز لە پشت سەنگەرەکانەو نەوستان، چیکەکان پەنایان بردە بەر چیای «سۆکۆلا». ئەو پرۆقانه شارەزایییەکیان بەگەلە کەمان بەخشیو بەرامبەر ئەزمونی دەیان رابوون و زیاتریش بوو «بەهۆی هەلۆستی بیترجی و قیترەو ئەو نەدە تر توورە دەبێ». تۆ بۆ ئەو نەدە رەشبینی خانمە کەم؟ من خانمە کەم... من خانمە کەم... گەشبینم! گەشبین بوومە و هەر گەشبینیش دەبم. بی گومان ئەلمانەکان دەرپووخین چونکە ناکرێ ئەم وەزە هەر وای بچیت... ئیو دەلێن چی؟ ناخۆ پاش کۆتا هاتنی جەنگ کێ دەبیتە خاوەن بریار؟ من کابرایەکی واقیعیم، شتەکان وەک خۆیان دەبینم، بۆیە دەلێم چی ئینگلیز بێن یان پروسەکان ئەوا چیتەر لەم ولاتەدا شوینی فەیلەسوفان نابیتەو، بەلکو شوین دەدرێ بە خەلکانی وەک من چونکە پێداویستی سستمیکی تازە و دەخوازی. بەو جوورەش جارێکی دیکە کەسانی وەک ئەو

تیکدهشکینهوه، چونکه نازانن سهرکهوتن بهی دهنگی مانای چیه. هیچ شتیکی بهدل نییه... له هه موو شتیکیدا کهموکوری دهبینی. خه لکی لهم جوژه کومه لگا بهد دهکن. بهلئی کومه لانی خه لک و خیزان و دهولت و یاسا بهد دهکن چونکه نایانهوی خۆ بگونجینن. بهلام توکه دهتهوی لهگه ل ئیمه دا بژیت دهی خۆ بگونجینی، بهو جوړهش من سوورم لهسهر ئه وهی کلپله کانم بدهیته وه. «بیجرجی به نه خیر سهر راده وشینئی» نامدهیتی؟ «زهنگی ته له فونه که لئ ده دات».

بیجرجی: «به شپرزهبی راده کات به رهو ته له فونه که» نچاس قسه ده کات! «به نیگه رانییه وه دهسکی ته له فونه که له گوتی دوور ده خاته وه و روو له ژووری دووم ده کات و ئیلینا بانگ ده کات» ئیلینا... له ته له فون توپان دهوی!

کرۆتا: «هه ره شه ده کات» گوت لئ بی... ئه گهر نه مدهیته وه...

بیجرجی: «ئیلینا به راگردن دیت، ئه مپیش دهسکی ته له فونه که ی بو درپژ ده کات و، به لالوو تیکه وه ده لئی» هیشتا پیوستم پییه تی.

16

ئیلینا: «ته له فونه که له بیجرجی وهرده گری، بیزارانه و به نه غمه یه کی غه مبارانه وه ده دوی» نچاسوفا... ها... ها... چونی سوزانا. دهنگیکی ئافره تانه: «له پشت شانوکه وه ئه م دهنگه رارایه دیت که به نازاره وه ده لئیت» بابا!

بیجرجی: «به چریه به قیرا ده لئی» دهنگی ژنی ده رگاوانه که یه!

کرۆتا: «چوته ژووری دووم» نه یدامه وه!

کرۆتوفا: چی؟!

کرۆتا: کلپله کان.

ئیلینا: باشه... ئه ی دواتر؟

کرۆتوفا: کلپلی خوتن تاهه تایه! هه ول بده بزانیته که مه سه له که په یوه ندی به ژیانئیلینا وه هیه، نهک به کلپله کانه وه.

ئیلینا: به لئی... نه متوانی!

کرۆتا: تو نازانی له وانه یه شته بچوکه کان په ره بسپین و بینه شتی گه وره؟!

دهنگیکی ئافره تانه: بابا!

کرۆتا: ئه گهر له و کاته دا هیرشیتی ئاسمانی بیوايه. ئیمه چیمان به سهر ده هات؟!

ئیلینا: وای خودایه... چهن دئی قسه وقسه لۆکت له لایه!

کرۆتا: لیره ده ماینه وه... وه کوو مشکان له ناو ته له دا، ده رگامان له سهر داده خرا!

بیجرجی: «له گه ل قیرایه تی» ده بوايه زور زوو لیره برۆیشتیتایه.

قیرا: نیگه ران مه به، ده بی ئه م وه زعه کوتایی بیت!

ئیلینا: ده بی بیبینی...

کرۆتا: به لئی، وهک مشکي ناو ته له!

دهنگیکی ئافره تانه: بابا!

کرۆتوفا: به و خودایه... هه قی تو به!

کرۆتا: کلپله کان مانایه ک له کلپل زیاتر ده به خشن!

بیجرجی: چی بکه یین؟

ئیلینا: «هه ره به ته له فونه که قسه ده کات» به لای منه وه جیا وازی نییه.

کرۆتا: لیره مه سه له که په یوه ندی به هه موو شتیکیه وه هه یه... ئه گهر ئه مجاره

بییه خشم، ئه وه مانای وایه به رده وام ته نازولی بو بکه م.

ئیلینا: «هیشتا ته له فونه که ی پییه» به لای منه وه شته کان هه مووی وهک یه کن.

کرۆتا: چارمان چیه ئه گهر وتی ناتانده مه وه؟ «له زهنگی ده رگاکیه یان

ده درئی، کرۆتا ده چی بیکاته وه، به دهم ریگاوه قسه ده کات» ده ی

خاتون پیتم بلئی چارمان چیه؟!

ئیلینا: نا... نه فسم هه زی له هیچ شتی نییه! «گوتی له کردنه وه ی

ده رگاکیه... غه لبه غه لب دئی» باشه خوا حافیز «ته له فونه که

داده خاته وه» ئه وه سوزانا بوو! «سهرنج ده دات قیرا و بیجرجی ئاگیان

لەم نەبوو، بۆیە بەدەنگیتکی بەرزتر دەلتی» لیم توورپەیه! «بیرجی و
قیرا گوتیان هەلخستوو بەدەنگەدەنگەکی دەرهو. دەنگی
ئیلیناش تا دێ بەرزتر و بەرزتر دەبێتەو» توورپەیه چونکە نەچووبوو
بۆ مەشق! «کەس گوتی لەم نەگرتوو، بۆیە هاوار دەکات» دەلتیم ئەو
سۆزانا بوو! «ئاوڕ دەداتەو و دەچن بۆ ژووری دوو».

17

شیوەن و فیزاع

«کرۆتا ژنی دەرگاوانەکە دەهینیتە ژووری دوو. ژنی دەرگاوانەکە
ئافەرەتییکی سادەیه، ژیان هیلاکی کردوو، کەسایەتییەکی
پروکەشانی هەیه، بەدریژایی ئەم دیمەنە لەلای دەرگاوە دەوستی.
کرۆتا و ژنەکی بەپێچەوانە مامەلەیان لەگەڵ مێردەکەیدا لەگەڵ
ئەمدا زۆر لووت بەرز. قیرا و بیرجی لە ژوورەکی ئەو دیو پالیان
بەدیواری ناوێندوو ناو بۆ ئەوێ گوتیان لە هەموو قسەکان بێ.»
ژنی دەرگاوانەکە: «لە درێژە ئەو قساندا کە لەگەڵ کرۆتادا لە پارێهەو
دەستیان پێکردوو، دەنگی گریانایە» ئەی خوای خۆم لە ئاسمان،
دەمیکە لە خواروو چاوەڕۆ دەکەم... ناردووین بەشوتیدا... ئیشیان
پێتەتی، مەگەر ئەم نمایش و ئیستیعرازی نییە!
کرۆتا: هات تەماشای ئالاکانی کرد و رۆیی!

ژنی دەرگاوانەکە: چی لێ بکەم بۆ یەک ساتیش ئۆقرە ناگرێ!! خۆی وتی
بەیانێ کەسیکی نەناسراوی دیو هاتۆتە ناو ئاپارتمانەکە، ئیتر کیچ
کەوتە کەولی تا بزانی چۆتە مانی کێ... پیم گوت تۆ دەخلت چییە،
ئەو شتتیکە تاییەتە بەخەلکەکە، بەلام وەلامی دامەو کە ئەو
جەوهەری ئیشتەکیەتی. بەسەر هەموو مالهکاندا گەرام نەمدیتەو.
نازانن داخوا لە کوێ بێ؟

کرۆتۆفا: نەخیر... خانم ئیمە نازانین «بە لووتی بەرزوو لە ژوورەکە دەچیتە
دەر»

ئیلینا: لەوانەیه ئیستا نمایش بکا.

ژنی دەرگاوانەکە: بەلام ئەو نەعلی لەپێدایه! پێلاوەکانیم ئامادە کردوو و
ئەوتە لە موبەق! وەی خودای خۆم لەو ئاسمانە، چی بکەم؟ ئەو پیتی
گوتوو هەر کاتێ شتتیکێ لێ بقەومی، من یەکسەر پەیوەندی بکەم
بە گستاپۆوه!... ئی خۆ ئەوانیش ئەوتەتان لە سەر شەقامەکان ریز
بوونە، گوتیان لێیە... هەلبەت دەبێ ئیستا ئەویش لەگەڵیاندا بێ،
ئەگەر نا ئەو لە من دەقەومی. جەنابی سەرھەنگ... بە رای تۆ
خەبەر بدەم یان نا؟ بچم بۆ بارەگای سەرکردایەتی تیبەکەیان و
ئاگاداریان بکەمەو؟ ئی هەر دەبێ لێرە بێ لەناو ئەم ئاپارتمانەدا!

کرۆتا: دەبێ خەبەر بدەیت، بۆ ئەوێ لە گێچەل بیسپارتیزی، خۆشت
دەزانی... ئەوێ رێگای جەنگین هەلبێتێ...

ژنی دەرگاوانەکە: من زمانی ئەلەمانی نازانم... بەلتی... ئەرۆم... وای
خوای خۆم لە ئاسمان بۆ دەبێ هەمیشە شتێ رووبدات! «دەرپا-
کرۆتا بەرپێ ناکات... گوتی لە دەنگی داخستەوێ دەرگاوە».

18

«لە ژووری دوو مەدا کرۆتا لەگەڵ ئیلینادا. هێچیان نییە پێکەو
باسی بکەن. هەردووکیان لەیەکتەر توورن. کرۆتا بەژوورەکەدا دیت و
دەچن، بەقولی و جدییانە بێر دەکاتەو، وەلێ ئیلینا هەر خەریکی
کات کوشتنە، بەلام بیتاقەتییەکی هەرچی زیاترە روو لە زۆربوونە،
لە ژووری یەکەمیشدا گفتوگۆ گەرم بوو»

بیرجی: هەر ئیستا و بەپەلە دەبێ لێرە برۆیت.

قیرا: هێمن بە... هێمن بە... هێمن بە!!

بیرجی: لە کوێ چاوەرپێ تۆنیک دەکەیت؟

قیرا: «بەقولی شەنوکەوی بێرۆکەبەکی تر دەکات» مەسەلەکە دەرفەتتیکێ
دیکەیشی دەوی تا دەیانھینیتە ئێرە.

بیرجی: لە کن کۆگای شیرینەمەنییەکە چاوەرپێ دەکەیت، وانییە؟!

قیرا: خیرا، دەتوانین بیگوتین بەو بۆ جییەکی تر؟ ئایان نا؟

بیرجی: نەخیر ناتوانین. گستاپۆ لەبەر دەرگان و لاوانی هیتلەر بزمیش بە

هه موو ئا پارتمانە کەدا بلاو بوونە تەو.

ڤیتر: کەواتە دەبێ هه موومان لیتره دوور بکه وینهوه... دەبێ هه موومان لهم ماله دەرچین.

بیترجی: قسه ی نابه جی.

ڤیتر: وا نه کهن هه مووتان تیا ده چن... دەبێ برۆن.

بیترجی: جا چۆن ده توانی قاناعه تیان پی بینی که برۆن؟

ڤیتر: راستییه که بیان پی ده لێین...

بیترجی: ئەو کاته ده تۆقین، به په له ده چن خه بهرت لیده ده ن بۆ ئەوهی خۆیان رزگار بکه ن! بۆیه نابێ هیچ بزائن!

ڤیتر: کەواتە به هۆیه کی تره وه ده یان به یه نه دهره وه.

بیترجی: چیه ئەو هۆیه ی تر؟!

ڤیتر: ده بێ هۆیه ک بدۆزینه وه.

بیترجی: هه هه ست به شتی بکه ن ده تۆقین.

ڤیتر: به م جوړه ش ژبا نیان کو تایی دیت. ده بێ بیانه یه نه دهره وه.

بیترجی: ئەو که هه موومان برده دهره وه، چیمان لیده که هیت؟ له کوئ

ده مانشاریته وه؟ هه لبه ت تۆ ناتوانیت چوار که س ئاودیوی سنوور

بکه هیت... ئەو هه هه مه حاله!!... سه عاتی که ناخایه نی ده گیرین

«پالتۆکه ده دات به ڤیتر» وه ریبگره و برۆ!

ڤیتر: ناتوانم ئاوا به جیتان بهیتم!

بیترجی: «کورت و کرمانجی مه سه له که ده پرتیته وه» رزگار بوون له لاشه که

مه حاله. دوور خستنه وهی لیتره کاری نه کرده به. شار دنه وهی له

جییه کدا هه رنا کرئ. کەواته تا دهر فته ماوه ده بێ به ته نهها برۆیت،

ئه گینا به دووت ده که ون.

ڤیتر: «پاش چرکه ساتیک بی دنگی، به چرپه وه ده لێ» ئەو تۆ؟

بیترجی: دلته لای من نه بێ.

ڤیتر: لێ ده گه رتی بتگرن؟

بیترجی: ئەو ده بێ هه لیبیم؟

ڤیتر: به لێ، زۆر ئاساییه که را بکه هیت.

بیترجی: ئەمان خیزانی من.

ڤیتر: مادهم ناتوانی لیتره دهریان بکه هیت... ئەو چۆن یارمه تیبیان ده ده هیت؟

بیترجی: تۆ له و باره یه وه خۆت ماندوو مه که.

ڤیتر: که لیتره بمینیت چۆن یارمه تیبیان ده ده هیت؟

بیترجی: هه ول ده دهم شتی بزائن.

ڤیتر: به هیمنی بیترکی لی بکه ره وه... به وردی و هیمانه بیترکه ره وه: ئەگه ر

را بکه هیت ئەوا دهر ده که وهی که تۆ کوشتو ته و، ئەوان هیچی له باره وه

نازائن. به لām ئەگه ر بمینی، مانه وه که ت هیچ ناگه یه نی و، به بیی یاسا

عور فییه کان، هه موو ئەندامانی ئەم خیزانه ده درتیه بهر گولله... واته

له هه ر حالدا بی، بمینی یان برۆیت، ئەوان ده کوژین.

بیترجی: ئەم قسانه ت بی سوودن.

ڤیتر: به هیمنی لیبی ورد به ره وه، مانه وه ت خۆکوشتنه و هیچی ترا!

بیترجی: ئینجا چیه؟

ڤیتر: مافی ئەوه ت نییه!

بیترجی: کی ده توانی ئەو مافه م لی بسینی؟

ڤیتر: ئیمه ده توانین... تۆ وا جاریکی تر په یوه ندیت له گه ل کردینه وه.

بیترجی: نا، ئەم قسه یه ت بی سووده.

ڤیتر: که بمینیته وه، لیتده پیتچنه وه و نازارت ده دهن.

بیترجی: خۆم ده ستپیشخه ر ده بم!

ڤیتر: ده زانم... حه بی لۆمینال ده خۆیت! به لām ده بێ تۆ بژیت. تۆ ناتوانی

ئەوان رزگار بکه هیت. «له پر دیتسه وه یادی» ئیلینا! به لئی ئیلینا!

پتویسته به هه ر هۆیه که وه بووه بیه تیت... ئەو دیت... که س که س

بین ئیشه که ئاسانه! پتویسته ئەوی ده کرئ رزگاری بکه ی، ئیمه هه ر

سیکمان ده رۆین. ئیلینا له گه ل خۆمان ده به ی. تۆنیک

ده مان دۆزیتسه وه یان بۆخۆمان ده رۆین، هه موو شت به دلئی خۆمان

ده بێ، س که س... ئەمه یان ده کرئ. ئیلینا له گه ل خۆمان ده به ی.

بیترجی: ئەوه سه خته!

ئیلینا: «له بهر ئەوهی له ره وشی ژووری دووه م نا ره حه ت بووه دیتسه ژووری

یه که م. له گه ل هاتنیدا دوا وشه ی بیجی هه لده قوژی و به دهم
 پیکه نینه وه لاسایی ده کاته وه» نه وه سه خته!، نه وه سه خته! من نه مری
 به شتیوه یه کی گشتی ناقولام! «به دهنگی خوئی قسه ده کات» نه و
 خه لکی نه ویش «نامازه بو ژووری دووم ده کات» نه وانیش
 ناقولان. هه مووتان ناقولان... به ته واوه تی ناقولان!
 «زهنگی ته له فون لیده دات»

بیجی: «ده موده ست هه لیده گری» نجاس... به لئی! «ده سکی ته له فونه که
 ده دات به قیبرا»

قیبرا: «وه ریده گری» به لئی... باشه... به لام نیمه سی که سین! نه خیر... ده بی
 ده بری بکه ن. هه رده بی... هه رده بی! به لئی، رووی دا... به لئی... به لئی...
 ماشینه که... باشه با به دوو وه جبه بی. به لئی «ته له فونه که داده خات و
 به بیجی ده لئی:» له ماوه ی ده ده قیقه ی داها توودا ماشینی که له پشت
 سووچه که ی به رامبه ر باخچه که ده وهستی، ماشینه که هی باره لگرته
 و له سه ری نووسراوه «سه مونخانه ی فستین» به شو فیره که بلین قیبرا
 ناردووبنی. ئیتر نه وه نده به سه. من ده بی ده سه جی بروم!

ئیلینا: «نامازه بو ته له فونه که ده کات» نه وه به سه ر کیدا ده تقیژاند؟

قیبرا: «شله ژاوه» ده مقیژاند؟

ئیلینا: به لئی، زور به توندی ده تقیژاند!

قیبرا: تو و مه زنده ده که یه!

ئیلینا: مه زنده نییه. به ته واوه تی ده تقیژاند «له گه ل بیجی قسه ده کات»

تو چی په یوه ندیت به سه مونخانه وه هه یه؟

قیبرا: ئوتومبیله که یاغمان بو ده گورن.

ئیلینا: شتیکی رووی داوه؟

قیبرا: نه خیر... جا چی هه یه روو بدات؟

ئیلینا: نازانم... ره فتارتان جیتی سه رنجه!

قیبرا: «له پر بیرو که یه کی به میتشکدا دیت» ره فتارمان سه یر نییه، نا، نا...
 هه رگیز... مه سه له که نه وه نده یه که من خزم و ناسیاوم له لادی هه ن
 به لیتیم پی دابوون که سه ردانیا ن بکه م و، نه ختی که ره و... روون

به ینمه وه...

ئیلینا: که ره و، روون؟!

قیبرا: به لئی!

ئیلینا: هیلکه ش؟!

قیبرا: به لئی... هیلکه ش! له گه لمان دیت... وا نا؟

ئیلینا: «به نازه وه» به لام من به بی سپینه ده مه وی... هیلکه یه که هه مووی
 زه ردینه بی.

کروتا: «له گه ل کروتوفا قسه ده کات که تازه گه پراوه ته وه و له پشت ته وه هاتوته
 ژووری دووم» دوا بر بارم وه رگرتووه، چاوه ری ده که م تا میوانه که
 ده پروا.

قیبرا: «رین کوته که ی له بهر ده کات، بیجی یارمه تی ده دات... له نا و
 ده رگا که دا ده وهستی» پیوسته به دوو جار بچینه ده ره وه... من پیشتان
 ده که وم.

بیجی: که واته زو که!

قیبرا: ئیوه ش زو وهرن چونکه ماشینه که زور چاوه ری ناکات «وه رده گه ری
 و ده پروا»

کروتا: دوا ی نه وه دوا ئینزاری ده ده می. نه گه ر کلبله کانی بو نه گه راندمه وه،
 نه وا منیش هه موو که لوپه لی خو مان و نه وان ی ئیلینا ش له ژووره که ی
 نه وان ده گو تیزمه وه.

«توژی داده نیسی بو نه وه ی پشوویه ک بدات و هیز و هه ره که ت بداته بهر
 خوئی بو شه ری کی یه کلا که ره وه».

ئیلینا: «ته ماشای نه وه ده رگایه ده کات که قیبرا ی لی چووه ده ره وه و، سه ر
 راده وه شینی» نه وه چی ئافره تیکه! هه روا له پر ری بی، خو لانی که م
 ده بیتوانی خوا حافیزی له خیزانه که م بکات.
 بیجی: ده ی ئیلینا، تکات لی ده که م به په له جله کانت بگوره! باشه! به لام
 په له که!

ئېلىنا: جا بۆ بە يەلە؟

يېرچى: تىكات لى دەكەم.

ئېلىنا: ئى خۆ كاتىكى باشم لە بەر دەستايە.

يېرچى: نا نىتە.

ئېلىنا: من كە وادەى چوونە بالىيەم لى بەسەرچوو، بۆ چوونە ھەر

شوتىنىكى دىكە پەلەم نىيە.

يېرچى: ئېلىنا!

ئېلىنا: چىت دەوى؟

يېرچى: سەرنج بدە، چى مەينە تىيەك بالى بەسەر ھەموو شتەكاندا

كىشاو!

ئېلىنا: زۆرىاشە كە بەم دەرەنجامە گە يىشتوويت.

يېرچى: ماشىنمان ھەيە.

ئېلىنا: پاشان؟

يېرچى: دەبى ئەم فرسەتە بقۆزىنەوہ.

ئېلىنا: جا من داوام لى كر دوويت نەرۆيت؟

يېرچى: لەگەل ئەوہشدا... منت خۆش دەوى.

ئېلىنا: جا تەنھا لە بەر ئەو ھۆبە دەبىت لەگەلتدا بىم لە پىناو كەرە و

رۆندا؟

يېرچى: ئېلىنا، ھەموو شتىكىم بەجى ھىشت و، ھاتم لە «فستينا» بوومە

يارىدەدەرى گەرسۆن لە پىناو ئەوہدا كە پىكەوہ بىن، كەچى ئەوہتا تۆ

ئامادەنىت، بۆ ماوہبەكى كەمىش بى بىت بۆ ئەو جىيە كە من

دەمەوى.

ئېلىنا: جا چۆن ناتوانم؟ بەلى دەتوانم!

يېرچى: كەواتە دەستور دكە... تىكات لى دەكەم.

ئېلىنا: ئى بەلام ناچار نىم.

يېرچى: زۆر جار دەلىيىتەوہ كە ئومىد دەخوازى ھەموو رۆزى ئاھەنگى

بووكتىنەكەت دووبارە بىتەوہ.

ئېلىنا: ھەموو رۆزى ئاھەنگى بووكتىنى، ئاى چەند جوانە! ئەوہى لەدواى

ئاھەنگى بووكتىنى دى ئەوہندە جوان نىيە. مەبەستم ئەوہىە جوانە

بەلام بەو ئاستە نا، «ھەندى سەما دەكات، زۆرتر لە جولەى مەشقى

بالىيە دەكات»

يېرچى: سەرلەنوى ۋەك جارى جاران ئەوہ دەكەينەوہ. ھەر بۆبەشە دەمەوى

لىرە برۆمە دەرەوہ، با بۆ تەنھا ساتىكىش بى گىرنگ ئەوہىە بە تەنيا

بىن... ئەمرۆ زەماوہندىكى نويمان دەبى... باشە؟ ئەم گەشتەمان

گەشتى ھاوسەرئىيمان دەبى... گەشتى ھاوسەرئىتى.

ئېلىنا: «بەخەندەوہ» گەشتى ھاوسەرئىتى لە ماشىنى سەمووندا! پىتوايە

من سەموون بىم؟

يېرچى: «ئامازە بۆ ئەودىو پەنجەرەكە دەكات» تەماشاكە! رۆزىكى چەند

خۆشە...

«ئېلىنا سەما دەكات»

لە دەرەوہ دەفرىت

«ئېلىنا سەما دەكات»

ئەمرۆ يەكشەممەيە

«ئېلىنا سەما دەكات»

تىكات لى دەكەم ئەگەر منت خۆش دەوى لەتەكما وەرە!

ئېلىنا: «راشكاوانە» گووتم نايەم بۆ ھىچ شوپنى. من كە ئەمرۆ لە چوونە

بالىيە بى بەش بووم، كەواتە لانى كەم دەبى لە مائەوہ مەشق بكەم.

تۆ پروات بەوہ نىيە كە سەما كارە! تۆ ھەرگىز لەوہ تىناگەيت كە ھەر

مرۆقەك پەيامىكى ھەيە!

يېرچى: «دەقىرئىتى» ئاى بەداخەوہ!

ئېلىنا: بۆچى بەداخەوہ!

يېرچى: «دەقىرئىتى» دەبى لەمەبەدوا پىياو دەمپىس بى!

ئېلىنا: بەدەست من نىيە!

يېرچى: كە بە دەست تۆ نىيە، كەواتە دەبى لەگەلما بىت. «دەستى ئېلىنا

دەگرى»

ئېلىنا: نايەم!

يېرچى: دىت... ئىتر بەسىھەتى پاشكۆيى! «ئېلىنا بەرەنگارى دەكات-
يېرچى توندوتىژانە رايدهوشىنى» .

ئېلىنا: چىبە شىت بوويت؟ شىت بوويت؟ بەسە... ھاوار دەكەم!

يېرچى: «لەپر لە بەردەم ئېلىنادا بەچۆكدا دىت» ئېلىنا تكات لى دەكەم
لەگەلما وەرە!

كروٹوفا: «پىشتر كە لە ژوورى دوو مەوہ لە پشت دەرگاگەوہ ھەولئ دەدا
شتى لەو دەمەقالئىيە حالئى بىچ كە لىرە روودەدات ئىستا ھاتۆتە
ژوورى يەكە مەوہ و دەبىنى يېرچى لە بەردەم ئېلىنادا چۆتە سەر
چۆك» چىبە يېرچى شتىكت لى كەوتوہ؟ كوا مېوانەكەت؟
ئېلىنا: چو ماسشىنىك بىنى... مەبەستم لەوہ يە كەرە بىنى... نا... نا...
ھىلكە بىنى.

كروٹوفا: چىبە نازانى قسە بكەيت؟

ئېلىنا: ناسياوى لە لادئ ھەيە و، بەنيازن بچن بۆ ئەوئ بۆ ھىلكە ھىنان
و... شتى وا...
كروٹوفا: كئ دەروا؟

ئېلىنا: ھەلەت، ئەو خانمە و يېرچى.

كروٹوفا: «بەدلئى نىبە» ھەر ھەردوو كيان؟

يېرچى: «دەيەوئ سوود لە دوا دەرڤەت وەر بگرئ» من دەمەوئ ئېلىناش
لەگەلماندا بىت.

ئېلىنا: منىش نامەوئ!

يېرچى: منىش دان بەوہدا دەنىم كە نامەوئ بەتەنيا لەگەل ئەو خانمەدا
بوؤم!

ئېلىنا: دەمەوئ مەشق بكەم... دەبئ مەشق بكەم!

كروٹوفا: «بەخىرايى ھەلوئىستى خۆي دەگورئ» دەتەوئ ئېلىنا ئىرەبى بەو
خانمە بەرئ؟ بەلام جىي خۆشحالئىيە كە ئېلىنا وەك تۆ نىبە. ناشزانم
بوچى رازى نەبوو لە جىبەكى دىكەوہ گىرەي پى بكرئ... بەتايبەتەي
كە ئەمرو خىزانەكەي كۆلۆنىل دىنە دىدەنىمان و دەمەوئ كچەكەم
لەگەلمايە لە مالمەوہ.

ئېلىنا: مادەم تۆ چوونە بالئىيەكەت لى تىكدام، منىش گەشتەكەت لى
تىكەدەدەم... ئىتر كاتى ئەوہ ھاتوہ كە رىز لە كارەكەم بگرئ... كە
ئەمەش بە گەفتى نەرم نەيەتە دى، ناچارم توندوتىژ بىم لە گەلندا.
چەند حەز دەكەيت لە پىناو مەسەلەيەكى ترىشدا جىيا لەمە!
بىپارىرەوہ، ھەر سوودى نىبە!

يېرچى: «كتوپر خۆيەدەستەوہ دەدا» كەواتە با وابئ... «دەچىتە پشت مېزى
نووسىنەوہكەي» لە مالمەوہ دەمىنىنەوہ!

ئېلىنا: ھەلەت تۆ دەبئ بوؤي.

يېرچى: «شوشەي حەبى لۆمىنالەكە ھەلدەگرئ» نا... نا پشە بچووكەكەم،
بەبئ تۆ نارۆم!

نمایشە ھەونى سىبەم

«ھەردوو ژوورەكە ديارنامىن. سەر شانۆ تارىكە. بئ دەنگىيەكى
تەواو. يېرچى بەتەنيايە»

يېرچى: بەلئ... با وابئ، تارىكى بال بكىشى... «تەماشاي شوشەكەي
ناو دەستى دەكات» ئىي... ئەي شوشەكەي حەبى جوانت تىدايە...
حال و ئەحوال لەوئ چۆنە؟ ئەو باشە؟ لەوئ دەم دادەچەقئ... تەپل
لئ نادرتن... ھەموو شتى لەوئ دەردەوشىنەوہ و نامىن... نامىن تا
بگوردرئ بۆ گىيا... بئ گومان لەم گورانەدا بۆ ھەر شتى جگە لەوہي
بىنە مرۆڤ، رزگارى ھەيە!

«لەگەل قسەكانى يېرچىدا مۆسىقاىيەكى نزم و ھەندئ لە رىتمى
گورانى «رووت بەرەوہ» تىھەلكىش دەبئ. ئىستا خودى گورانىيەكە
دەست پى دەكات. بەلام ئەسلى گورانىيەكە نا، بەلكو
خوئىندەنەوہەكى بەئاوازەنەتەي، ئەبئ زۆر بەرەوانى بخوئندرتەوہ كە
ھىچ وشەيەكى ون نەبئ. تارىكى. دەكرئ شىعرخوئىنەكان لە جىبەكى
بەرامبەر شانۆكە ديار بن»

دەنگىكى پىاوانە: ئەي شوخ، ئەي شوخ

لەو پىستە زۆرەت وەرە دەرئ و خۆت رزگارەكە

وا جوانتری

وهک ههلمات... وردوخاش به،

به پارچهی بچووک بچووک بلاو ببهروه

دهخولینهوه، یان هه لدهه زنهوه، یان دهفرن...

دهنگیکی ژنانه: وهک چۆن عاشقم دهخوای

ئه م پیسته زۆره م بۆ غهیری ئهوه

منیش ئهی خوشه ویستم... دهزانم چیت دهوی

وهک خهونهکان... دلسۆز و عاشقانه مبه

مبه بۆ خۆت... رووت... با ئیسکه پهیکه ریک بم

«سه دای ئه م دهنگانه دهروینهوه، ئینجا له نیوان دیمه نهکاندا

مۆسیقاکه به کزییهوه بهردهوام دهبی. له م ساته دا تۆنیک له نزیک

بیترجیهوه دهردهکهوی.»

تۆنیک: ماشینیکم بۆ ئاماده کردوویت... ته نهها پینج دهقیقهت مۆلت

ههیه.

بیترجی: ئیستا هه موو زه مهنم به دهسته وهیه... ئه گهر ئه وان مردن، ئایا

ده توانم بژیم؟

تۆنیک: دهزانم. ده لاین پیاوانی له م حاله تهی تۆدا مردن هه لده بژیرن.

ئه مهش به ته واوه تی له گه ل بنه ماکانی شه ره فدا ده گونجی... به لام ئه و

مردنه مردنیکه نه زۆکه.

بیترجی: زۆر که م رووی داوه مردن به سوود بووی. به سه بۆ من

شه رافه تمه ندانه مرم.

تۆنیک: کارتێ شه ره ف به روومدا هه لمه ده... شه ره ف ته نهها ئاوینه یه که پیا

دهروانین... تۆ ده ته وی هه میشه له دیدی خه لکدا پیاو چاک بمینی.

ده ته وی ته نانه ت له مردنه که شتدا سه رنج راکیش بی! تۆ هه میشه بیر

له خۆت ده که یته وه... وه لئ له وه دا باش بیرناکه یته وه که ئاخۆ

هاورپیکانت پیوستیان پیته... یان پیوستیان به ژیا ته. ماشینه که

چاوه رپیت دهکات... پینج دهقیقهت ماوه!

بیترجی: چیت له من دهوی؟ من به بی ئیلینا نارۆم... «له پر چه پکیک

تیشکی سپی خپ له سه روو سه ری وه ده رده که وی. نه ختیک سه ر

شانۆش رووناک ده کاته وه، بیترجی به سه رسورمانه وه تیی دهروانی»

مانگ...! «بی ترس و، وهک یه کتیک دهستی لی وه شینرابی»

نه خیر... ئه وه مانگ نییه، حه بی لۆمیناله! «مانگی دیکه ده رده که ون

و دهخولینه وه و سه ر شانۆ رووناکتر ده که نه وه... له و کاته دا که بیترجی

به نیمچه گوشادییه که وه لییان دهروانی، تۆنیک دیار نامینی»

یه کتیک تر... حه بی لۆمیناله کانم... ئه وه تان مانگه ژه هراوییه کانم

به ره و رووم دین.

«گۆرانیه که له کۆپله یه کی تریدا درێزه ی هه یه... سه ر شانۆ به

ته واوی رووناکه، به جۆریک که ده توانین خانمه گۆرانیه بژه که و پیاوه

گۆرانیه بژه که ببینن. پیاوه که ئه فسه ره که ی گستاپیوه، ئافره ته که ش

ئیلینایه. ئه فسه ره که گۆرانیه که ده لیتته وه و ئیلیناش سه ما

دهکات...»

ئه فسه ره که: ئه ی شوخ... ئه ی شوخ

ئه گهر دروست عاشقی له ئیسکه کانیشته وهره ده ری

ئیسکه په یکه ریش زیندانه وهک ئازاره کان

باشتر وایه فرتی ده ی بۆ دهروانی زه مهن

یان... بۆ ناو زبلدانی شوین...

«له گه ل دوا برگه ی گۆرانیه که دا، بیترجی چیت ته ماشای

مانگه هه لسه ورواوه کان ناکات، تۆقاوانه دهروانیه ئیلینا که به دهم

سه ماوه دوور ده که ویتته وه، ئه فسه ره که ش له رپتی ئه مدا وه ستاوه...»

ئیلینا: «سه ما دهکات و گۆرانی ده لئ»

وهک ئه وه ی خوشه ویسته که م ده به وی

په یکه ره ئیسکم جی ده هیلیم بۆ غهیری ئه و

ئه وه ی ده بیینم هی من نییه، جیی ده هیلیم بۆ خه لکی دیکه

ئه وه منی وه فادارم... هه ول ده دهم بیته ژوانت

وشکه وه بوو، سووک، هه موو شتیکم لی دامالراوه...

له خولگه ی فه نابووندام.

ئەفسەرهكە: چى دەكەي لىرە؟!

يىترجى: «ئامازە بۆ سەرەو دەكات، بۆ مانگە ھەلسووراوھەكان» وەك دەبىنى خۆمت لى دەدزەمەو

ئەفسەرهكە: بەداخەو... تۆ خۆتم لى دەدزىتەو، ئىلىناش خۆى لى تۆ دەدزىتەو. تۆ دەتويست بىكەيتە مولكى خۆت و لىتخورىت، تۆ چىترى مولكدارىبى دەزانى، بەلام مولكى بچووك... منىش ئەو چىترە دەزانم، بەلام ھى گەورە. ئىمە دەمانويست ئەلمانىا بۆ ئىمە بى، پاشان ھەموو جىھان... «بە سۆزىكى بىزراوھە» ئا لىرەو كىشەبەك ھەيە: ھەمىشە عاشقان خۆيانمان لى دەدزەنەو، بۆيە جگە لىبەك شىواز رىگەبەكى دىكەمان نىبە تا بتوانىن ھەموويان بەتەواوتى بىكەينە مولكى خۆمان «لەم ساتەدا ئامازە بۆ قوللايى ناو شانۆكە دەكات، لەوى دىنگەبەك دەردەكەوى ئافرەتتىكى پىتو بەستراوھ... يىترجى ھەناسەسوارانە و بەقورگى گىراوھە ھاوار دەكات: ئىلىنا!... ئەفسەرهكە درىترە دەدات بەقسەكانى» رووتى بىكەنەو... ھەموو جلكەكانى لەبەر داكەن... پىستەكەي بگورون... ئىسكوپروسكى داكەن... رووتى بىكەنەو تا فەناوون! «ئەفسەرهكە لەسەر شانۆ ديار نامىتى».

يىترجى: «پا دەكات بەرەو ئەو دىنگەبەك ئەفرەتەكەي پىتو شەتەك دراوھ و لەبەر پىتى ئەو ژنەدا دەچىتە سەر چۆك» تكات لى دەكەم... ھەر ھىچ نەبى... ئا ئىستا ھەمووت بۆ من بى!

ئافرەتە شەتەكدراوھەكە: ھەمىشە ھەمووم ھى تۆ بووھ!

يىترجى: تۆ منت خۆشەدوئى.

ئافرەتەكە: لال بووم!

يىترجى: بەلى، قسە بىكە... دوا ساتەوخت يەكلاكەرەوھەيە.

ئافرەتەكە: ئا بەم شىوھەيە، ھەزم دەكرد بە گوريس بە تۆو شەتەك بدرايام.

يىترجى: مادەم يەكترمان دىتەو، ئىتر بۆ را بىكەين.

ئافرەتەكە: خۆشەويستەم!

يىترجى: دەمرىن، دەبىنە شەو، يان گىيا... ئىتر لەدەستەم راناكەيت وەك چۆن

رۆژى لى رۆژان راتكرد.

ئافرەتەكە: «شىلگىرانە ئەو دەكاتەو» بۆ باسى مردن دەكەيت؟

يىترجى: دووبارە بەبى چا و، بەبى گوى لەسەر گوى زەوى...

سەرگەردان دەبىنەو...

كەر دەبىن... نامىتىن.

ئافرەتەكە: «دەقىتىنى» وس بە! خۆشەويستى بۆ گۆر ھەول نادات! تۆ درۆ دەكەيت، لەوى لىناو گۆردا ھىچ شتى نىبە تەنانەت خۆشەويستىش نىبە! ئاخ... ئەگەر بۆم دەلوا بىمە رووبار بەدەمارەكانتا دەپۆبىم و، دلم دەكوتايىت، بۆ ئەو لى ھەر گەردى پاكى بىكەمەوھ و چىتر پارا نەبى.

يىترجى: «شىلگىرانە ئافرەتە شەتەكدراوھەكە دەكاتەو ئىنجا دەيناسىتەو» ئەمە تۆت...!؟

قىرا: بەلى منم «سەرى بەرز دەكاتەو، لە سىماي يىترجىدا بى ئومىدى بەدى دەكات، دەترسى» بىكە بە خاترى خودا، لىم مەترسە! «يىترجى سەرى شۆر دەكاتەو» دەبى لەگەلدا بىت... ئەگىنا دەمرىت «يىترجى بەسەرلەقاندن نارەزايى نىشان دەدات» دەزانم لەدەروونتئا ئاگرى ھەيە... ھەتا ماويت دەتبرزىتى. لەگەل ئەو شىدا دەبى بىت لەگەلما... دەبى بىت «يىترجى سەر رادەو شىنى» كەواتە منىش دەمرم... دەسا مېستەو «يىترجى سەر بەرز دەكاتەو و رايىدەو شىنى» تۆ گوريسەكەت كرمەو، دەبى سەرلەنوئ شەتەكى بەدەيتەو... «قىرا خۆى لەگەل دىنگەكەدا جووت دەكات»

يىترجى: رىگاگەم بۆ ساز كروويت، برۆ!

قىرا: «سەر دەلەقىتىنى» نا چاوپرى دەكەم!!

يىترجى: برۆ و مەترسە. كەس شتى لە من نابىستى... «ئاو دەداتەو بۆ مانگەكان كە بەسەر سەرىوھە كەوتونەتە سووراھەو» لەگەل مانگەكاندا دەمىنەو... «ورده ورده ئەم و مانگەكان ديار نامىتىن»

قىرا: «خۆى لىكەندوھ بە دىنگەكەو و رۆچۆتە ناخى خۆبەو»

جگە لى با ھىچىترم ناوى، لەو زياتر شتىكىم بۆ نەماوھ...

ئەى با مېمە...

قۆل بىكە بە قۆلمدا... دەستىم بگرە و مېمە...

رەشىتى دارستانم دەوى... ئەو رەنگە بېتتە برۆ

وەك سېبەرىكى بەئولفەت بەدەورى چاۋەكاتتا... خۆشەويستىم

من ئاوم دەوى:

شەپۆلى ئاۋ گۆرانە...

وەك ئەۋەى لەناۋ ئاۋدايە، پارابە

ئەى ساتەۋەخت لە دەۋرۋبەرى بە،

وەكو چۆن ھەنگاۋەكانى رىئ دەكەن، ھەرچەند دەپرا دەسووتى

من ئاسمان دەخۋازم...

ئومىدەوارم وەك ئەو شىنېتتىيە بىم لەو دايە. وەك فەنابوون لە

شەفەقدا...

ئەى بەو چاۋانەت و...

ئەم بارانە بەخورە لە ھەۋرە خەستەكانەۋە دەرژى

بەفرمىسك تەرىم كەن، باراناۋىم كەن

تا غەرقبوون... ھەۋرەكان

«سەرلەنۋى ھەردوۋ ژوۋرەكە لەسەر شانۆ دەردەكەۋنەۋە. بېرچى

بەپىتۋە خۆى داۋە بەسەر مېزى نووسىنەكەدا و شووشەى حەبى

لۆمىنالىكەى بەدەستەۋەىە»

ئېلىنا: گېلىتتىيە لە تۆۋە ئەگەر نەچىت. پاشان تۆ دەزانىت من چەند حەزم

لە ھېلكەىە.

كروۋتۇفا: سەبارەت بەۋەى ئەمىرۆ بەگوتىرەى كلىلەكان كىرت پىت و نەبى بە

ئاسانى لىت خۆش دەبىن!

ئېلىنا: «بەلىبۋوردنىكى ئامۆزگار بىيەنەۋە» لىت توۋرە دەبىم ئەگەر

نەپۆىت. دەبى ئەۋەش بزانى كەتۋ بوۋىت كلىلەكانت برد نەك من،

دەشبوۋايە لە دەمىكەۋە كۆپىيان بىكەىت. دەزانم ئىستا دەلىتت كە

ئەم كارە پۆژانە بىيەنە دەبى من بىيانكەم، بەلام ئەگەرچى ۋەختى

جەنگە خۆ خۆت دەتوانى ھەندى كار جىبەجى بىكەىت. ھەلبەت

دەزانم خەلكىكى زۆر بەشىۋەبەكى ترسناك دەگىرىن و چەندىن كارى

لەۋەش نارەۋاتر دەكرىن، بەلام چارت نىيە. يەكىك ھەلە بىكات

دەبى پەشىمانى دەربىرى... مېنىش ۋابووم، كە منداڭ بووم پەشىمانىم

لەھەندى لە ھەلانە نىشان دەدا كە كىردبووم، بۆ نمۇنە دەچووم

ماۋەبەك لە سوۋچىكى ژوۋرەكەدا ھەلدەكورمام. ئەى ئەگەر ئەو

دېمەنەت دەبىنى... مەگەر من ناچار نەبووم ھەلكورمىم؟! ئىستا تۆش

پابەندى بەۋەۋە كە ھېلكەمان بۆ بېئىت... ئەۋە بىكە ھەموۋ شتى

ئاساى دەبىتەۋە.

«بېرچى بەلەى مېزەكەۋە ۋەستاۋە. ھېمىنانە ھەندى لە پەرتووك و

پەراۋەكانى رىك دەخاتەۋە، وەك بلىى مالىئاۋاىى لە شىمەكەكانى

دەكات. پاشان پارچە قورسايىەكە ھەلدەگرى و دەىخاتە سەر

شتومەكەكانى. ئاگەى لە قسەكانى ئېلىنا نەبوۋە، بەلام ئىستا

دېقەت لە ئېلىنا دەدات»

كروۋتۇفا: «ماۋەبەك بۆ فزول لە ژوۋرى يەكەم دەمىنېتەۋە بەلام لەپىر دەچىت

بۆ ژوۋرى دوۋەم تا زۆر بە بايەخەۋە بە كروۋتا پرابگەبەنى كە مېۋانەكە

رۆبىۋە» مېۋانەكە رۆبىۋە!

ئېلىنا: «لە دېقەتدەنەكەى بېرچى بە ئاگا دەبى» ھا... چىتە؟!

كروۋتا: «بەسەر سۇرمانەۋە» رۆبىۋە؟!

كروۋتۇفا: «شان رادەۋە شىنى» رۆبىۋە!

ئېلىنا: «لەپىر و بە سۆزىكى زۆرەۋە» تۆ گىژوۋىژى، وەك پىياۋچاكى لەسەر

چۆمى رادەستاۋى. تۆ پىياۋچاكى منى خۆشەۋىستەكەم. «رستەبەكى

تەۋاۋەكەرى دىت بەمىشكدا» كەۋاتە ھېلكەم بۆ بېنە... ھېلكەبەكەم بۆ

بېنە گىژوۋىژى!

«بېرچى چاۋ لەسەر ئېلىنا ھەلدەگرى و روۋ لە رادەۋەكە دەكات و

شووشەى لۆمىنالىكەش بەدەستىيەۋەىە»

كروۋتا: ئىتركاتى ھات. «ھەلدەستىتە سەر پى و دەگەرى بۆ شتى،

شووشەى شەرابى سلىفۋىتە دەدۆزىتتەۋە و قەپاغەكەى ھەلدەپىچرى»

ئېلىنا: بۆ كۆى دەچىت؟

بیترجی: سهرم دیشی.

ئیلینا: دتهوئی حبهئی هه لده دیت؟

بیترجی: به لئی.

ئیلینا: تو کهریت! «به ره و ئه و را ده کات» مه گهر نازانیت که نابجی خۆت ئالوودهی ئه و حه بانه بکه یت. باشتر وایه بجیت هه وایه کی پاکژ هه لمرئی. منیش به هۆی تووه سهرم ژان ده کات... چاوه رپیم بکه!
«بیترجی له ناو دهرگای راره وه که دا وه ستاوه» منیش دپیم له گه لندا... نا... نایه م، ده بئج مه شق بکه م... دهی قه بناکات تا لای ئوتومبیله که له گه لندا دپیم، سه برکه تا ئیلینا خۆی دهر ازینیتته وه.

کرۆتا: «پیکیک بۆ خۆی دروست ده کات» دهی زاوا با بتبینین چیت هه یه که شفی بکه «پیکه که ی به یه ک قم هه لده قورینتی».

ئیلینا: چی جلکی له بهر بکه م؟

بیترجی: تکات لئ ده که م خیرا که.

ئیلینا: «له بهر ده م دهرگا کراوه که ی که نتوره که دا وه ستاوه» پیم مه لئ نه په له که، ئه گینا بالیبه که م دپته وه یاد... کامیانت ده وئی؟

بیترجی: شینه ئاسمانیبه که!

ئیلینا: نا... تکات لئ ده که م به و کراسه وه قه له و دهر ده که وم.

بیترجی: که واته سووره که؟

ئیلینا: سوور له رۆژی یه کسه مه دا؟!

بیترجی: بلووز و ته نووره له بهر که...

ئیلینا: «به لوتفه وه گالتی له گه ل ده کات» بو... بو... بو!

کرۆتا: «سلافکا» تۆش دپیت له گه لندا... باشه؟

ئیلینا: که ئافره ت جل هه لده بپزیرئ بۆ له بهر کردن وه ک نیمچه ئاهه نگیک وایه.

کرۆتوفا: «به خوشیبه وه» تو چۆنی به باش ده زانی «به بی»!

ئیلینا: من جلی جوانم نیبه. «زهنگی ته له فۆنه که لئ ده دات»... جلی جوانم هه یه، به لام چه زم له هیچیان نیبه له بهریان بکه م.

بیترجی: «ته له فۆنه که هه لده گری» نچاس قسه ده کات... به لئی... «به خیرایی

ته ماشایه کی ناو ژووره که ده کات».

ئیلینا: ده بی مروفت ئه و جله ی خۆش بوئی که له بهری ده کات...

بیترجی: به لئی تو نیک. ههر ئیستا. «ته له فۆنه که داده خات و ئاور دده اته وه بو ئیلینا» دهی با برۆین... ئا ئیستا و... ئیتر قسه ش مه که. «دهستی ده گری و به ره و دهرگا که په لکیشی ده کات. ئیلینا رۆبیتکی ناو مائی له بهر دایه دوگمه کانی کراونه ته وه، ده ترسی و هه ول دده ات بهرگری بکات. له م کاته دا کرۆتا دهرگای ژووره که ده کاته وه و داوا له کرۆتوفا ده کات پیشی بکه وئی»

ئیلینا: «بیترجی رای ده کیشی» ئه وه چپته، شپت بووی؟! نابینی پروتم؟!

بیترجی: هیچ قسه مه که!

کرۆتوفا: «له ناو دهرگا که دا وه ستاوه و ئه و دیمه نه ده بینی، پاشان هاوار ده کات» به بی! ئه وه لئی ده دات! «کرۆتا به په له خۆی ده کات به ژووره که دا و هه ول دده ات ئیلینا له دهستی بیترجی رزگار بکات»

بیترجی: «په لی ئیلینای گرتوه. پارچه قورساییه که ی سه ر میزه که هه لده گری و له پرووی کرۆتا دا به هه ره شه وه به رزی ده کاته وه» ئیلینا ژنی خۆمه و له گه لندا دیت! «پالئ به ئیلینا وه ده نی و قورساییه که ش به هه ره شه وه راده وه شینتی. کرۆتا ده ترسی و ده کشیتته وه، به لام کرۆتوفا وه ستاوه و پالئ داوه ته وه به و دهرگایه وه که ده چپته وه سه ر راره وه که. بیترجی ههنگاو به ههنگاو لئی ده چپته پیشه وه و قورساییه که یه پییه، کاتژمیره کان یه ک له دوا ی یه ک ده که ونه زهنگ لیدان... کاتژمیر نۆیه...»... «بیترجی له گه ل کرۆتوفا یه تی: لاچۆ له بهر ده مدا!

کرۆتوفا: «هیستر بای گرتوه» دهی رای وه شپته... دایکی ژنه که ت بکوژه! بیترجی: رینگه م به رده!

کرۆتوفا: خۆت به چی ده زانی؟ ههر کاتی به ته وئی ده توانی دهرگای له سه ر دابخه یت! پیت وایه ده توانی په لکیشی بکه یت بۆ ههر جییه خۆت ده ته وئی؟ نا، رپت ناده م بۆ هیچ جییه کی به یت. ئه و هی تو نیبه، هی تو نیبه، هی تو نیبه! «کاتژمیر نۆ لئ ده دات»

نمایشه خهونی چوارهم

«ههردوو ژووره که دیار نامیتن. دهنگی لیدانی کاتژمیره کان دهگوردین بۆ ژاوه ژاوی بهرزی زهنگی که لیسایی. دوو پیاوه که به درتژی شانوکه دا بهره قوولایی دهوژن. بیترجی به نیکه رانییه وه ته ماشایان دهکات و بانگیان دهکات»

بیترجی: بۆ کوئی دهچن؟!

پیاوی یه کهم: بۆ چیا.

بیترجی: «خه ریکه گوئی خوئی دابخات» ئەم ژاوه ژاوه چیه؟!

پیاوی دووهم: ئەوه ئینزاره پادشا! مهگه ر نابینی چیمان بۆ ناماده ده کهن؟
«له لای راستی شانوکه وه سیداره یه که دهرده کهوئی»

کرۆتۆفا: «له دووره وه» وهرن مندالینه! «کرۆتۆفا و کرۆتا و ئیلینا له سیداره که دهچنه پیشه وه. کرۆتا و ژنه که ی میژ و کورسییان هه لگرتوه و ئیلینا ش کاتژمیرکی به چالمه ی پییه» مرۆقی دروست له هه ر کوئی بی خوئی وا ده گونجینی ههروه که له مائی خویدا بیت...
«میزه که داده نین و پاشان کورسییه کانی له پیشدا داده نین.»
ئیلینا... ئالی کاتژمیره که... «ئیلینا کاتژمیره که به قه دی سیداره که وه هه لده واسی. هه ر سیکیان له سه ر سێ کورسی له وانه ی هیناویانه داده نیشن و یه کیک به به تالی ده مینیتته وه»

پیاوی یه کهم: «له دووره وه» ژماره مان کهم دهکات... پادشا پیوستمان به تۆیه!

بیترجی: «بێ ئومیدانه» ماده م ئیلینا لیره به، که واته ئیره شوینی منه.
«ته ماشای ئیلینا دهکات» ئەو هیشتا لیره به. ئەو هی منه.

کرۆتا: «پاش ئەوه ی هه ر سیکیان داده نیشن» بیترجی... بیترجی، دیسانه وه بیترجی! ئەم کابرایه هه رگیز له کاتی خویدا نایه ت دانیشی...
کرۆتۆفا: «به سوژی دایکایه تییه وه» ئیلینا، بائیمه قاوه لتی بکه ین.

هه موو دونیا هیلکه یه که

گشتی زهردینه یه...

حه زی له ناو گه ده ی تۆیه!

ئیلینا: هه ست ده کهم برسیمه!

کرۆتۆفا: به لام بیژ له خوار دنه که مه که ره وه!

ئیلینا: «بیترجی ده بین» یای...! له و تۆیه! «هه لده ستیتته سه ر پین» بیترجی!
بیترجی: ئیلینا! «ده یه وی بجیتته لای. له م کاته دا دهنگی زهنگه کان نامیتن و، ئەفسه ره که له لای ئەو دیواره وه که سیداره که ی لییه دیتته پیشه وه و ته ماشای ئیلینا دهکات که به پیوه به»

ئەفسه ره که: ئە ی پشیلکه! «ئیلینا ئەفسه ره که ده بین، دیکه تی ده داتی و، له ترسا سه ده بی. کرۆتا و کرۆتۆفا ئاگیان له هیچ نییه و بی دهنگانه خه ریکی نانخواردنی خو بانن. ئەفسه ره که به غه مزه و لیورد بوونه وه وه قسه دهکات» تۆ بۆ منی... ده توانم ئەوی به وی پیتی بکه م. به لام من، ئە ی پشیلکه په هایه ده خوام: «پیسته که ت بۆ غه بیره دروست کراوه... ئەوی هی غه بیره به، بۆ غه بیره جی ده هیلین... په بکه ره ئیسکه که شت هی غه بیره به... ئەوی هی غه بیره به، بۆ غه بیره جی ده هیلین...». «له پر کورسییه به تاله که ده بین، به توره پییه وه ئامازه ی بۆ دهکات» ئەو کورسییه بۆ به تاله؟ «ئاور ده داته وه بۆ کرۆتۆفا» ئافره ت! «کرۆتۆفا ئیستا ئەفسه ره که ده بین، هه لده ستی و له بهر ده میدا په ق ده بی» کێ نه اتوه وه؟ «کرۆتۆفا قسه ی بۆ ناکری... ئەفسه ره که ئاور ده داته وه بۆ کرۆتا که تاکوو ئیستاش بی دهنگانه خه ریکی نانخواردنه» هیتی سه ره نه نگ؟ «کرۆتا هه لده ستی و له حاله تی ئاماده باشیدا له به رده م ئەفسه ره که دا ده وه ستی» کێ نه اتوه وه؟

کرۆتا: ئەو گه وره م، بیترجی!

ئەفسه ره که: «ده سوو ریتته وه و ده قیرتینی» بیترجی! «بیترجی خاوه خاوه ده چیتته به رده م ئەفسه ره که، ئەویش لیی ورد ده بیته وه، وه ک بلئی بیه وی بیته وه یادی». ئەمه تۆ ئەو که سه نیت که به کو ت و زنجیره وه په لکیش ده کری؟

بیترجی: «سه ر راده وه شینی» نه خیر!

ڦيڙا: «بۆ ماوه يه كى زۆر له دووى ده روانى. پاشان تا بهر ئه ژنۆ بۆى ده چه ميته وه» بيترجى... ليتم ببوره... بيترجى!
 بيترجى: «ده وه ستنى و جار يكي ديكه و بۆ دوا جار له و جيتيه ده روانى كه ئيليناي لى وه ستابوو... واته له ديوارى سيداره كه» ئيلينا... ماسييه قه شه نكه كه م...
 ئه ي خوشه ويستيه به د و ته نها كه م... ليتم ببوره
 «تا بهر ئه ژنۆ بۆى ده چه ميته وه»

21

«جار يكي تر دوو ژووره كه ده رده كه ونه وه. ليدانى زهنگى كاتزميره كان ورده ورده خاو ده بنه وه تا له كوڤايى شانوگه ريبه كه دا به يه كجارى نامينى و بى دهنگى بال ده كيشى»
 كرۆتا: «كه ئيستاستا هاتوته وه هوش خۆى» كى شتى واى ديوه؟ گوايه هه ره شه مان لى ده كه يت؟
 بيترجى: گه ردم ئازا كه ن!...
 ئيلينا: به ته وا وه تى شيت بوويت.
 بيترجى: تكاتان لى ده كه م... هه مو تان ليتم ببورن. «ئاوړ ده داته وه و به ره و ده رگا كه ده روا»
 كرۆتوفا: ناكړى لى ببورين... ئه مه كوڤاييه .
 كرۆتا: بوه سته...! «بيترجى له ناو ده رگا كه دا ده وه ستنى و ئاوړ ده داته وه» تو بى حه د مه سه له كه ساده ده كه يته وه. چييه... ليتم ببورن... گه ردم ئازا كه ن...! من گوئ به هه ستنى جه نابتان نادم، ئه وه ي به لاي منه وه گرنگه مافى خۆمه. بۆيه بۆ دوا جار داوات لى ده كه م هه ر ئيستاستا كليله كانم بده ره وه!
 «بيترجى بى دهنگانه ده ست ده بات كليله كان له گيرفانى ده رده هيتى و ده ياندا ت به كرۆتا و، به خيرا يى ده چپته ده ره وه»
 ئيلينا: به كشه ميه كى سه خيف بوو.
 كرۆتا: «به فخر يكي زۆره وه كه سه ركه وتنيكى چاو ده روانه كراوى به ده ست

ئه فسه ره كه: كه واته تو مردوويت؟
 بيترجى: «سه ر راده وه شينى» نه خيرا!
 ئه فسه ره كه: «ئامازه بۆ كورسييه به تاله كه ده كات» دانيشه... ئه وه جيتى تو به!
 بيترجى: «سه ر راده وه شينى» نه خيرا!
 ئه فسه ره كه: «به نه رمييه وه» له راستيدا... ئه وه ته نها شتيكه مولكى تو به.
 بيترجى: من هيج شتيك نيبه.
 ئه فسه ره كه: مه مله كه ته كه ت.
 بيترجى: من مولكم نيبه، ئه ي ئه وان هى هه موو دنيا مولكتانه. من ئازادم!
 هيجم نيبه غه يرى ئاره زوو... «به رقيكى ئيجگار زۆره وه» ئاره زوو ئه وه ي هه ر چه ند بتبينم بتكوژم. «له هه مان ئه و ريبه وه ده چپته ده ره وه كه پيشتر دوو پيا وه كه ليتوى روين»
 ئه فسه ره كه: بوه سته... بۆ كوئى ده رۆى؟
 بيترجى: «ئاوړى بۆ ده داته وه» بۆ چيا.
 ئه فسه ره كه: له ده ستم هه لئا يه يت.
 بيترجى: رانا كه م... به لكو ده چم به شوينتا ده گه ريم.
 «سيداره كه و ئه فسه ره كه ديار نامينن. بيترجى ده جو لى... ڦيڙا چاو ه رپى ده كات. وه ستا وه و ته ماشاى ئه م ده كات، به لام بيترجى نايينى»
 ڦيڙا: ئه وه تام ليتره م... چاو ه رپى تو ده كه م! «بيترجى ده يبينى، چه ند هه نگاوى لى دوو ده كه ويته وه» به رده وام به سه ركه وه... دواى سى سه عات ده گه يته مالى پاسه وانى دارستانه كه. له وپوه ريبه ك ده بينيته وه به لاي چه پدا. نزبكه ي سه عات يكي ديكه ش برۆ ده گه يته عه م باره كانى قاوه. له وى بنكه يه كى پاسه وانى ده دۆزبته وه.
 بيترجى: ئه دى تو؟!
 ڦيڙا: ده بى له وه ش دوو تر برۆم!
 بيترجى: سوپاس ڦيڙا... برۆ خوا حافظيزت بى. «ئاوړ ده داته وه و روو له به رزايى ده كات»

هیناوه، کلبله کانی به دهسته وه گرتووه» بینیتان؟ ئەمه تان بینی؟

ئیلینا: ئەی پاش ئەمه؟

کروتا: چۆن؟ گوايه نازانن ئەمه مانای چیه؟ نازانن ئەمه

خۆ به دهسته وه دانه؟ کلبله کان مانایان له کلبل زیاتره... ده ئیم: ئیمه

ئەمرو جەنگی مەزفمان برده وه!

کورتیهیک له ژياننامه‌ی کوندیرا

میلان کوندیرا سالی ۱۹۲۹ له «پرنۆ» له‌دایکبووه. سالی ۱۹۴۷ په‌یوه‌ندی کردووه به‌حزبی کۆمۆنیستی چیکۆسلۆفاکیاوه. سالی ۱۹۵۰ له‌و‌حزبه‌دەرکراوه. سالی ۱۹۵۶ جارتیکی تر‌وه‌ریانگرتۆته‌وه. سالی ۱۹۷۰ دیسان دەرکراوه‌ته‌وه. سالی ۱۹۶۹ له‌سه‌ر‌کار‌لادرا که‌ئو‌کاته‌مامۆستای‌قوتابخانه‌ی‌میللی‌فیلمی‌پراگ‌بوو. له‌ده‌ورانی‌پساده‌کردنی‌سیاسه‌تی «ئاساییکردنه‌وه»‌دا، لیتپرسراوان بۆ‌ماوه‌ی‌چهنده‌سالیکی‌به‌جۆرتیکی‌زۆر‌دژوار‌دژایه‌تییان‌ده‌کردو، ژبانیان‌لی‌تال‌کردبوو... سالی ۱۹۷۵ که‌زانکۆی «رین» پیتشیریان‌بۆ‌کرد‌لای‌ئوان‌بیته‌مامۆستا، ئیتر‌له‌وکاته‌وه‌له‌گه‌ل «ڤیرا»‌ی‌هاوسه‌ریدا‌چونه‌فه‌ره‌نسا‌و‌له‌وی‌نیشته‌جی‌بوون.

یه‌که‌مین‌رۆمانی‌که‌ناوی «گالته‌کردن»‌بوو، سالی ۱۹۶۷ چاپکراوه‌و، خوتنه‌ری‌زۆری‌هه‌بووه‌و، به‌به‌لگه‌نامه‌یه‌کی‌سه‌ره‌کی‌ده‌بارهی «به‌هاری‌پراگ»‌له‌قه‌لم‌دراوه. له‌ده‌ورانی‌ئاساییکردنه‌وه‌دا‌نوسینه‌کانی‌کوندیرا‌قه‌ده‌غه‌کران، بۆ‌به‌ناچار‌بوو‌نوسینه‌کانی‌بج‌ئوه‌ی‌به‌زمانی‌خۆی‌چاپ‌ببن، بیانداته‌وه‌رگێران.

به‌رله‌وه‌ی‌چیکۆسلۆفاکیا‌جیه‌تلیت‌و‌بجیتته‌فه‌ره‌نسا، کوندیرا‌دوو‌رۆمانی‌دیکه‌شی‌نوسیه‌وه. یه‌که‌میان‌به‌نیتی «ئاهه‌نگی‌مالئاوایی»، دووه‌میشیان‌به‌ناوی «ژیان‌له‌شوتیتیکی‌دیکه‌یه»‌که‌له‌سالی ۱۹۷۳‌دا‌خه‌لاتی «میدس»‌ی‌بۆ‌باشترین‌رۆمانی‌بیانی‌پێ‌به‌خشرا.

کوندیرا‌ده‌بارهی‌به‌جیه‌تستی‌ولات‌گوتویه‌تی: ئه‌و‌که‌سانه‌ی‌له‌سالی ۱۹۶۸‌دا‌ویستیان‌ولات‌به‌جیه‌تیلتن‌یه‌کسه‌ر‌کۆچیان‌کرد. به‌لام‌من‌ئهو‌ده‌مه‌له‌پیزی‌ئهو‌که‌سانه‌بووم‌که‌نه‌یانده‌ویست‌نیشتمان‌جیه‌تیلتن، چونکه‌له‌و‌بروایه‌دا‌بووم‌که‌نوسه‌ر‌له‌خاکی‌دایکیدانه‌بیت‌ناتوانیت‌له‌جیه‌کی‌دیکه‌بژی.